DIN «SECRETELE» CAMPIONILOR

Ați luat cunoștință, desigur, de «TALONUL OLIMPIC» pe care l-am publicat în numărul 35, pe anul curent, al revistei noastre. Convinși că mulți dintre voi îl veți decupa, completa și trimite la redacție, că în felul acesta vă veți angaja, cu toată seriozitatea, cu toate forțele și posibilitățile voastre pe drumul — greu, dar atît de frumos — al sportului de performanță, ne-am gîndit că v-ar fi deosebit de util să cunoașteți cîteva din «secretele» unora dintre campionii noștri olimpici.

În acest scop am adresat două întrebări cîtorva dintre cei mai reprezentativi oameni ai sportului:

1. Ce ați făcut și cum v-ați pregătit la vîrsta copilăriei, între 10 și 14 ani, să zicem?

2. Privind înapoi, spre drumul străbătut, amintindu-vă nu numai biruințele, ci și îndoielile care v-au frămîntat sau eșecurile pe care le-ați suferit, ce-i sfătuiți să facă pe cei dornici să vă calce pe urme?

Prima noastră interlocutoare a fost **LIA MANOLIU,** care deține o performanță unică în sportul românesc: a participat la șase ediții consecutive ale Jocurilor Olimpice (între 1952 și 1972), fiind încununată cu trei medalii — una de aur și două de bronz. Lia Manoliu, de profesie inginer electronist, este astăzi vicepreședinte al Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport. Anul trecut ea a fost distinsă cu «Premiul fair-play», acordat de U.N.E.S.C.O. pentru întreaga ei activitate sportivă și ținuta morală ireproșabilă de pe stadion.

1. În perioada de viață la care vă referiți, făceam deacum sport: jucam ping-pong, baschet și volei. Apoi am început atletismul, cu aruncarea greutății și probe combinate, triatlon și pentatlon. Discul l-am îndrăgit în 1949. Am rămas prieteni 25 de ani, timp în care performanța mea a crescut de la 38 metri la peste 62. Acum, recordul mondial se apropie de 70 de metri...

2. Ce le recomand micilor mei prieteni? Să înceapă activitatea sportivă la o vîrstă cît mai fragedă. Școala oferă pentru aceasta un cadru excelent. Cred că disciplina care dezvoltă cel mai bine calitățile necesare pentru practicarea oricărui sport este atletismul. Nu vă speriați de el și iubiți, mai ales, alergarea. Eu, dacă aș fi alergat mai bine, aș fi avut — probabil — un rezultat superior cu mulți metri celui pe care l-am realizat.

Iată ce ne-a împărtășit **IOLANDA BALAȘ,** atleta care a corectat de 10 ori recordul mondial la săritura în înălțime:

1. La 10 ani făceam atletism, fiind pregătită de eminenta profesoară și antrenoare Luiza Ernst — Lupșa. Primul meu rezultat de concurs (nu zîmbiți !) a fost de... 1,35 m. Dar asta se întîmpla în 1948, după care am mai luptat 15 ani cu ștacheta. Am iubit-o cînd rămînea pe suporți și am urît-o cînd cădea jos, odată cu mine. Totuși, mi-a adus mai mult bucurii decît necazuri.

2. Ocupîndu-mă în prezent de pregătirea copiilor de la clubul «Steaua», mă străduiesc să-i învăț să se ferească de greșelile pe care le-am făcut eu. Sportul de performanță s-a dezvoltat vertiginos, cerînd astăzi calități multiple: viteză, forță, rezistență, îndemînare, echilibru psihic și altele. Toate acestea trebuie dezvoltate de timpuriu. Învățați, în primul rînd, să prețuiți munca și efortul, temelia succesului în orice domeniu de activitate.

•

Canoistul **IVAN PATZAICHIN** a fost unul dintre cei mai tineri campioni olimpici în sportul aspru al pagaei. El învinge la Mexico, în 1968, cînd nu împlinise încă 18 ani. Drumul său sportiv este foarte interesant și semnificativ. Să-l ascultăm:

1. După cum știți sînt un copil al deltei. Fiu de pescar, am cunoscut de mic apa, rama, barca. La 10 ani însă nici nu bănuiam că voi concura în canoe. Jucam... fotbal și visam să ajung centru înaintaș. Jocurile sportive mi-au dat îndemînarea cu care am compensat lipsa relativă de forță.

2. Sfatul meu: practicați jocurile sportive — fotbal, handbal, baschet! Iar dacă vă ispitește gîndul de a deveni vîslași, faceți — deocamdată — canotaj de agrement în bărci universale, caiacuri, giguri. Și, bineînțeles, înotați.

•

Printre sportivii care au cunoscut toate onorurile în marile întreceri internaționale se numără luptătorul **GHEORGHE BERCEANU.** El a fost campion mondial, olimpic, european și mondial universitar. Revenit după o boală grea în arenă, s-a aflat la un pas de victorie și în întrecerile de la Montreal.

1. Aș fi vrut să mă fac fotbalist, dar fiind mic de statură și foarte vînjos în brațe am ajuns luptător la categoria cea mai ușoară — 48 kg. Timpul liber mi-l petreceam în sala de forță și pe saltea, întrecîndu-mă cu un manechin mult mai greu decît mine. Apoi au început concursurile cînd nu împlinisem încă 15 ani. A fost greu, dar frumos. Încă nu mă dau bătut.

2. Cel care vrea să devină luptător trebuie să posede, în primul rînd, viteză de execuție. Am învîns adversari mult mai puternici decît mine datorită faptului că făceam procedeul tehnic cu cîteva fracțiuni de secundă mai repede. Viteza de execuție se cultivă în sporturi unde «timpul de gîndire» este foarte scurt — mai ales în jocuri. Dar ea trebuie împletită cu forța (pentru a putea desprinde de la pămînt partenerul de întrecere), cu mobilitatea, cu rezistența. Acestea le dă în special atletismul, care rămîne «abecedarul» oricărui sport.

Patru laureați olimpici v-au împărtășit, pe scurt, din experiența lor. Punînd unul lîngă altul răspunsurile se pot desprinde unele concluzii:

— pe toți i-a caracterizat dragostea și puterea de muncă, perseverența și ambiția în atingerea scopului propus;

— toți au început activitatea sportivă de timpuriu, practicînd atletismul sau diferite alte jocuri sportive;

— și, în sfîrșit, toți scot în evidență — direct sau indirect — foloasele deosebite ale participării conștiente și integrale atît la orele de educație fizică din școală, cît și la activitățile sportive organizate în timpul liber.

Urmați-le exemplul!

VALERIU CHIOSE

FOTBAL

CUPA REVISTEI «CUTEZĂTORII»

AU FOST DESEMNATE ECHIPELE CARE VOR PARTICIPA LA FINALĂ

Conform regulamentului celei de a VI-a ediții a Cupei «Cutezătorii» la fotbal, după expirarea perioadei de trimitere a jurnalelor de bord la redacție, juriul competiției s-a întrunit și, luînd în considerare numărul de puncte realizate de fiecare echipă în parte, golaverajul precum și activitatea complexă desfășurată de către componenții acestora între 15 iunie și 15 august a.c., a desemnat următoarele formații pentru a participa la faza finală:

«VIITORUL», Seaca de Cîmp, județul Dolj; **«SPERANȚA»,** Valea Dragului, județul Ilfov; **A.S. «SĂGEATA»,** Cojasca, județul Dîmbovița; **«VOINȚA»,** Urișiu de Sus, județul Mureș.

Finala s-a desfășurat la începutul lunii septembrie a.c. într-o tabără la mare. În curînd vă vom prezenta un amplu fotoreportaj al acestui ultim act al actualei ediții a competiției noastre de fotbal. Tot cu acest prilej vom publica și clasamentul general al competiției, primelor 22 echipe urmînd să li se acorde diplome de participare.

„VIITORUL“ SEACA DE CÎMP, JUDEȚUL DOLJ

„SPERANȚA“ VALEA DRAGULUI, JUDEȚUL ILFOV

„SĂGEATA“ COJASCA, JUDEȚUL DÎMBOVIȚA

„VOINȚA“ URIȘIU DE SUS, JUDEȚUL MUREȘ

• • • • • • • • • • • •

COLUMNĂ ÎN MILENII

XVII

ADAPTARE DE
VASILE MANUCEANU DUPĂ **TITUS POPOVICI**
DESENE: **VIORICA ȘI VINTILĂ MIHĂESCU**

REZUMATUL EPISOADELOR PRECEDENTE: AJUTAȚI DE LOCALNICI, ROMANII CONSTRUIESC ÎN MUNȚII DACIEI O CETATE PUTERNICĂ ȘI ÎNFLORITOARE. ÎNȚELEPTUL COMANDANT TIBERIUS CAUTĂ SĂ STRÎNGĂ CÎT MAI MULT LEGĂTURILE DINTRE ROMANI ȘI DACI, PENTRU CA LAOLALTĂ SĂ POATĂ ÎNFRUNTA PRIMEJDIA NĂVĂLIRILOR BARBARE. DAR BĂTRÎNUL GERULA, FOSTUL TOVARĂȘ DE ARME AL LUI DECEBAL, LE POARTĂ ÎNVINGĂTORILOR O URĂ DE MOARTE.

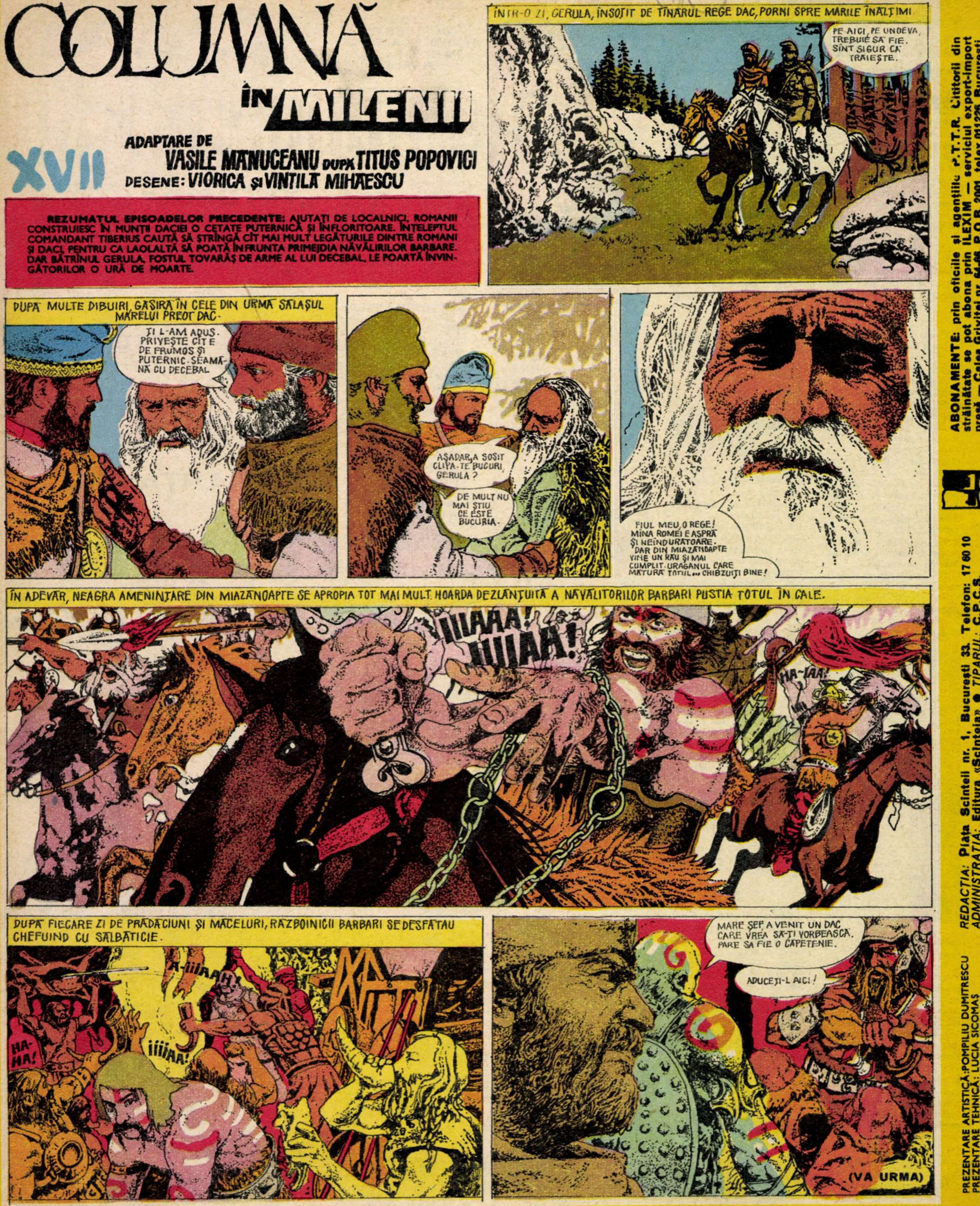
ÎNTR-O ZI, GERULA, ÎNSOȚIT DE TÎNĂRUL REGE DAC, PORNI SPRE MARILE ÎNĂLȚIMI.
PE-AICI, PE UNDEVA, TREBUIE SĂ FIE. SÎNT SIGUR CĂ TRĂIEȘTE.
DUPĂ MULTE DIBUIRI, GĂSIRĂ ÎN CELE DIN URMĂ SĂLAȘUL MARELUI PREOT DAC.
ȚI L-AM ADUS. PRIVEȘTE CÎT E DE FRUMOS ȘI PUTERNIC. SEAMĂNĂ CU DECEBAL.
AȘADAR, A SOSIT CLIPA. TE BUCURI, GERULA?
DE MULT NU MAI ȘTIU CE ESTE BUCURIA.
FIUL MEU, O REGE! MÎNA ROMEI E ASPRĂ ȘI NEÎNDURĂTOARE. DAR DIN MIAZĂNOAPTE VINE UN RĂU ȘI MAI CUMPLIT. URAGANUL CARE MĂTURĂ TOTUL... CHIBZUIȚI BINE!
ÎN ADEVĂR, NEAGRA AMENINȚARE DIN MIAZĂNOAPTE SE APROPIA TOT MAI MULT. HOARDA DEZLĂNȚUITĂ A NĂVĂLITORILOR BARBARI PUSTIA TOTUL ÎN CALE.
¡¡¡¡AAA!
¡¡¡¡AA!
HA-IAA!
DUPĂ FIECARE ZI DE PRĂDĂCIUNI ȘI MĂCELURI, RĂZBOINICII BARBARI SE DESFĂTAU CHEFUIND CU SĂLBĂTICIE.
A-¡¡¡AAH!
HA-HA!
¡¡¡¡AA!
MARE ȘEF, A VENIT UN DAC CARE VREA SĂ-ȚI VORBEASCĂ. PARE SĂ FIE O CĂPETENIE.
ADUCEȚI-L AICI!
(VA URMA)

ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM — serviciul export-import presă — Calea Griviței nr. 64-66, P.O.B. 2001, telex 011226, București.

REDACȚIA: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10
ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» ● *TIPARUL:* C.P.C.S.

PREZENTARE ARTISTICĂ: POMPILIU DUMITRESCU
PREZENTARE TEHNICĂ: LUCIA SICOMAȘ

● Redactor șef: MIHAI NEGULESCU ● Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA ● Secretar responsabil de redacție: IOAN DONCA ●

12 PAGINI
1 LEU

Cutezătorii

REVISTĂ
SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL
ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

ANUL ȘCOLAR 1976—1977, UN AN AL CALITĂȚII LA ÎNVĂȚĂTURĂ!

Foto:
CONSTANTIN POPESCU

JOI, 16 SEPTEMBRIE 1976,
ANUL X (NR. 469)

38

Moment de profundă semnificație în bogata cronică a raporturilor româno-iugoslave, recenta vizită oficială de prietenie în R.S.F. Iugoslavia a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și a tovarășei Elena Ceaușescu, la invitația tovarășului Iosip Broz Tito, președintele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, președintele Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, și a tovarășei Iovanka Broz, constituie un eveniment de cea mai mare însemnătate politică în dezvoltarea relațiilor pe multiple planuri între cele două țări și popoare.

În timpul șederii în R.S.F. Iugoslavia, tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu au vizitat obiective economice, instituții social-economice și științifice din R.S. Slovenia și Belgrad, unde au fost întîmpinați cu căldură și cordialitate.

Cu prilejul convorbirilor avute, cei doi președinți au efectuat un multilateral schimb de păreri asupra dezvoltării relațiilor bilaterale, situației internaționale actuale și raporturilor din mișcarea muncitorească internațională. Convorbirile au evidențiat înaltul grad al încrederii, înțelegerii și respectului reciproc ce caracterizează întîlnirile președintelui Nicolae Ceaușescu și președintelui Iosip Broz Tito, precum și relațiile dintre cele două țări socialiste vecine.

În timpul vizitei, președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Iosip Broz Tito au semnat două importante documente care privesc colaborarea și raporturile româno-iugoslave: **Declarația comună** și **Acordul privind extinderea colaborării în scopul utilizării potențialului hidroenergetic al Dunării.**

Președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Iosip Broz Tito au dat o înaltă apreciere convorbirilor pe care le-au purtat și au subliniat cu satisfacție rezultatele lor rodnice care reprezintă o nouă și însemnată contribuție la dezvoltarea și adîncirea prieteniei și colaborării frățești dintre cele două țări și partide, în interesul poporului român și popoarelor iugoslave, al cauzei păcii, socialismului și cooperării internaționale.

ÎN ACESTE ZILE, PE OGOARE, ÎN GRĂDINI ȘI LIVEZI

pionierii participă cu entuziasm la recoltare. Astfel de vești despre prezența lor harnică în muncă ne sosesc din toate județele țării.

● VRANCEA. *În podgorii, recoltatul strugurilor de masă din soiurile timpurii s-a încheiat. La această lucrare au participat alături cooperatori și pionierii din Tîmboiești, Slobozia Bradului, Jariștea, Odobești.*

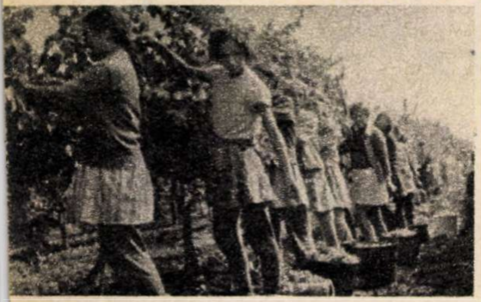

● PRAHOVA. *La strînsul lucernei și fînului de pe întinsele suprafețe ale C.A.P. Ogretin au fost prezenți și copiii. Inimoși, cum s-au dovedit și cu alte prilejuri, au contribuit din plin la recoltatul furajelor de pe 208 hectare.*

● ARGEȘ. *6 000 kg de coacăze au adăugat pionierii de la Școlile generale nr. 1, 2, 3 și 5 din orașul Cîmpulung, la producția cooperatorilor din localitățile Flămînda și Grui.*

● CONSTANȚA. *Pionieri și uteciști din școlile orașului Constanța precum și cei din comuna Palazu muncesc cu spor la culesul legumelor și fructelor din grădinile și livezile cooperativei agricole din Palazu Mare.*

● TELEORMAN. *La culesul roșiilor și ardeilor din grădina de legume a cooperativei agricole din comuna Peretu sînt prezenți și pionierii! Rezultatele muncii lor, în fiecare zi sute și sute de kilograme de legume culese și așezate cu grijă în lădițe, așteaptă să ia drumul piețelor orașelor din împrejurimi.*

● OLT. *Dacă cei mai mulți dintre băieți sînt la culesul legumelor, fetele, colegele lor, se întrec în hărnicie la I.A.S. Studina. Aici își dovedesc îndemînarea de gospodine la decoparea ardeilor necesari pentru prelucrarea industrială la Fabrica de conserve din Caracal.*

DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA

URMÎND TRADIȚIA MUNCITOREASCĂ A UZINEI

Despre comunistul Ion Popescu, maistru la atelierul de frîne al Întreprinderii de reparații material rulant, București, am aflat că este unul dintre fruntașii întreprinderii, că lucrează în acest loc de muncă de peste 23 de ani și că a fost declarat cel mai bun inovator din întreprindere. La început l-am rugat să ne spună cîte ceva despre oamenii pe care îi conduce, despre cum au realizat sarcinile ce le-au revenit în acest an.

— Atelierul de frîne este fruntaș pe întreprindere de cîțiva ani încoace. Principala problemă pe care am rezolvat-o a fost aceea a disciplinei ferme în muncă. Fiecare, la locul său de muncă, să înțeleagă că trebuie să-și aducă contribuția la munca secției, să se perfecționeze continuu pentru a da produse de cît mai bună calitate. Astfel, s-au statornicit în atelier inițiativele **«Omul de lîngă tine», «Prietenul noului angajat».** *Tinerilor, noilor veniți, le este prezentată întreprinderea și apoi sînt întrebați unde ar dori să lucreze. Sînt repartizați apoi pe lîngă cîte un muncitor cu experiență care are grijă ca noul angajat să-și îmbogățească necontenit cunoștințele despre meserie, dar și despre viață, despre comportare, după modelul comuniștilor.*

Arătîndu-i-se importanța muncii sale, fiecare se simte îndemnat să lucreze cu tragere de inimă și cu spirit de răspundere pentru că în cadrul acestui atelier nu se admit rebuturi.

— Ca toată economia noastră, și întreprinderea din care faceți parte se va dezvolta în anii ce vin. Ce sarcini noi revin atelierului dumneavoastră pentru acest an, pentru anul viitor?

— În curînd, atelierul își va dubla capacitatea. De pe acum se lucrează la un nou amplasament, după o nouă tehnologie, pentru mărirea productivității muncii. Trebuie să avem în vedere nu numai noile utilaje ce se vor monta, ci și oamenii care vor lucra cu acestea. Formațiile de lucru se vor împărți în grupe de cîte 5—6 oameni, ce vor avea de rezolvat sarcini precise. Permanent, între aceste grupe, vor exista întreceri pentru lucrări de cea mai bună calitate.

— Din cîte știu, de multe ori întreprinderea dumneavoastră este vizitată de pionieri și școlari. Ce ați dori să le transmiteți, mai ales că mulți dintre ei, în urma vizitelor pe care le fac aici, doresc să revină ca muncitori?

— În primul rînd, să se pregătească cît mai temeinic. În școală, ca și în uzină, fiecare luptă pentru îndeplinirea sarcinilor ce-i revin, dar nu oricum, ci numai foarte bine. Pentru școlari, principala sarcină este, desigur, învățătura. Să învețe temeinic, să se străduiască să cunoască cît mai mult, să se pregătească în așa fel încît atunci cînd vor veni în uzină să fie capabili să muncească bine, să continue cu cinste glorioasa tradiție muncitorească a uzinei noastre.

CONSTANTIN POPESCU

ÎN ȘCOALĂ NOUĂ

Primele zile ale acestui început de an școlar au adus multor elevi bucuria întîlnirii cu noi școli, cu noi săli de clasă spațioase, cu noi ateliere școlare. Mii și mii de pionieri și școlari ai patriei, la 15 septembrie, au fost întîmpinați cu «Bun venit în școală nouă!»

● TIMIȘOARA. «Începerea anului școlar este pentru noi, elevii Școlilor generale nr. 11 și 24, ne scriu pionierii, de două ori o sărbătoare. Mai întîi întîlnirea cu școala, apoi întîlnirea cu noile noastre școli.» **● MARAMUREȘ. Prima zi de școală în comuna Remeți a fost un deosebit prilej de mîndrie pentru pionieri — la finisarea noii clădiri în care învață și-au adus și ei contribuția, «doar e a noastră», spun ei cu bucurie. ● HARGHITA. Aceste zile de septembrie aduc mari bucurii elevilor din municipiul Odorheiul Secuiesc și orașul Bălan. Astfel, în aceste două localități se construiesc două școli cu cîte 18 și respectiv 16 săli de clasă, noi ateliere școlare. ● BUCUREȘTI. Elevii bucureșteni beneficiază în aceste zile de septembrie, pe lîngă cele 200 de școli generale și 84 de licee existente, de alte școli noi, cu 229 săli de clasă, precum și de trei noi centre de ateliere-școală. Acestea din urmă, datorită capacității lor deosebite, vor putea găzdui, la orele de atelier, elevii unor numeroase școli. ● BOTOȘANI. În prezent, școlarii județului au la dispoziție încă 30 de noi săli de clasă, iar pentru a-și desfășura în condiții cît mai bune orele de cursuri, alte 56 noi săli de clasă urmează să se dea în folosință în comunele Tudora, Vorona, Cordăreni, Coțușca, Todireni și altele. ● DOLJ. Pionierii și colegii lor din clasa întîi, din comunele Giubea, Ostroveni, Negoiești, Dobrești, Bistreț, Puțuri, Ghindeni, Țuglui, Breasta, Bucovăț și Verbița au avut bucuria de a începe acest an de învățătură în școli noi.**

NICI PÎINE FĂRĂ MUNCĂ, NICI MUNCĂ FĂRĂ PÎINE!

Omagiu pionieresc la «Monumentul eroilor» din Drobeta-Turnu Severin.

În parcul localității Nădrag, județul Timiș, trei fete stau pe-o bancă. E soare, e frumos.

Luminița Dobra e cea mai mică: trece-ntr-a V-a. Ramona Oprea într-a VII-a, iar Mariana Popescu într-a VIII-a. De cîteva zile și-au răsfoit noile manuale. Discuția noastră însă țintește pînă la vremea cînd «lucrul» va merge în plin.

Rep.: Obișnuim să spunem că învățătura este muncă. Spune-mi, te deranjează în vreun fel exprimarea aceasta?

Ramona: Poate unora li se pare comparația cam forțată. Mie nu. E adevărat, învățătura e și dorința de-a cunoaște, uneori poate semăna chiar cu un joc — dar ceea ce o apropie de muncă este, cred eu, faptul că amîndouă ne apar ca datorii fundamentale. Un copil care nu învață e ca un muncitor leneș, ca un chiulangiu — deoarece, ca și acela, nu face ceea ce are datoria să facă, ceea ce **societatea așteaptă de la el.**

Anul bucuriilor MERITATE

Rep.: Atunci?

Mariana: Eu, nu... nu consider forțată comparația. Așa e cinstit să gîndim — așa e drept, așa e folositor.

Rep.: Cînd iei o notă bună, care anume din recompensele la care te-ai obișnuit să te aștepți te bucură cel mai mult?

Ramona nu stă pe gînduri și-mi spune: aceea ca părinții s-o lase mai mult la joacă — apoi, să-i îndeplinească nu știu ce dorință sau...

În cele din urmă, după ce se gîndește: «Dar cel mai mult mă bucură cînd mă mîngîie ai mei și-mi spun o vorbă bună, de pildă: Bravo! La fel îmi spun si colegii din detașament. Cred că aceasta e bucuria cea mai mare. Acum, de pildă, aștept cu nerăbdare prima notă bună.»

Ramona și Mariana n-au mai continuat. N-au mai continuat să explice cum între un dar oferit de părinți, un altul din partea școlii, ele aleg acel simplu «Bravo», spus de cei din jur...

DIN ACELAȘI ALUAT

Mai sus de Nădrag, la locul numit Cornetu, a apărut în vara aceasta o adevărată tabără: două vile și alte cîteva construcții auxiliare. Vilele, cu etaj. N-au fost așa de la început — și n-au fost nici două.

N-a fost nimic aici, acum patru ani.

Dar pionierii și școlarii din școlile Lugojului, îmbărbătați de cei de la Casa pionierilor, și-au pus în gînd o faptă îndrăzneață: să construiască o tabără a lor! Acum, strînși la sunetul clopoțelului, privesc «în urmă» cu mîndrie. Dar ei, de fapt, privesc înainte: la vacanțele ce vor veni, ale căror izbînzi se împletesc cu notele luminoase din cataloage. Am mai aplaudat noi și în alte părți astfel de fapte, dar de proporțiile acesteia, rar am mai întîlnit: «Puneau copiii batiste la coada casmalei, să nu-i roadă și săpau înainte», își amintește directorul Casei, Aron Petri. «Să nu-i uitați pe cei de la Casa de copii Gavojdia — cu totul, 105 băieți. Atîta au muncit!» Nu! Nu-i uităm. «Nici pe Ionel Păteanu de la...» nu-și amintește precis, apoi «acum e la Liceul industrial metalurgic. Ce băiat! Nici pe Viorel Stanciu, pe Hanckel Zimmermann, pe Ion Borlovan... Cu acesta din urmă am bătut scîndurile la plafon. Apoi pe Adrian Mihoc. E și bun cîntăreț, luase un premiu. Băiat vesel. L-am întrebat odată dacă n-o să-i pară rău de atîta muncă, aici la tabără, fiindcă el peste un an o să plece din Lugoj. Mi-a spus că nu. Că și alții au făcut case pentru el... Un băiat tare vesel».

Zeci de mii de cărămizi, 176 tone piatră, scoase din rîu pentru fundație și ziduri, mii de ore de muncă a sute de pionieri și școlari din Lugoj — și frumoasa veselie a unui băiat, premiat la un concurs artistic, la gîndul că din munca lui va ieși «o pîine» mare și frumoasă de care se vor bucura și alții.

O pîine mai mare decît o mîngîiere și-un bravo — dar din același aluat!

BUCURIA DE-A MERITA O... BUCURIE!

Localitatea Gătaia, la sud-vestul județului Timiș; mare, bogată, cu cinci CAP-uri, un IMA, o secție a întreprinderii Electrotimiș și... un microceapeu!

Suprafața de lucru a acestuia din urmă: 4,32 ha; lucrători — în jur de 800 pionieri și școlari; venitul anual — peste 40 000 lei. Beneficii concretizate în: autodotarea cabinetelor, a laboratoarelor, a bazelor sportive, înzestrarea internatului liceului din localitate, numeroase excursii prin țară etc.

Dar asta nu e tot, altfel spus nu acesta e, privit în perspectivă, cel mai important rezultat al muncii lor. E de aceeași părere și Florin Beca, membru destoinic al microceapeului.

— Părinții mei sînt harnici. Avem casă nouă, mobilă, lucrurile trebuincioase... Adică tot.

— Ți se pare firesc ca un om leneș să nu aibă toate astea?

— Da. Sau dacă le are și nu le merită prin munca lui, atunci să se rușineze.

Florin vrea probabil să spună că minunat nu este să ai niște bunuri, ci să le meriți, să simți **bucuria că le meriți!** El, Viorica, Livia, Lucian, Iudith și alți colegi de-ai lui, membri ai microceapeului din sat, vor fi înțeles, poate, acest adevăr și din spusele președintelui CAP-ului: «Pîinea noastră va fi și în viitor pe mîini bune. Copiii se pricep la muncă, dar mai ales o fac cu seriozitate, cu suflet. Cu patriotism, aș spune!» În pragul primelor «teme pentru acasă» Florin și colegii săi nu uită lecția de neînlocuit a muncii în **microceape,** acolo unde satisfacția faptei pozitive capătă înfățișări atît de concrete și de trainice.

Pentru ei bucuriile toamnei nu rămîn doar la întîlnirea cu uneltele muncii de școlar.

*

...O notă mare îți aduce un «Bravo!»; o cabană făcută cu mîinile tale îți asigură bucuriile vacanței; munca într-o microîntreprindere sau microceapeu îți aduce un teren de fotbal sau o excursie...

Dar bucuriile și înțelesurile muncii — cum au dorit să ne spună eroii acestor trei secvențe — sînt mult mai bogate și mai adînci pentru cei care știu să le caute...

Pentru cei care, în aceste zile, încep un nou an de învățătură cu convingerea că adevăratele izbînzi, adevăratele bucurii își dezvăluie frumusețea și adîncimea numai cînd sînt rodul dorinței proprii, al efortului propriu.

ILIE TRAIAN

PRIETENII NATURII

Zeci de fire rutiere, pornind de pe toate plaiurile de pitoresc și frumusețe ale patriei și-au dat «întîlnire» în orașul Victoria, orașul învestit cu mandatul de a găzdui o manifestare pionierească de debut: primul colocviu republican de ocrotire și protecție a mediului. Pionierii naturaliști din toate județele țării și-au trimis aici «liderii», iar membrii echipajului «Floarea de colț» (nume familiar, nu-i așa? din cadrul concursului Expedițiile «Cutezătorii») au îndeplinit, pe parcursul a două săptămîni, toate oficiile de gazdă, de ghizi în drumețiile și excursiile de studiu pe traseele pitorești ale județului Brașov. Evident, au avut loc aici dialoguri fructuoase, dezbateri interesante în care participanții și-au exprimat opiniile și propunerile, vorbind, totodată, despre inițiativele, realizările și proiectele lor legate de ocrotirea naturii județului pe care-l reprezentau. Astfel, pionierii arădeni și-au spus printre primii cuvîntul despre... Dar să-i lăsăm pe ei să vorbească: «Căsoaia» era o cabană turistică părăsită, pe care însă noi, pionierii, am preluat-o, am amenajat-o. Aici organizăm drumeții și excursii, tabere de muncă patriotică unde, în fiecare primăvară, plantăm cîteva hectare de sălcii, salcîmi,care după ce cresc sînt răsădiți în parcurile și pe aleile orașului. Maramureșenii au istorisit despre descoperirile lor — Poiana cu Bulbuci de munte de lîngă cabana Agriș și stînca cu concrețiuni din Valea Stejarului, propunînd ca acestea să fie ocrotite prin lege și îngrijite de pionieri. O altă acțiune întreprinsă de ei este colectarea datelor referitoare la plantele tinctoriale (colorante). cunoscute în Maramureș din cele mai vechi timpuri. «Am dori ca și alți pionieri să preia inițiativa noastră», și-au exprimat ei părerea.

S-a propus, în cadrul acestui colocviu, înființarea unui club pionieresc al «Prietenilor naturii», cu sediul în orașul Victoria, adoptîndu-se ca deviză a clubului «Observă, cunoaște, îndrăgește și ocrotește natura». Un moment emoționant l-a constituit întîlnirea cu academicianul Eugen A. Pora, cu care pionierii aflați aici au purtat un dialog deosebit de interesant și instructiv.

I. DAN

Drumuri în ISTORIE

— Deși mai aveam încă mult timp pînă în momentul plecării, ne trezisem devreme, în zori, rememorează pionierul Constantin Anghelescu.

Organizată pe un itinerar de aproape 400 de km, pe traseul: Constanța — Năvodari — Istria — Pantelimon — Hîrșova — Topalu — (cu o drumeție la cetatea Capidava) — Cernavodă — Medgidia — Adamclisi și din nou Constanța, expediția cicloturistică — «Drumuri în istorie» aflată la prima ei ediție a reunit la start, cu 50 de biciclete în perfectă stare de funcționare, copii de pe întreg cuprinsul județului Constanța.

În dimineața plecării, fiecare dintre ei avea șanse și drepturi egale de a obține diploma de «Cel mai bun pionier cicloturist», de «Prieten al istoriei», insigna de «Pionier turist». Timpul, traseul, priceperea aveau să hotărască...

Propunîndu-și să realizeze un set de diapozitive intitulat «Memoria pămîntului dobrogean», un film documentar cu tema «Drumuri în istoria milenară a Dobrogei» și o expoziție de desene și fotografii «Itinerar dobrogean», pionierii, străbătînd, timp de zece zile, un pămînt cu importante vestigii istorice nu au omis să consemne în vibrante pagini de jurnal impresiile unei acțiuni temerare, pline de pitoresc.

«Ne-a bucurat faptul că am cunoscut numeroase cetăți și așezări istorice, monumente dar și oameni, activiști de partid, ingineri și cooperatori fruntași, arheologi. Ne-am făcut numeroși prieteni, ne-am întors noi înșine mai buni, mai bogați sufletește,» nota pionierul Horațiu Ionescu, unul dintre participanți.

După un tur de orizont prin stațiunea Mamaia, la Combinatul petrochimic din Năvodari și, mai tîrziu, la Capul Midia — o întîlnire intitulată sugestiv «Așa începe viitorul unui mare oraș» a conturat în cifre dimensiunile noii platforme industriale petrochimice care va fi realizată în acest cincinal.

Cu flori și veselie adăugate la tradiționalul «Bine ați venit», în centrul comunei Corbu, îndeplinind datoria de gazde, un grup de copii preșcolari, îmbrăcați în uniforme de grădiniță, au ținut să-i înlocuiască pe elevii mai mari, prezenți pe cîmp, alături de părinți, la recoltare.

Mai apoi, la Istria au fost conduși de comandanta unității. A urmat un nou popas. Cu toate că ziua era destinată odihnei, după întîlnirea cu tovarășul Nicolae Gaidagiu, președintele C.A.P. Topalu, Erou al Muncii Socialiste, pionierii au cerut să muncească împreună cu colegii lor din sat, în livada C.A.P.

A avut loc o întrecere între grupe, dar satisfacția a fost a tuturor: cîntarul a înregistrat o jumătate de tonă de fructe culese de expediționari.

ȘTEFAN TIȚĂ

La o impresionantă lecție despre patriotism au participat pionierii membri ai cercului «Căutătorii de comori și micii geografi» de la Școala generală nr. 2, Măgura, Bacău. Întîlnindu-se cu Costache Ciutea, veteran din primul război mondial, copiii au aflat emoționante fapte de arme, de curaj și vitejie ale ostașilor români care au luptat pentru apărarea gliei strămoșești.

În finalul întîlnirii, pioniera Aurora Croitoru a exprimat gîndul pionierilor de respect și venerație pentru pilda înaintașilor, hotărîrea lor de a se pregăti temeinic pentru viață.

PREMIILE LITERARE ALE REVISTEI „CUTEZĂTORII"

Miercuri, 8 septembrie a.c., a avut loc, la sediul redacției, festivitatea de decernare a premiilor la concursul literar «Galeria Cutezătorilor».

Inițiat la finele anului trecut, acest concurs a oferit un larg cîmp de manifestare literar-publicistică cititorilor noștri de toate vîrstele — pionieri, uteciști, comandanți-instructori, cadre didactice, părinți. Tematica majoră, profund patriotică a concursului și-a găsit o reflectare bogată, originală în lucrări de o mare diversitate stilistică. Mulți dintre cititorii noștri, trudind pe cîmpul fertil al inspirației, au dovedit aptitudini literare, discernămînt în alegerea subiectelor precum și a modalităților, genurilor literare adecvate acestora. Povestiri, schițe, portrete literare, reportaje abordează aspecte elocvente, profund semnificative ale realității noastre contemporane. Lucrări de o mare intensitate emoțională sînt cele în care tinerii creatori, inspirîndu-se din fapte reale, trăite de părinții sau frații mai mari, vorbesc despre eroismul și spiritul de jertfă în lupta pentru eliberarea națională și socială a țării. Universul copilăriei cu candorile și elanurile acestei vîrste generoase și cutezătoare este explorat cu sensibilitate, dar și cu acut spirit de obiectivitate; sînt prezenți în povestiri și schițe mici eroi ai faptelor mari, cu frumoase însușiri morale și spirituale — harnici, întreprinzători, perseverenți, cinstiți, drepți, curajoși, optimiști, animați de idealuri nobile. Calități pe care voi, tînăra generație, le deprindeți la școala oamenilor mari, a înaltelor idealuri comuniste care animă întregul nostru popor.

Premiile literare (ele au apărut anterior în revistă) pe care redacția noastră le acordă tinerilor creatori vin să ateste tocmai această adeziune emoțională și spirituală la marile năzuințe care însuflețesc întreaga noastră națiune pe drumul împlinirii destinului comunist al patriei.

Doina Pologea (elevă la Liceul «Al. Papiu Ilarian», Tg. Mureș), veche și pasionată cititoare a revistei noastre, care a obținut premiul «Cutezătorii» pentru lucrarea cu cel mai interesant subiect pionieresc, ne-a mărturisit: **«Am învățat să citesc cu această revistă în mînă».**

Gheorghe Truță (elev la Liceul «Frații Buzești» din Craiova), cîștigător al premiului «Columna» pentru lucrarea cu subiectul cel mai interesant din viața și activitatea părinților și fraților mai mari, și-a exprimat cu acest prilej adeziunea la revista «Cutezătorii» nu numai ca cititor, dar și ca publicist: **«Pentru mine această revistă a însemnat copilăria mea și o parte din adolescență. Am debutat în paginile ei, iar ceea ce spun acum poate să fie și o profesiune de credință. De atunci cuvintele mi-au devenit tovarăși de muncă, de drum, de viață, ele curg împreună cu mine odată cu ideile, cu năzuințele mele».**

Desigur, premiaților le-au fost adresate călduroase felicitări și urări de noi succese din partea invitaților la această manifestare — scriitori, ziariști, redactori ai revistei — dar și de către — spre marea lor surpriză! — performerii unei competiții de anvergură republicană — cîștigătorii celei de a VI-a ediții a Cupei «Cutezătorii» la fotbal, prezenți și ei la festivitate. Evident, a avut loc un schimb de felicitări reciproce între laureații a două din prestigioasele concursuri organizate de redacția noastră.

ILEANA PIȚA

Premiații noștri — Doina Pologea și Gheorghe Truță împreună cu cîțiva dintre colaboratorii revistei noastre: Ilie Tănăsache, Vasile Mănuceanu, Viniciu Gafița și Alexandru Georgescu.

Deci, după ce săptămîni și luni în șir micii cineaști s-au confundat cu «platourile de filmare», după ce comenzile «Motor!» au încetat, iar sutele de metri de peliculă s-au așezat, liniștite, în casete, «cei mai buni dintre cei mai buni» și-au dat întîlnire în Tabăra cinecluburilor pionierești de la Bogda, județul Timiș. A fost o competiție de un înalt nivel artistic, o întrecere a muncii și fanteziei, a perseverenței de zi cu zi în domeniul mirific al celei de a 7-a arte. Și, cum era și firesc, multitudinea de genuri cinematografice prezentate în concurs (ficțiune, poem cinematografic, documentar, film de animație etc.) a fost urmată de o recoltă bogată de premii. Din rîndul celor **100** de producții, 10 au fost distinse cu premii I, pe categorii.

Instantaneu de... instantanee!

AL VII-LEA FESTIVAL NAȚIONAL AL CINECLUBURILOR PIONIEREȘTI

Pioniera Daniela Șchiop, membră a cineclubului Casei pionierilor din Oradea, cîștigătoare a Premiului special al revistei «Cutezătorii».

Premiul special al juriului și Premiul Uniunii Generale a Sindicatelor din România au fost atribuite filmului **«Drumul primăverii»**, realizare a Cineclubului Casei municipale a pionierilor București, apreciat drept «cel mai bun film de educație prin muncă și pentru muncă a pionierilor». Echipa de filmare, alcătuită din regizoarea **Ruxandra Rizescu**, operatoarea **Mioara Șoalcă**, «maestrul de sunet» **Paul Nicolae** și colaboratorii **Diana Georgescu, Corina Chezan** și **Carmen Georgescu** a realizat, pe comentariul semnat de **Anca Coman**, o peliculă sobră, atractivă, plină de farmec.

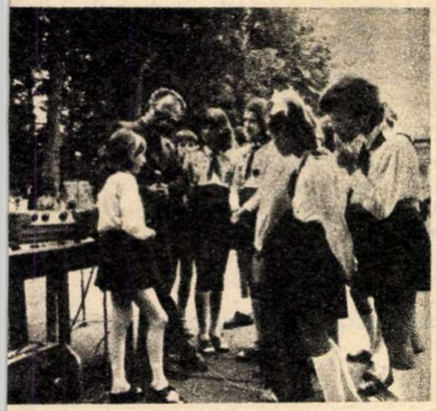

Una dintre laureatele ediției trecute a festivalului, pioniera Ondine Barnea (Casa pionierilor din Roman), într-un dialog la... microfon cu președintele juriului, prof. univ. Mihai Dumitriu.

Am mai amintit că numărul laureaților este foarte mare; acest lucru dovedește cît de numeroase au fost filmele bune prezentate juriului condus de prof. univ. Mihai Dumitriu, decanul Facultății de cinematografie din cadrul I.A.T.C. București. Desigur, la Bogda au fost și filme nepremiate, dar valoroase. **«Triumful Vieții»** — unul dintre ele, realizare a Cineclubului Casei pionierilor din Roman — Neamț, — scurt de numai 80 de secunde, este un mesaj vibrant adresat tuturor copiilor, în ideea luptei pentru apărarea păcii. Ce altceva poate fi mai sugestiv, în acest sens, decît un cuib de păsărele amenajat... într-o țeavă de tun?!

Premiul special al revistei «Cutezătorii» a revenit unei pioniere — **Daniela Șchiop** — comandanta unității din tabără, componentă a Cineclubului Casei pionierilor din Oradea. Acest premiu i-a fost acordat nu numai pentru o peliculă, ci și pentru întreaga activitate a Danielei, desfășurată, clipă de clipă, pe tot parcursul celor două săptămîni de concurs. A fost o adevărată animatoare a competiției, o bună organizatoare.

Prin ceea ce a adus nou — calitatea peliculelor, fantezia, cutezanța de a trata teme majore, prin numărul de-a dreptul impresionant de filme prezentate — al VII-lea Festival național al cinecluburilor pionierești, Bogda-Timiș, ediția 1976 a constituit un succes care, în mod firesc, creează pentru viitor, promisiuni mai mari.

CORNEL STAN

Și acum, iată palmaresul celei de a VII-a ediții a Festivalului național al cinecluburilor pionierești.

1. **Premiul special al juriului** și **Premiul UGSR** pentru cel mai bun film de educație prin muncă și pentru muncă a pionierilor: **«Drumul primăverii»** — producție a cineclubului Casei pionierilor din Municipiul București.

2. **FILM ARTISTIC DE FICȚIUNE:**
PREMIUL I: **Ștafeta bunilor** — cineclubul Casei pionierilor Focșani, jud. Vrancea; **Vîrsta ingrată** — cineclubul Casei pionierilor Tg. Mureș, jud. Mureș. **PREMIUL II: Diplomă de merit** — cineclubul Casei pionierilor Oradea, jud. Bihor; **Jocul** — cineclubul Școlii generale nr. 4 Roman, jud. Neamț. **PREMIUL III: O zi obișnuită** — cineclubul Casei pionierilor Slobozia, jud. Ialomița; **Copilăria** — cineclubul Casei pionierilor Ploiești, jud. Prahova. **MENȚIUNE: Și așa se putea întîmpla** — cineclubul Casei pionierilor Tîrnăveni, jud. Mureș; **Caraghioșii** — cineclubul Casei pionierilor Tg. Mureș, jud. Mureș; **Prietenie** — cineclubul «Arcașii Moldovei», com. Pojorîta, jud. Suceava.

3. **POEM CINEMATOGRAFIC:**
PREMIUL I: Românie,țara mea — cineclubul Casei pionierilor sector 2, București; **PREMIUL II: Stejarul** — cineclubul Casei pionierilor Cîmpulung Moldovenesc, jud. Suceava. **PREMIUL III: Cîntec pentru întîiul popas** — cineclubul Casei pionierilor Baia Mare, jud. Maramureș. **MENȚIUNE: Cap de bour:** — cineclubul Casei pionierilor Rădăuți, jud. Suceava.

4. **DOCUMENTAR ARTISTIC:**
PREMIUL I: Mesajul — cineclubul Casei pionierilor Medgidia, jud. Constanța. **PREMIUL II: Lemnul viu** — cineclubul «Arcașii Moldovei», com. Pojorîta, jud. Suceava. **PREMIUL III: Padiș** — cineclubul Casei pionierilor Oradea, jud. Bihor. **MENȚIUNE: Ecouri corăbiene** — cineclubul Casei pionierilor Corabia, jud. Olt; **Mușcata din fereastră** — cineclubul Casei pionierilor Iași.

5. **DOCUMENTAR DIDACTIC:**
PREMIUL I și PREMIUL SPECIAL pentru cea mai bună imagine alb-negru: **Acțiunea apelor curgătoare:** — cineclubul «Urania» Liceul nr. 2 Reșița, jud. Caraș-Severin. **PREMIUL II: Sulfatul de cupru:** — cineclubul Casei pionierilor Tr. Măgurele, jud. Teleorman. **PREMIUL III: Alegeți-vă meseria** — cineclubul Școlii generale Giurgița, jud. Dolj.

6. **DOCUMENTAR DE ETNOGRAFIE ȘI FOLCLOR:**
PREMIUL I: Tiara cu bdiți — cineclubul Casei pionierilor Baia Mare, jud. Maramureș. **PREMIUL II: 5 000 de poezii în lemn** — cineclubul Casei pionierilor Cîmpulung-Moldovenesc, jud. Suceava. **PREMIUL III: Copilărie** — cineclubul Casei pionierilor Reșița, jud. Caraș-Severin.

7. **DOCUMENTAR MONOGRAFIC:**
PREMIUL I: Cine este Sadoveanu — cineclubul Casei pionierilor Lugoj, jud. Timiș. **PREMIUL II: Mesaj peste secole** — cineclubul Casei pionierilor Tg. Jiu, jud. Gorj; **Guilelm Sorban (Omul și creatorul de frumuseți)** — cineclubul Casei pionierilor Dej, jud. Cluj. **PREMIUL III: Osia lumii** — cineclubul Casei pionierilor Rădăuți, jud. Suceava.

8. **DOCUMENTAR REPORTAJ:**
PREMIUL I: Pe urmele dorobanților — cineclubul Casei pionierilor Medgidia, jud. Constanța. **PREMIUL II: La braț cu soarele și marea** — cineclubul Casei pionierilor,Sibiu. **PREMIUL III: «Hau, hau, ham!»** — cineclubul Casei pionierilor Arad; **«Tabăra Poieni»** — cineclubul Școlii generale nr. 11, Timișoara.

9. **DOCUMENTAR DE ACTIVITĂȚI PIONIEREȘTI:**
PREMIUL I: **Acești copii minunați** — cineclubul Casei pionierilor Suceava. **PREMIUL II: Cupa de cristal** — cineclubul Casei pionierilor Caracal, jud. Olt. **PREMIUL III: Săbărenii** — Casa pionierilor Municipiul București. **MENȚIUNE: Muguri** — cineclubul Casei pionierilor, Arad.

(continuare în pag. 9)

Agendă C.N.O.P.

La invitația Consiliului Național al Organizației Pionierilor din R.S. România, o delegație condusă de Jan Kohout, președintele Organizației Pionierilor din R.S. Cehoslovacă, efectuează o vizită de schimb de experiență în țara noastră, în perioada 13-18 septembrie a.c.

„CÎNT FRUMUSEȚILE PATRIEI ȘI BUCURIILE TINEREȚII"

Timp de două săptămîni, în plină vară, s-au întîlnit în tabăra de creație literară «Tinere condeie» de la Timișul de Sus laureații pe anul 1976 ai concursului literar pionieresc tradițional. Tabăra de creație, fiind la rîndu-i tradițională, s-a remarcat în acest an printr-o notă aparte, ilustrată de faptul că a fost o tabără profilată pe o singură direcție a creației artistice: beletristica. Modalitățile de afirmare literară, de înlesnire a creației erau mereu vii, în mișcare, în schimbare, un frumos joc al condeielor ce nu se odihnesc, o horă a fanteziei ce închipuie mereu subiecte însorite, așa cum le cuprinde în însăși ființa sa pionieria. Așadar, cenacluri literare pe detașamente, în aer liber, în drumeții, cenacluri pe tabără cu selecții din cenaclurile pe detașamente, spectacole muzical-coregrafice, un concurs literar al taberei, numit sugestiv «Cînt frumusețile patriei și bucuriile tinereții», finalizat prin întocmirea unui album de versuri și proză. Și o evoluție originală a «Semaforului». Avînd în colectivul său redacțional tinere condeie ambițioase am reținut numele a doi animatori principați, pionierii Radu Stan din Iași și Ion Vieru din Neamț — articolele au constituit o adevărată întrecere în care ascuțișul observației, umorul, verva spirituală aspirau la virtuozitate artistică. Pionierii care s-au remarcat deosebit în tabără sînt numeroși, un adevărat buchet de talente. Să-i amintim în parte, pe cît ne permite spațiul: pe lîngă cunoscuții cititorilor noștri, din paginile revistei, cum sînt: Domnița Palii, Mirela Samoilă, Luminița Antonescu, Monica Fodor, îi menționăm și pe Carmen Negulei din Sibiu, Lăcrămioara Munteniță din Brăila, Gabriela Verban din Tulcea, Adela Faur din Timișoara, Cristina Tătaru din Cluj-Napoca, Gabriel Tănase din Craiova, Lia Saiu din Tg. Neamț. Creația lor a avut ca dominantă dragostea de patrie și de partid trăită și împărtășită în universul generos al pionieriei.

M. MICU

Reactorul atomic — o uzină sau un institut de cercetare? Ieri o speranță neverosimilă, astăzi producerea în scopuri pașnice a energiei atomice a devenit o realitate cotidiană.

ENERGIE Pentru Terra

Prof. univ. FLORIN CIORĂSCU,
membru corespondent al Academiei R.S.R.,
Director al Institutului de fizică atomică
Bucuresti-Măgurele

(Urmare din numărul trecut)

La reactorii reproducători de combustibil nuclear, aspectele energetice sînt identice, dar structura lor este alta. În primul rînd, ei funcționează cu neutroni rapizi (forma cea mai studiată pînă acum), reacția de întreținere a procesului de fisiune fiind asigurată prin folosirea drept combustibil numai a elementelor fisionabile (uraniu-235 sau plutoniu), în timp ce în reactorii cu neutroni lenți se lucrează cu uraniu natural sau ușor îmbogățit în izotopul 235. Neutronii care nu intră în procesul de fisiune (generator de energie) pătrund într-o masă de uraniu care înconjoară inima reactorului, transformînd, cu încetul, această masă în plutoniu. Jocul proceselor fizice din acest ansamblu conduce, în timp, la obținerea unei cantități noi de plutoniu, dublînd-o pe cea folosită pentru producerea ei, efect care are loc simultan cu generarea de energie pe calea descrisă mai sus.

Deși se lucrează de mulți ani la acești reactori cu neutroni rapizi și mai multe prototipuri se află în încercări, nu toate dificultățile legate de o exploatare normală au putut fi depășite pînă acum. Prognozele actuale situează abia în cea de a doua jumătate a următorului deceniu începutul fazei industriale.

În ceea ce privește energetica termonucleară de fuziune, nu se poate spune cu certitudine în ce forme va putea fi utilizată. O părere de largă circulație este că acești reactori vor putea furniza energie electrică fără trecerea prin faza mecanică, evitîndu-se astfel limitările de randament impuse mașinilor termice obișnuite. Rezolvarea multor probleme care țin de stăpînirea acestui tip nou de energie primară aparține generațiilor viitoare.

CARE ESTE RAPORTUL DINTRE FOLOASELE ȘI PRIMEJDIILE PE CARE LE INCUMBĂ FOLOSIREA ENERGIEI ATOMICE?

Despre foloase am vorbit mai sus. Este însă adevărat că lumea nu ignoră primejdiile particulare ale energeticii nucleare răspîndite pe scară largă, legate îndeosebi de poluarea mediului ambiant. Este vorba de poluarea radioactivă, pentru că, din punct de vedere termic, centralele nucleare nu poluează altfel decît cele cu combustibili fosili, la acestea din urmă adăugîndu-se emanațiile de bioxid de carbon.

În principiu, poluarea radioactivă poate fi generată de faptul că produsele de fisiune sînt radioactive. Or, buna funcționare a unui reactor energetic implică operația periodică a reprocesării, prin care uraniul este separat de aceste produse. Dintre acestea unele folosesc diverselor aplicații ale radioizotopilor în industrie, în medicină etc., altele în energetică (este cazul descris al plutoniului), iar altele trebuie păstrate pînă la dezintegrarea lor completă, în medie 700 de ani! Aceasta este, într-adevăr, o problemă, dar soluțiile nu lipsesc. De pe acum se practică cu mult succes compactizarea deșeurilor în blocuri de beton sau topirea în sticlă de borosilicați, închiderea în containere de oțel și depunerea lor în locuri pustii, ca și cufundarea în mine părăsite, îndeosebi minele vechi de sare, care prezintă unele avantaje. Scufundarea lor în oceane, la mari adîncimi, soluție practicată la un moment dat, a fost deocamdată abandonată, ea cerînd studii suplimentare. Alte posibilități sînt în curs de investigare.

O primejdie și mai mare ar putea fi provocată de deteriorarea unui reactor energetic pînă într-atît încît combustibilul să se topească, să se spargă conductele purtătoare ale fluidului de răcire aflat la presiuni mari și întreaga masă radioactivă a reactorului să se răspîndească în mediul înconjurător. O asemenea situație poate fi imaginată, dar practic nu poate avea loc, atît datorită concepției înseși a reactorului energetic, cît și multor detalii tehnice de realizare, care țintesc să evite cele mai mici accidente. În permanență se lucrează pentru perfecționarea în continuare a metodelor de protecție. În tot cazul, un accident maxim — inferior totuși cazului imaginat mai sus — prezintă azi o probabilitate mai mică decît 1 la 10 000 de ani pentru fiecare reactor!

Cît privește răspîndirea armelor nucleare prin mijlocirea reactorilor energetici, aceasta rămîne o problemă deschisă într-o lume care nu este în totalitatea ei decisă să renunțe la înarmarea nucleară. Iată de ce campania în favoarea dezarmării, în primul rînd a dezarmării nucleare, dusă cu atîta perseverență de țara noastră, are o nobilă semnificație.

Poziția României este bine cunoscută: înarmarea nucleară trebuie să înceteze, armele nucleare trebuie scoase în afara legii!

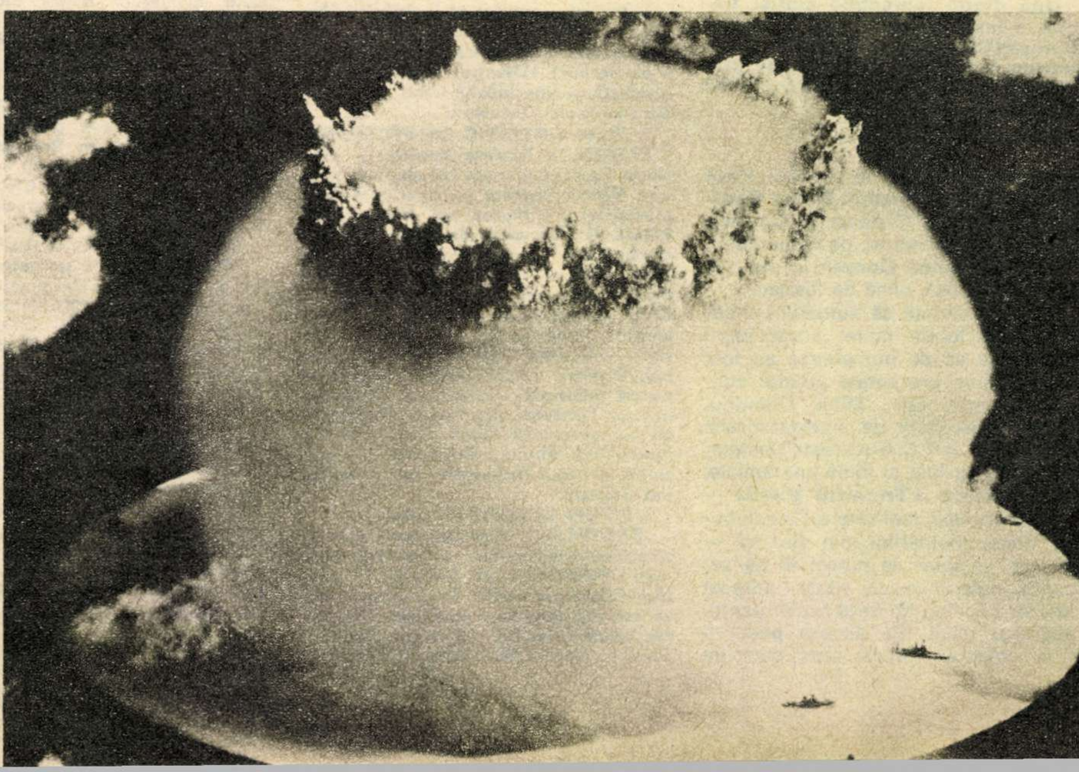

AGENDĂ ASTRONAUTICĂ

PE MARTE ÎN CĂUTAREA VIEȚII

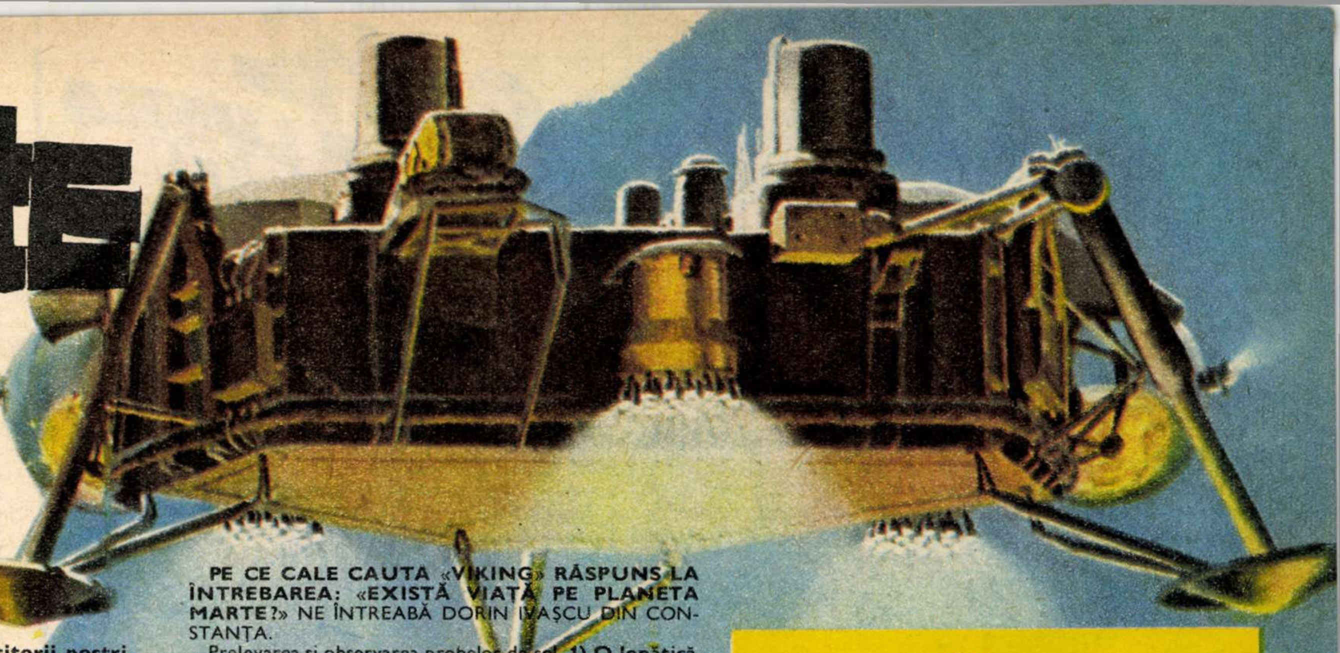

Așteptată cu interes de întreaga planetă, misiunea «Viking» a debutat la 20 iulie a.c., cînd «Viking» 1, lansat exact cu 11 luni mai devreme, s-a plasat pe solul lui Marte. Era la șapte ani după poposirea omului pe Lună. Cititorii noștri au urmărit peripețiile misiunii, printre care amînarea amartizării lui «Viking» 1, schimbarea locului ales pentru această operație, rezolvarea defecțiunilor ivite la bordul modulului de amartizare. Astăzi sîntem în măsură să răspundem curiozității acelora care țin să afle detalii despre structura și funcționarea celui mai perfecționat dintre automatele produse pe Terra. Cele două nave spațiale «Viking» sînt formate dintr-un modul orbital, proiectat să rămînă pe o orbită marțiană, de unde să retransmită pe Pămînt rezultatele observațiilor și experiențelor efectuate de modulul de amartizare. Fiecare dintre ele dispune de cîte un creier electronic, avînd laolaltă o capacitate de 18 000 cuvinte. Ansamblul este înzestrat cu aparatură pentru efectuarea de fotografii, trasarea de hărți termice, detectarea vaporilor de apă, experiențe radio, analiza componentelor neutre și ionizate din păturile superioare ale atmosferei marțiene, fotografierea solului, a atmosferei, analiza chimică a mineralelor, observații meteorologice, analiza proprietăților magnetice ale nisipului, analiza unor eșantioane de sol prin metodele chimiei organice. Modulul de amartizare cuprinde trei ansambluri destinate experiențelor biologice în vederea descoperirii — dacă există — a microorganismelor marțiene.

Datele obținute pînă în prezent indică însă că, deși de o complexitate fără precedent, aparatura de pe «Viking», pe care o descriem alăturat, este încă insuficientă. Se pare că ea nu a detectat decît molecule cu combinații simple ale carbonului și nu molecule complexe de natură organică specifice vieții. Specialiștii așteaptă rezultatele efectuate cu ajutorul aparatajului de la bordul lui «Viking» 2.

PE CE CALE CAUTA «VIKING» RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA: «EXISTĂ VIAȚĂ PE PLANETA MARTE?» NE ÎNTREABĂ DORIN IVAȘCU DIN CONSTANȚA.

Prelevarea și observarea probelor de sol. **1) O lopățică montată pe un braț flexibil sapă pînă la 5 cm adîncime. Punerea în mișcare a ei este asigurată de un vibrator. Aparatul se poate roti cu 180°. 2) Eșantioanele sînt expuse, prin intermediul unei oglinzi, celor două camere de luat vederi în culori și în relief. 3) Cernute printr-o sită, probele de sol sînt distribuite celor trei aparate destinate experiențelor biologice (A, B, C). 4) Cele două camere de luat vederi pot efectua, printr-o fereastră, panoramări stereoscopice ale suprafeței marțiene.**

Realizarea experiențelor biologice. **Aparatele destinate punerii în evidență a formelor de viață se bazează pe analizarea produselor metabolice ale ipoteticelor organisme. A) Primul ansamblu este format dintr-un cuptor de piroliză, în care probele sînt supuse reacției cu bioxid de carbon sau oxid de carbon atmosferic. O parte din materialul de analizat este pusă în incubator, în prezența aceluiași CO_2. Trecerea repetată printr-o temperatură de pînă la 700° determină dacă bioxidul de carbon este fixat de compușii organici. B) În acest aparat este pusă în evidență activitatea metabolică dintr-o probă de sol umezit cu o soluție a unui compus organic simplu. Dacă un organism viu trăiește în contact cu bioxidul de carbon, înseamnă că el este în măsură să transforme compușii organici în bioxid de carbon. Experiența constă în măsurarea producției de gaz radioactiv de origine biologică, produs de amestecul de compuși radioactivi simpli introduși în cursul incubației. C) A treia experiență constă în măsurarea producției și consumului de bioxid de carbon, azot, metan, hidrogen și oxigen în timpul incubației. O cale este punerea în evidență a microorganismelor a căror activitate e stimulată de vaporii de apă. O alta se bazează pe ipoteza că organismele marțiene au nevoie, pentru a se dezvolta, de o hrană organică. Un cromatograf este în măsură să evalueze acest consum. Rezultatele experiențelor sînt corelate cu analizele moleculare efectuate cu ajutorul spectrometrului de masă în fază gazoasă și al experiențelor de fluorescență la raze X.**

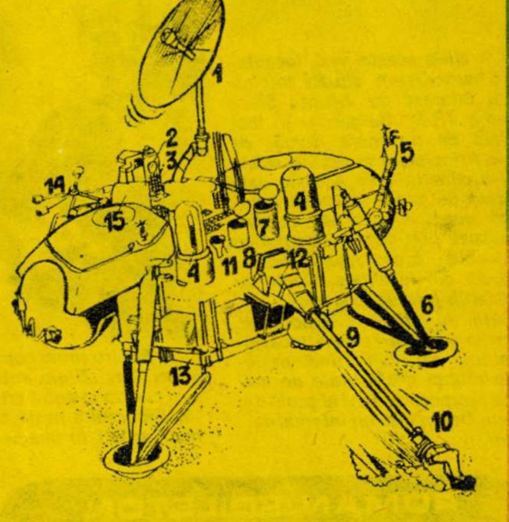

STRUCTURA MODULULUI DE AMARTIZARE

Avînd 3 m lățime și 2 m înălțime, modulul cîntărește 576 kg și este alimentat de un generator atomic de 70 W. 1) Antenă direcțională. 2) Oglindă măritoare, Miră de etalonare a camerelor de televiziune. Magnet. 3) Retea pentru observarea deplasării prafului purtat de vînt. 4) Camere de luat vederi color și în relief. 5) Captori meteo 6) Captor de temperatură 7) Spectrometru de masă în fază gazoasă (pentru detectarea constituentelor moleculare organice sau anorganice ale solului și atmosferei marțiene). 8) Aparat destinat experienței biologice A. 9) Braț extensibil. 10) Captor pentru prelevarea probelor de sol. 11) Aparat pentru observarea fluorescenței mineralelor la raze X. 12) Oglindă. 13) Altimetru radar. 14) Antene. 15) Seismometru.

COSMOS-ARTEK în direct

Un recent eveniment cosmic l-a constituit — așa după cum știți — periplul echipajului sovietic Boris Volînov — Vitali Jolobov la bordul stației orbitale «Saliut» — 5. În programul misiunii lor spațiale au fost înscrise noi cercetări privind cunoașterea planetei noastre «din afară», spectrografierea Soarelui și a atmosferei terestre, studierea mutațiilor ereditare în organism, precum și experimente cum ar fi cultivarea de cristale în condițiile imponderabilității. Cei doi cosmonauți au efectuat, de asemenea, cercetări deosebit de utile economiei naționale sovietice — fotografierea și spectrografierea unor zone de perspectivă în vederea studierii unor structuri tectonice, a descoperirii și exploatării altor zăcăminte petrolifere și metalifere. Echipajul a transmis totodată materiale foto deosebit de folositoare traiectului magistralei Baikal-Amur, aflată în construcție.

Ziua de 19 august a.c., zi în care se încheiau șase săptămîni de rodnică activitate desfășurată la bordul lui «Saliut»-5, avea să marcheze însă și-un alt eveniment: pe astrul tăcerii, în ținutul rece și plumburiu al Mării Crizelor, la orele 8,36 dimineața (ora Bucureștiului), se «așeza» lin stația automată «Luna» 24. Își atingea ținta, așadar, un nou aparat selenar, care, nedezmițînd rigorile și precizia unui perfect automat, s-a apucat rapid și sîrguincios de lucru. Forînd la doi metri adîncime în solul lunar, el a încărcat în containere mostrele excavate, care vor fi supuse unor experimente menite să ne dezvăluie alte mistere ale Lunii. De ce această incursiune tocmai în Marea Crizelor? Pentru că, fiind situată la 4—5 km mai jos de sfera medie selenică, se realiza o sondare la mai mare adîncime în solul lunar. A doua zi, cînd pe Selena domnea încă negura nopții și un ger de —100°C, vrednica rachetă, avînd la bord prețioasa povară de sol lunar, pornea spre Terra, planeta al cărei mesager fusese.

În dimineața în care automatul selenar se plasa pe suprafața Lunii, cei doi pămînteni, aflați în periplul lor circumterestru, purtau o convorbire emoționantă — în... direct din Cosmos, prin radio — cu pionierii sovietici care își petreceau vacanța în tabăra de la Artek. Ce le istoriseau? Că tocmai studiau «starea vremii» pe Soare. *«Pentru voi, copii* **— au spus Boris Volînov și Vitali Jolobov —,** *Soarele este doar cel sub care v-ați bronzat la Artek. Dar cînd veți crește mari, veți înțelege cît de complicată și interesantă este viața strălucitorului astru care ne dăruiește căldură și lumină».* **Așadar, sub «obiectiv» se afla Soarele, iar cercetările celor doi temerari cosmonauți, efectuate cu ajutorul unui telescop solar cu raze infraroșii (experiment unic), descopereau un Soare... blînd — un Soare calm, nebîntuit de explozii (așa cum, de pildă, s-a întîmplat în 1972, cînd legăturile radio au fost întrerupte pe Pămînt atît în zonele peripolare cît și în cele ecuatoriale). Observațiile vor servi la alcătuirea unui spectru energetic al Soarelui într-o gamă de unde infraroșii. De pe Terra sînt imposibil de obținut date privind existența moleculelor de oxid carbonic în coroana solară. Specialiștii presupun că tocmai acest component ar constitui un element esențial în încălzirea atmosferei solare de la 6 000° în fotosferă la 1 000 000° în coroană — fenomen deocamdată neelucidat. Așadar, undeva, în spațiul cosmic, doi pămînteni, aflați în «locuința» lor periterestră, studiau astrul care ne încălzește pe toți, care i-a bronzat pe copiii Terrei și în timpul acestei veri. Și, supuși unui «examen psihologic», s-a dovedit că, în timpul îndelungatului lor zbor orbital, pe amîndoi i-a cuprins dorul de Pămînt, dorul de casă, de copii, de semenii lor aflați în efortul cotidian al muncii, al hărniciei care înfrumusețează, înnobilează chipul blînd, părintesc al planetei noastre.**

ILEANA PIȚA

— CE VĂ UITAȚI AȘA... N-AȚI MAI VĂZUT MARȚIENI ???
M
POMPILIU

COPIL ÎN LUMEA DE AZI

● *Micii constructori din asociația de creație «Kosmos», de la Școala nr. 3 din Taganrog, sînt cunoscuți astăzi în întreaga Uniune Sovietică. Printre numeroasele lor realizări se numără și șapte machete ale unor aparate cosmice, dotate cu instalații cu comandă program și dirijare prin radio. Prezentate în cadrul unor expoziții unionale de creație tehnică a copiilor, cele șapte machete au obținut 30 de medalii. O navă cosmică a viitorului, avînd motor cu plasmă, a primit premiul I al cosmonauților sovietici.*

În zilele acestei veri, localitatea Cherni Osum, situată într-un cadru pitoresc din Munții Stara Planina (R.P. Bulgaria), a fost vizitată de un mare număr de copii. Principalul punct de atracție, l-a constituit, de această dată, Muzeul de istorie naturală inaugurat recent. Cei ce i-au condus pe oaspeți prin sălile muzeului au fost chiar organizatorii lui — pionierii din localitate. Odată cu explicațiile primite de la micii ghizi, oaspeții au aflat că exponatele prezente în numeroasele încăperi constituie rezultatul unei pasionante munci desfășurate de mai multe promoții de elevi ai școlii din Cherni Osum într-un interval de... 15 ani.

Pentru mulți copii din Havana (Cuba), Grădina Botanică din oraș este și o școală de pictură în aer liber. Zilnic, sub cupolele de frunziș ale copacilor, poposesc copii între 6 și 13 ani pentru a-și cultiva talentul artistic, sub îndrumarea unor cadre de specialitate. Miile de picturi realizate în decursul a peste zece ani de existență ai «școlii» demonstrează succesele înregistrate de micii artiști. În imagine — aspect dintr-o oră de curs.

AL VII-LEA FESTIVAL NAȚIONAL AL CINECLUBURILOR PIONIEREȘTI.

(urmare din pag. 5)

10. **FILM DE ANIMAȚIE:**

PREMIUL I: Tic și Nic excursioniști — cineclubul Casei pionierilor, Rm. Sărat, jud. Buzău. **PREMIUL II: Interpretare** — cineclubul Casei pionierilor Cîmpulung-Moldovenesc, jud. Suceava; **Vulpea și corbul** — cineclubul Casei pionierilor Rm. Sărat, jud. Buzău. **PREMIUL III: A.B.C.** — cineclubul Casei pionierilor sector 5, București, — **Unde dai...** — cineclubul Școlii generale nr. 4 Roman, jud. Neamț.

PREMII SPECIALE:

Premiul Institutului de etnografie și folclor: Cutăritul — cineclubul Casei pionierilor Baia Mare, jud. Maramureș.

Premiul pentru cea mai bună imagine color — filmului **«S-a întîmplat într-o vară»** — Casa pionierilor Sibiu.

Premiul revistei «Cutezătorii»: Daniela Șchiop, Oradea, pentru întreaga ei activitate din cadrul cineclubului pionieresc din Oradea.

Premiul de interpretare — băieți — Mircea Băluță, Liceul «Al.I. Cuza» Focșani, jud. Vrancea, din filmul «Ștafeta bunilor».

Premiul de interpretare — fete — Zakarics Eva, Tg. Mureș, din filmul «Vîrsta ingrată».

Premiul Special pentru debut promițător — «Poeme» — cineclubul Casei pionierilor, Timișoara.

Fîntînile TIMPULUI „1”

Victor Kernbach

SFERA SPONTANĂ

Frontul se mutase spre nord și în această rîpă galbenă de argilă, fără vegetație, dar cam mocirloasă și cu un fel de gură de puț care cine știe cît de adînc putea fi, se adăpostise un soldat rănit sau mai mult amețit de suflul unei explozii. Își venise repede în fire ca să-și poată folosi pansamentul individual și fu mulțumit cînd descoperi că-i mai rămăsese ceva apă în bidon. O bău. Mica emoragie de la genunchi i se oprise, totuși nu era în stare să umble, iar natura, care nu totdeauna e ostilă, îi oferea acest adăpost bun, fie pînă ar fi venit sanitarii să-l ajute, fie pînă s-ar fi simțit chiar el în stare să se ridice și să meargă după unitatea sa.

Soldatul tocmai era gata să ațipească după șoc și după pierderea de sînge, cînd un foșnet sau o șuierătură se auzi în rîpă, dinspre gura de puț. Se culcă instinctiv, crezînd că era vreun glonte rătăcit. Dar apoi cînd se îndreptă din șale și deschise ochii, zări o sferă aproape transparentă, ca de plexiglass, gravitînd în aer, cu o ușoară vibrație și într-un nimb de lumină foarte albă, chiar la vreun metru deasupra puțului sau ce era acolo, pe fundul rîpii. Soldatul se crispă, fără să simtă frică. Își zise că se întîmplă asemenea cazuri în război, cînd rănitului i se pare că n-a fost atins grav și că nu a pierdut mult sînge, dar toate se adună deodată și îi aduc o stare de slăbiciune pe drumul spre leșin, cînd halucinația este nelipsită. Trase cît putu mai mult aer, ascultă de la mare depărtare zgomotul unei canonade, își dădu seama din nou că frontul se depărtase și mai mult, dar cînd să se mai uite din nou spre gura puțului sau spre acel obiect străveziu și rotund ce i se năzărise, leșină cu adevărat.

Între timp, capsula se deschise prin glisarea contrară a doi pereți, punînd în evidență o trapă de formă dublu-ogivală, de sus în jos, și în ea se arătă un tînăr, mai degrabă un adolescent brun, cu fața ca de sidef, bine încadrată de părul negru scurt și foarte des și de ochii foarte negri. Cine l-ar fi privit atunci, și-ar fi dat seama că aparența de străvezime a capsulei sale sferice era iluzorie, pentru că nu s-ar fi văzut nimic din afară înăuntru. Adolescentul sări prin trapă fără zgomot (era subțire, destul de înalt, însă probabil foarte ușor) și se uită la soldatul leșinat, întîi în oarecare derută, apoi regrupîndu-și impresiile și înțelegînd ce se petrecuse.

«Trebuia să iau o capsulă încercată, nu una căreia nu i s-au făcut toate probele». Privi pereții rîpei, făcu un pas spre soldat și lunecă pe terenul înclinat și clisos, apoi se urcă cu greu pe mal și își roti privirea. Ceva mai încolo zări un soi de gard de sîrmă ghimpată și niște bucăți informe de metal în dezordine, auzi apoi numaidecît țăcănitul grăbit și ritmic a ceea ce presupuse, neauzindu-l pînă atunci niciodată aievea, că ar fi o mitralieră și, asociind totul cu uniforma soldatului, se ilumină brusc: «E război acum. Am nimerit prost. Dar care război?».

Vru să se așeze pe malul rîpii, dar era prea murdar și renunță. Mintea lui declanșă atunci un flux continuu de raționamente și calcule logice, ca să vadă ce era de făcut. «Dacă plec chiar acum înapoi în secolul meu, sînt un laș. De ce am pornit din 2150 spre 1975, dacă nu pentru istorie? Iar aici e tot istorie. Dar acolo aveam un plan, eram pregătit pentru 1975, iar aici nici măcar nu știu ce an curent este. Să trezesc soldatul. Dar îi pot provoca un șoc nou, poate mortal. Eu i-l pot provoca? Nu eu, costumul pare sportiv, cred că tot secolul XX a purtat în condiții sportive salopete sau combinezoane aproximativ identice. Și atunci, ce? A, bineînțeles, capsula. Poate a văzut-o și poate a leșinat cînd a văzut-o. Dacă o mut în fîntîna timpului, cît să nu se vadă, și încerc să mă arăt lui, poate că aflu ceva. Și dacă e război? Nu trebuie să rămîn aici prea mult, trebuie doar să încerc să profit de accident, după aceea văd eu ce mai fac. Da, dar primul lucru pe care trebuie să-l aflu este unul curent, și cum să-l întreb în ce an sîntem pe un biet soldat pe care abia îl voi trezi din leșin? Sau leșină iar, sau mă crede nebun. Și s-ar putea să mă și împuște, și n-am rezolvat atunci chiar nimic, nici în folosul meu, nici măcar într-al lui sau al studiilor mele. Totuși, ceva trebuie să fac...»

Se întoarse cu fața spre capsula (ivită pentru privitorul obiectiv în mod cu totul spontan) care gravita în aer, legănîndu-se abia perceptibil. Adolescentul scoase dintr-un buzunar un arc cu două mici tampoane, trecu arcul peste creștet iar cele două tampoane i se lipiră de tîmple. Norocul lui, de care n-avea cum să-și dea seama, a fost că soldatul încă nu se trezise din leșin, fiindcă ar fi putut crede că are în față un spion sau ceva de felul ăsta, care și-a fixat o cască radiofonică și vrea să transmită cine știe ce. Și era greu de presupus că soldatul, atent la asemenea latură a problemei, ar fi ezitat să tragă în el. Dar soldatul nu se trezea încă, era încă leșinat. Adolescentul emise prin electrozii amplificatori ai căștii sale un ordin, care țîșni din micuța antenă fixată pe arcul căștii și, captată de capsulă, acționă asupra motorului ei spațial și astfel capsula se strecură înapoi în gura puțului din care venise. Un alt ordin al băiatului anihilă

DRUM BUN MEDALIILOR DE AUR ALE INVENTIVITĂȚII ȘI HĂRNICIEI !

În vastele săli ale Muzeului de istorie a partidului, a mişcării revoluţionare şi democratice din România, care găzduiesc şi de această dată expoziţia republicană a minitehnicienilor, animaţie de zile mari. Din cele mai diverse colţuri de ţară s-au întrunit, sub preşedinţia de onoare a acad. **Radu Voinea,** rectorul Institutului politehnic din Bucureşti, cei mai tineri membri ai juriului, pionierii. Sînt persoane avizate în activitatea «Minitehnicus», întrucît ei înşişi se numără printre minitehnicieni — deşi, condiţie necesară pentru validarea în juriu: nu au lucrări în expoziţia naţională. Alături de ei, mai mulţi utecişti — elevi şi studenţi, foşti minitehnicieni, care, conform tradiţiei, promovînd în rîndurile organizaţiei comuniste a tineretului, nu-şi uită fraţii mai mici şi nici pasiunile de odinioară. În jurul acestora, reprezentanţii unor instituţii centrale de prestigiul Consiliului Naţional pentru Ştiinţă şi Tehnologie, al Ministerului Educaţiei şi Învăţămîntului, al Oficiului Naţional pentru Invenţii şi Mărci, al Centrului de estetică din cadrul Ministerului Industriei Uşoare, ca şi de al binecunoscutelor întreprinderi bucureştene I.P.R.S. şi «Electronica». Sînt prezenţi în juriu reprezentanţii Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor, profesori îndrumători ai activităţii tehnico-aplicative, împuterniciţii redacţiei «Cutezătorii» şi alţi prieteni devotaţi ai mişcării pionierești.

Trei zile de studiere a lucrărilor în funcţiune, a schemelor şi a documentaţiei care însoţesc fiecare construcţie. Trei zile de formare a opiniei, de stabilire a clasamentelor privind utilitatea şi funcţionalitatea lucrărilor, creativitatea şi gradul de dificultate incluse în fiecare exponat. Cele 300 de construcţii trec printr-un examen comparabil numai cu prima clipă în care au funcţionat.

În sfîrşit, opţiunile sînt stabilite. Nu mai rămîne decît să fie puse de acord cele 25 de puncte de vedere — unite totuşi într-unul prin rigorile unanim acceptate ale Regulamentului «Minitehnicus». Iată-i pe pionierii **Camelia Şovrea** (judeţul Sălaj), **Cornel Popescu** (judeţul Prahova), **Svetlana Teacă** (judeţul Braşov), **Adriana Neacşu** (Municipiul Bucureşti), **Dorina Rogoz** (judeţul Cluj), ca şi pe uteciştii **Tiberiu Lörenz** (judeţul Alba) **Adrian Duca** (judeţul Iaşi), **Anca Işfan** (judeţul Braşov), **Adrian Gheorghiu** (judeţul Timiş) făcînd propuneri de premiere, susţinînd, argumentînd, declarîndu-se în dezacord cu o promovare mai puţin justificată, schimbînd opinii cu specialiştii prezenţi, membri egali în drepturi ai juriului acestui concurs.

De altfel, specialiştii au fost unanimi în a aprecia semnificaţia marii întreceri a pionierilor în creaţia tehnică sub semnul Cincinalului afirmării plenare a revoluţiei tehnico-ştiinţifice. Cît despre poziţia purtătorilor de cuvînt ai revistei «Cutezătorii», iniţiatoare şi susţinătoare consecventă a concursului, mîndria şi admiraţia lor pentru lucrările create sub egida Colegului Minitehnicus s-a manifestat şi cu acest prilej la fel de convingător ca şi în paginile publicaţiei noastre.

În final, pe fişele definitive rămîn cele aproape 150 de nume ale pionierilor distinşi cu premii şi menţiuni. Aceste nume, ca şi ale lucrărilor premiate, vor ajunge cît de curînd la cunoştinţa voastră, a tuturor, prin intermediul revistei, şi ea a voastră.

În zilele consacrate lucrărilor juriului, pionierii din componenţa lui au găsit răgazul să viziteze Muzeul tehnic «D. Leonida» şi Tîrgul de mostre de bunuri de consum, din Complexul expoziţional din Piaţa Scînteii. Ei au avut astfel prilejul să stabilească mai exact, în relaţie cu ce au realizat mai bun ştiinţa şi tehnica românească de-a lungul anilor, ca şi cu cele mai actuale comandamente ale actualităţii, valoarea reală a orientării concursului, a lucrărilor prezentate şi să tragă concluzii preţioase privind viitoarea desfăşurare a întrecerii minitehnicienilor.

Despre aceasta, o dată cu anunţarea premiilor, în numerele viitoare.

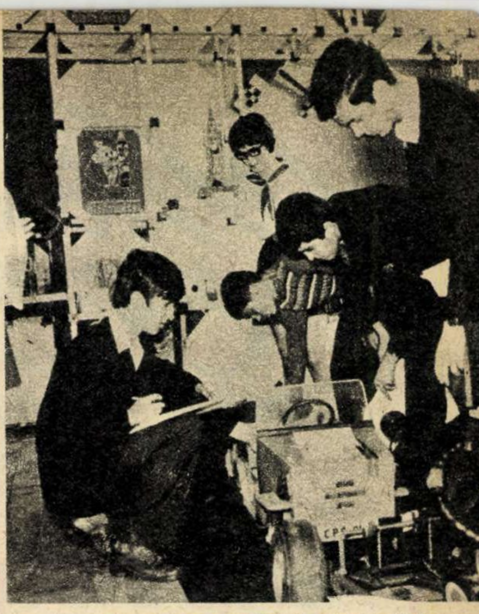

Aspecte din activitatea juriului

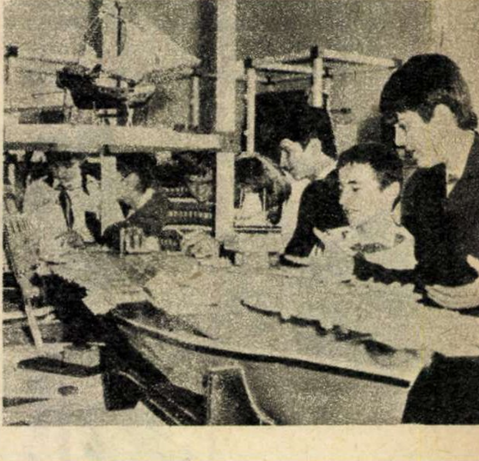

ROMAN FOILETON

orice luciu al pereţilor capsulei, făcînd-o sa se cufunde cu orificiul negru de pe fundul rîpii. Apoi, pentru a nu abuza din greşeală de electrozi, îşi scoase casca şi o băgă în buzunar. Vrînd după aceea să coboare de pe mal în rîpă, lunecă spre soldat şi instinctiv nu găsi de ce să se apuce decît de umărul acestuia. Soldatul se trezi, dar băiatul apucase să-şi redreseze poziţia şi, intuind că trebuie să spună numaidecît ceva, zise:

— Bună ziua.

Soldatul îl privi lung, mirat, cu neîncredere. Băiatul simţi mai ales neîncrederea şi zîmbi.

— Nu vă speriaţi, spuse el căutînd în acelaşi timp încordat altă frază plauzibilă, m-am rătăcit!... Sînt... sînt elev la şcoala din...

Făcu încă o pauză silită, fiindcă îşi dete seama că, necunoscînd coordonatele geografice ale vremii, deşi locul de ieşire în timp, adică puţul din fundul rîpii, era totdeauna acelaşi, nu avea dreptul să rişte cu numele niciunei localităţi, putînd pronunţa eventual numele uneia care încă nu se întemeiase sau al alteia care fusese strămutată sau care nu avea şcoală. Soldatul însă era fie prea ameţit de starea sa, fie uimit de apariţia tînărului, aşa că îl salvă prin neatenţia la fondul replicii. Zise:

— Cine mai umblă azi la şcoală. Nici eu!

Băiatul simţi că recîştigă teren.

— Sînteţi, începu ezitînd uşor, sînteţi profesor?

— Nu! rîse soldatul. Sînt... adică am fost pînă la mobilizare, student la fizică. Acum fac război.

— De fapt, nici eu... nici eu nu mai urmez regulat la şcoală, facem acum... cum se numeşte...

— Muncă de război! îl ajută soldatul rîzînd. Uite, eu nu pot umbla fiindcă am un fleac de rană la rotula genunchiului drept, poate că nu s-a sfărîmat.

Tînărului i se luă o piatră de pe inimă. Şi fiindcă n-avea unde să plece. îi veni o idee salvatoare: după ce va mai vorbi cîtva timp cu soldatul, îl va adormi cu ajutorul căştii sale, apoi va încerca să-i vindece rana folosindu-se de trusa lui din capsulă. Pînă cînd soldatul se va fi trezit, el, călătorul prin timp va fi departe.

Soldatul îl invită să se aşeze, apoi îşi scoase cizmele, suflecîndu-şi pantalonul.

— Uite, rîse el neîncrezător, nu-i mare scofală, cred că trece şi singură.

Băiatul îi privi lung rana. Aparatul iradiant era în capsulă. Ca să cîştige timp, spuse într-o doară:

— Iertaţi-mă, nici nu m-am recomandat. Sigur că numele meu nu vă spune nimic, e un nume oarecare, al unei persoane oarecare. Mă cheamă Dan Calomfir.

— Dan Calomfir?! Soldatul se încruntă şi tresări. — Nu se poate! Apoi începu să rîdă: Adică de ce să nu se poată? Doar nu te cheamă Shakespeare sau Burebista, ca să ai nume unic.

— Nu înţeleg de ce rîdeţi? întrebă cu candoare tînărul călător temporal uitîndu-se lung la soldat.

— De fapt nu rîd, zise soldatul: mă amuz! Pe mine mă cheamă tot Dan Calomfir, şi întrucît eu sînt ultimul descendent al familiei mele şi încă nu am apucat să mai am descendenţi, presupunînd că războiul o să mă lase să-i mai am vreodată, nu sîntem rude, e sigur că nu sîntem, aşa că e cu atît mai hazlie coincidenţa dublă. Nu găsesti?

Dar Dan Calomfir junior se clătină ameţit, pe el neputîndu-l amuza o descoperire pe care celălalt nu avea cum s-o ştie ori s-o intuiască: băiatul, care-şi cunoştea perfect genealogia pe douăsprezece generaţii precedente, era tulburat că, în asemenea împrejurări neobişnuite, produse de un concurs neplanificat, dimpotrivă, produse de un accident al manevrelor capsulei temporale, se trezise în plin război, într-o rîpă galbenă, în faţa unui soldat rănit care nu era nimeni altul decît propriul său străbunic. Abia lui, strănepotului, părinţii îi redaseră numele întreg al strămoşului care, nu se ştie prin ce minune fusese salvat dintr-o rîpă unde-l rănise o schijă în ultimul an al celui de-al doilea război mondial. Şi în loc să piară stingînd cu totul succesiunea unei familii de străvechi munteni din Vrancea, odată rana vindecată şi-a regăsit unitatea, a încheiat războiul odată cu toţi, şi după zdrobirea trupelor hitleriste şi-a terminat facultatea de fizică şi a întemeiat un şir bogat în ramificaţii de descendenţi care, pînă la tînărul absolvent al istoriei din anul 2150, au devenit nişte străluciţi matematicieni şi fizicieni populînd laboratoarele, catedrele universitare şi mai ales registrele biroului de brevete cu numele «Calomfir». Aşadar, acest soldat urma să fie profesorul Dan Calomfir care avea să întreprindă cele dintîi studii de laborator asupra condiţiilor fizice de excepţie ale celei de-a patra dimensiuni.

Dan Calomfir junior înţelese că nu mai avea timp de pierdut, că altfel ar anula un şir de fapte istorice, el însuşi — nu ştia prea bine, asemenea cazuri nu se citau decît teoretic — urmînd fie să se anihileze aici, în această rîpă, fie să se transfere instantaneu în altă variantă de timp. Se întoarse, îşi puse discret casca pe tîmple, acţionă asupra creierului soldatului, îl adormi, apoi ridică la loc, în aer, capsula, intră prin trapă, îşi aduse trusa şi în fine acţionă radiaţia asupra genunchiului rănit. Ştia că încă o oră va trece pînă cînd soldatul se va ridica singur în picioare şi va merge să-şi caute unitatea, nemaiţinînd minte nici rana, nici întîlnirea cu omonimul său venit de neunde. Un ordin emis prin antena căştii ordonă spălarea din memoria soldatului a acestor două amănunte. Cînd se va trezi, cu o cizmă descălţată, va crede că l-a durut pur şi simplu piciorul de mers. Se va încălţa şi va porni.

Strănepotul intră zîmbind în capsulă. După o secundă capsula se topi în aerul care o înconjura.

(va urma)

„Moment organizatoric”

SCHIŢĂ DE *Mircea* SÎNTIMBREANU
ILUSTRAŢIE DE *Pompiliu* DUMITRESCU

Aţi observat, desigur: în materie de vacanţă şcolară, toţi copiii se trezesc — dar ce zic eu? — se nasc specialişti. Luaţi-l pe ultimul pici şi puneţi-l să spună ce are de gînd să facă el în aceste trei luni de vară. O să vedeţi, parcă-i un arc scăpat din rost:

— Cutare, pe urmă cutare ş.a.m.d. Şi iarăşi cutare şi cutare etc., etc...

Parcă-l apucă o furnicătură, un fel de zăpăceală — ăsta-i cuvîntul — iar la sfîrşitul verii, privind în gol, ca la o păpădie golaşă, cu fulgii risipiţi, îl mai şi auzi:

— Ah, ce frumos a fost...

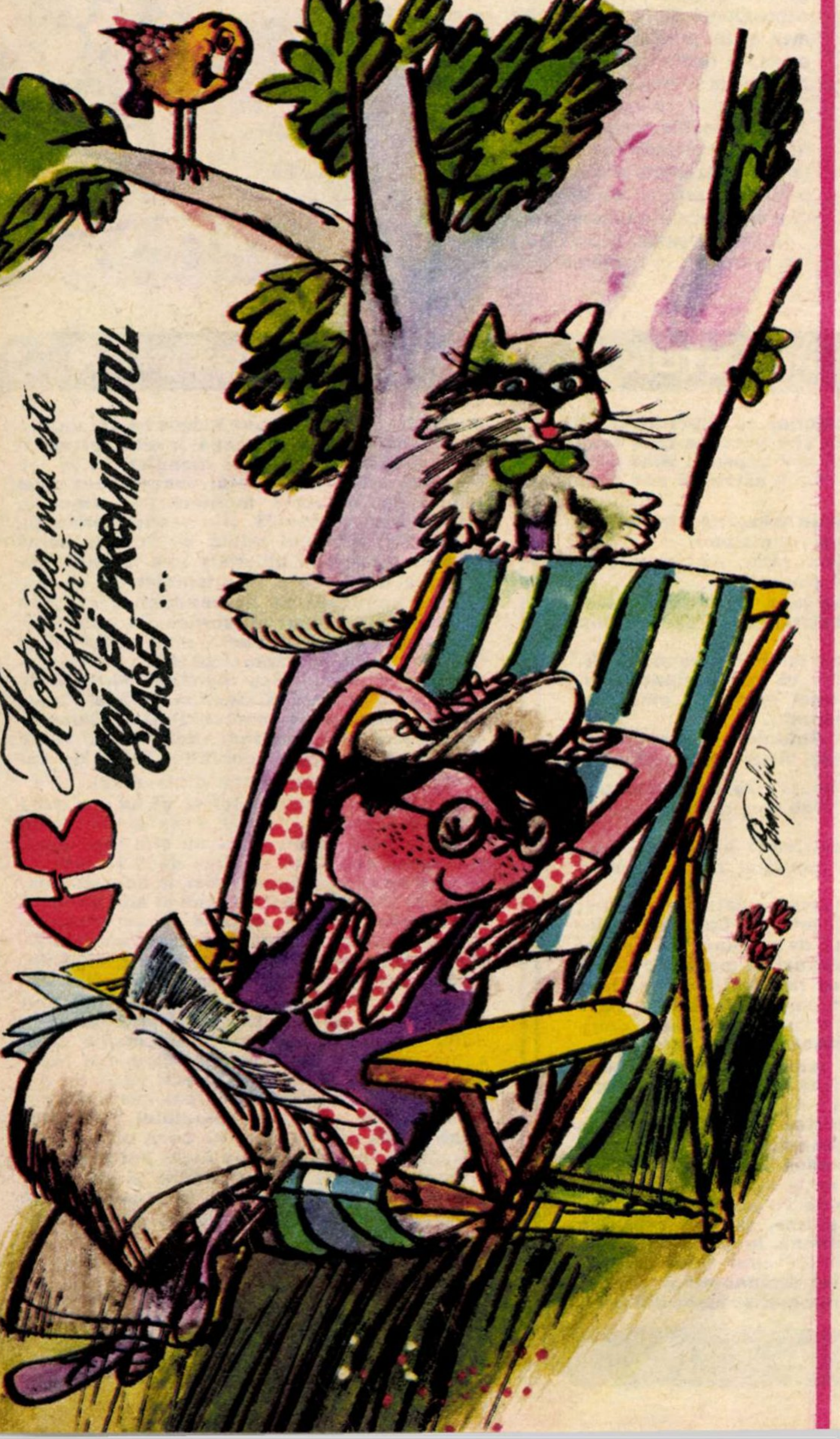

Cînd mă gîndesc la ce ar putea face, în ce ar putea preface acest bulgăre de timp, aur nu alta, mă apucă mila. Fără exagerare. Bineînţeles, tot secretul este să chibzuieşti, să n-o iei razna prin păpuşoi, să croieşti pe îndelete, să măsori de zece ori înainte de a tăia o dată. Altfel, iese, cum se spune, dintr-o piele de vacă o teacă. Şi cîtă dreptate are tovarăşul diriginte:

— Într-o vacanţă vă puteţi alege cu un cîştig pentru toată viaţa. Puteţi frunzări o mie de flecuşteţe, puteţi căra toată ziua tranzistorul după voi şi învăţa o sută de melodii cu «Ciau bambina»... Dar puteţi citi operele complete ale unui autor sau învăţa o limbă străină... Puteţi merge de zece mii de ori pînă la colţul străzii, dar se poate face şi turul României. Alegeţi! Totul este să pui «cap compas» spre o ţintă mare, demnă de anotimpul vacanţei. Ăsta ar fi momentul organizatoric al vacanţei.

Da, va să zică să alegi, să chibzuieşti, să nu risipeşti bancnota de un miliard de secunde a vacanţei ca orbul făina din mînă...

Acestea, nu încape îndoială, erau gîndurile cu care Mielu Fărîmiţă aflat în şezlongul de sub dud intra în vacanţa mare. Veţi recunoaşte: gînduri mari, cu totul şi cu totul demne de stima orişicui. Şi un asemenea dispreţ faţă de uşurătate nu putea, n-avea cum să nu-şi pună pecetea nu doar pe întreaga lui vară, ci chiar asupra viitorului său. Căci nu erau ispite sclipind în gol ca nişte fulgere sterpe, de secetă. Nu. Băiatul medita adînc, întorcea pe toate feţele fiecare idee, cîntărea fiecare proiect, pînă la miligram, în balanţa importanţei, a utilităţii, parcă şi-ar fi făcut bagajul pentru o călătorie în lună. Ce iau cu mine, ce las de o parte, ce e indispensabil pentru tot restul vieţii? Şi totul notat, scris, consemnat. De unde ştiu? Ştiu! E doar o bănuială? Nici vorbă, am şi probe. Probe scrise. *Căci am intrat în posesia jurnalului acestui «moment organizatoric», moment care, ce-i drept, a durat trei luni încheiate. Şi dacă, dragi cititori, alegîndu-vă voi înşivă drumul vacanţei veţi folosi întrucîtva marea lui experienţă, iată, vi-l aduc la cunoştinţă precizînd că n-am schimbat o iotă, tocmai pentru a sublinia atît orizontul cît şi marea încărcătură de ambiţie a bunului meu prieten Mielu Fărîmiţă.*

18 iunie. Să învăţ limba franceză la perfecţie.

20 iunie. Şi germana.

26 iunie. Să învăţ călăria.

28 iunie. Cu sărituri la obstacole? Cu!

6 iulie. Să învăţ pe dinafară 50 de poezii.

10 iulie. Să învăţ înotul.

12 iulie. Plus săriturile de la trambulină? Plus!

15 iulie. Dac-aş învăţa zilnic 5-10 cugetări şi aforisme la toamnă aş şti o mie. O comoară!

22 iulie. Să fac un album filatelic.

24 iulie. Aş putea să mă pun la punct cu arta fotografică.

29 iulie. Să mă înscriu şi la un cineclub.

4 august. Uitasem muzica! Într-o vacanţă se poate învăţa pianul. Şi acordeonul.

7 august. Chitara e foarte frumoasă...

12 august. Voi învăţa gimnastica. (Inele, paralele, sol şi chiar subsol).

20 august. Cred că aş putea creşte porumbei. Voi face columbofilie.

26 august. Şi iepurofilie.

3 septembrie. Să îmi dresez căţelul. Mai mult ca perfect. Nu e simplu de aceea vara trecută mi-a ieşit cam imperfect.

7 septembrie. Ce-ar fi să m-apuc de canotaj?

9 septembrie. Ori de schiuri pe apă?

12 septembrie. Prefer pescuitul subacvatic.

Acesta este jurnalul. Priviţi-l, pipăiţi-l. Totul e scris curat, ordonat, rod vizibil al chibzuinţei. Numai că fiecare rînd este tăiat. Şi-o fi realizat bunul meu prieten, pe rînd, toate proiectele? O, dar atunci trebuie găsit şi aclamat, purtat pe umeri, aruncat în slăvi. Dar unde eşti, tu, Mielu Fărîmiţă, titan al timpului liber? Unde să te găsim copil minune al vacanţei?

...L-am căutat. Şi l-am găsit. Bineînţeles, tot în şezlongul de sub dud. Avea în faţă o altă foaie de hîrtie, nou începută. Pe ea scria cu litere groase, de tipar, aşa:

15 septembrie. MÎINE ÎNCEPE ŞCOALA. HOTĂRÎREA MEA ESTE DEFINITIVĂ: VOI FI PREMIANTUL CLASEI!

16 septembrie. AL ŞCOLII!!

20 septembrie. AL MUNICIPIULUI!!

Obosit, băiatul aţipise. Era la 21 septembrie. Şcoala începuse de o săptămînă...

CLUBUL LOGICIENILOR

Prezentat de **EDMOND NICOLAU**

În primul rînd de bănci din clasa a II-a A stau şase elevi: Anton, Barbu, Costel, Doru, Elena şi Florina. La un capăt, lîngă zid, stă Anton. Dacă Doru stă lîngă Florina şi dacă Elena nu stă lîngă Costel, dar într-o parte are o vecină, iar în partea cealaltă are zidul clasei, puteţi să ne spuneţi cum stau aşezaţi în bănci elevii din primul rînd al clasei a II-a A? Era să uit: Costel şi Anton stau alături.

●

RĂSPUNS: *Într-un capăt al rîndului stă Anton, în capătul celălalt Elena. Lîngă Elena stă Florina — singura elevă care mai este în primul rînd. Lîngă Florina nu stă Doru, şi nici Anton, deci avem doar două posibilităţi: Barbu şi Costel. Dar Costel stă lîngă Anton. Ordinea este: Anton, Costel, Doru, Barbu, Florina şi Elena.*

CUTEZĂTORII RINGULUI

START '76

„Elevi la o școală a bărbăției”

Clubul sportiv «Dinamo-București». Începînd cu orele 7 (dimineața), zeci de elevi intră pe porțile larg deschise. Portarul îi cunoaște bine pe fiecare în parte și nu le mai cere permisul de intrare. Iar ei, după ce-l salută respectuoși, se-ndreaptă grăbiți spre sălile de antrenament.

Printre ei, și cei de la box. Vreo 20 în dimineața aceea. Un timp nu-i putem aborda. Se «încălzesc» alergînd. Dau ocol stadionului. O dată și încă o dată. Apoi se adună pe platoul din fața sălii de box. Și continuă cu exerciții de gimnastică.

Abia după vreo 40 minute își pun mănușile și încep antrenamentul propriu-zis. Dirijați de pe margine de antrenorul Eugen Füresz, prind să se-ncontreze, doi cîte doi. Ca-n ring: trei minute de box, un minut de relaxare (în mișcare). O repriză, încă una și încă una și... tot așa mai departe. Mănușile bufnesc înfundat, respirațiile devin din ce în ce mai repezi și mai... sonore, sudoarea le îmbrobonează frunțile, cîte unul, dezechilibrat de-o lovitură pe care a primit-o în plin, simte nevoia unei pauze, altul, mai puțin rezistent, părăsește lupta și iese pe margine:

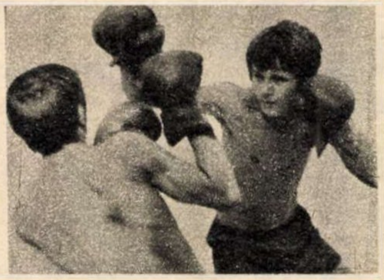

—Am obosit, nu mai pot.

—Crezi că-n ring ai să poți spune la fel? Treci înapoi și continuă! Mai ai doar un minut.

După mai bine de-o oră, prima pauză. În sfîrșit, putem sta de vorbă. Și cu antrenorul, și cu elevii săi. Și aflăm astfel multe lucruri interesante despre acești copii între 12 și 17 ani.

Sînt vreo 60 la «clasa avansaților» la care predă antrenorul Eugen Füresz. Localnici, din cartierele învecinate — Titan, Balta Albă, Colentina, Tei, Floreasca. Mititei (cei mai mulți), dar serioși și-ndrăgostiți de box pînă... peste poate. Puși pe treabă și pe lucruri mari. Hotărîți — cu toții — să ajungă campioni — naționali, europeni și mondiali, dar mai ales olimpici. Să meargă pe urmele lui Mircea Simon — fost elev, prin '66 al antrenorului Eugen Füresz, iar actualmente (după cucerirea argintului la Montreal), idolul tuturor acestor învățăcei. Vor să-i calce pe urme și chiar să-l întreacă.Știu că se poate, știu și cum anume, și se străduiesc. Unii dintre ei cu șanse reale. Cum sînt, de pildă, **Leonard Victor Gherasim** (clasa a VII-a, Școala generală nr. 31), **Ion Stan** (clasa a VII-a, Școala generală nr. 24), **Petre Gheorghe** (clasa a IX-a, Liceul metalurgic al Uzinelor «Republica»), **Dan Tărcuță** (clasa a X-a, Liceul «Dimitrie Bolintineanu»), **Petre Radu** (proaspăt absolvent al unei școli profesionale, în prezent muncitor rectificator la Întreprinderea de mecanică fină).

—Sînt nu numai talentați, ci și sîrguincioși și serioși — ne spune antrenorul lor. Nu lipsesc niciodată de la antrenamente — vin și vara, și iarna, și-n vacanțe, și-n timpul anului școlar — și muncesc din greu, își pun «la bătaie» toate forțele și posibilitățile. Și, spre marea mea satisfacție și bucurie, cresc văzînd cu ochii. Nu numai în înălțime și greutate, ci mai ales ca boxeri. Și dacă vor continua tot așa, le prevăd un frumos viitor.

Vor continua. Așa ne asigură cu toții. Deși nu le e prea ușor să-mpace (bine de tot ,cum li se cere) sportul de performanță cu învățătura. Și totuși le-mpacă. Trăind **după program.** Zi de zi: 4—5 ore la cursuri, 2—3 ore pentru pregătirea temelor și lecțiilor și alte 2—3 pentru box. Chiar și-n zilele cînd n-au antrenament la club. Pentru că atunci se antrenează acasă. Fac, fiecare, exerciții de forță.

—Unii zic despre box că e «bătaie cu mănuși» — ne spune cel mai «bătrîn» dintre ei, tînărul muncitor Petre Radu. Dar nu-i așa. E, într-adevăr, un sport bărbătesc, dar extraordinar de frumos și de complex: Pentru că se practică nu numai cu pumnii, ci și cu capul. Cu mintea adică. Noi am avut ocazia să-l «descoperim» și fericirea să dispunem de condiții dintre cele mai bune de a-l practica. Și sîntem hotărîți să ajungem departe. Pînă pe podiumurile olimpice.

De-aici, de pe platoul din fața sălii de box a clubului sportiv «Dinamo» din Capitală și pînă la podiumurile olimpice, drumul e lung și greu. Dar nu imposibil de străbătut cînd ești hotărît, cînd te pregătești cu dîrzenie și perseverență, cu matură seriozitate. Așa cum se pregătesc acești elevi la această «școală a bărbăției».

CONSTANTIN DIACONU

● ●

Echipajul «Izbuc-3» — în plen — la încheierea expediției.

File din cronica expedițiilor „Cutezătorii”

E, cu siguranță mai hotărît,mai curajos, mai «călit» pasul expediționarului trecînd pragul școlii, acum la debutul **noului an școlar. E pasul celui care a înfruntat înălțimile dar și capriciile vremii, care a străbătut cărările patriei cu dorința de a-i cunoaște frumusețile dar și cu pasiunea, tenacitatea istoricului, geografului, geologului, etnografului, folcloristului, cu temeritatea alpinistului. În inima fiecărui expediționar sălășluiesc acum bucuriile și izbînzile** unei vacanțe rodnice. **Stau mărturie** despre **toate** aces**tea paginile** fiecărui **jurnal de** bord — **care relatează, cu verbul generos, plin de prospețimea și «dinamica» vîrstei, întîmplări adevărate** trăite **de eroi,** adevărați, care **istorisesc episoade palpitante,**uneori **chiar comice.**

*

NORUL DE LICURICI **Echipajele «Zori Noi» și «Semenic» (Casa** pionierilor **Reșița) însumează printre** succesele **expediției lor marcarea a** patru **trasee de mare importanță turistică în Munții Aninei, completări de marcaje în Cheile Nerei precum și cercetarea unui aven, cu o adîncime de peste 200 m pe care l-au descoperit tot ei. «Nu ne putem abține însă — scriu ei — să relatăm un fapt ciudat, petrecut în seara zilei de 22 iulie. În jurul orelor 22,** după ce parcursesem **aproape două ore pe malul Nerei, printre stînci și bolovani, urcăm spre locul** numit «La Scaune». **Era o noapte înnourată și din păcate nu aveam decît o lanternă, cînd, deodată, ne trezim** înconjurați **pe o rază de 50 m cu un nor de... licurici! Un «zid» luminos,** de circa 10—15 m **se înălța** în fața noastră.» **Fapt și mai surprinzător, «escadronul» de licurici i-a condus pe expediționari zburînd** circular **în jurul lor pe o rază de încă 300 m. «Nu mai întîlnisem un asemenea fenomen al naturii — notează ei — și farmecul scela al nopții, cu zeci de mii de luminițe, crea un peisaj de basm. Peste cîteva zile am trecut din nou pe acolo, dar licuricii dispăruseră, așa că ne-am întors la șantierul nostru de la Șinca (unde construiam o nouă cabană turistică), triști că n-am reușit să dezlegăm** bizarul fenomen.»

CUM MAI POATE FI DESCOPERIT UN AVEN? **Căpitanul echipajului «Izbuc 3» (Casa pionierilor Oradea), după ce ne asigură că denumirea aleasă e «în deplină concordanță cu locul desfășurării expediției, obiectivele propuse: studierea avenelor (menționăm că ei sînt deținătorii trofeului «Caseta de cristal»—), notează o secvență, nu lipsită de comic, care a adus însă la descoperirea unui nou aven în condiții mai puțin obișnuite: «Tocmai ne continuam drumul prin Cetățile Ponorului, cînd auzim niște zgomote suspecte. De unde veneau? Într-o groapă căzuse... un vițeluș rătăcit! Echipajul decide să salveze viața micului și neprevăzătorului «alpinist», dar tot coborînd ne-am dat seama că groapa era de fapt un aven care măsura nu mai puțin de 34 m** adîncime. **Cu greu am reușit să scoatem micul «captiv», căruia i-am acordat «primul ajutor». A luat-o apoi la sănătoasa, fără să știe însă că, datorită lui, în ultima zi a expediției noastre, am descoperit avenul din fața Ponorului».**

CIUDATA LUME A PEȘTERILOR. **Un alt echipaj — «Biospeologica» (Școala generală nr. 72 din Capitală) — alegîndu-și un traseu «pe urmele lui Racoviță»** — și-a propus ca principal obiectiv studierea faunei cavernicole din **Munții Apuseni.** La Izbucul de la Călugări au cercetat deosebit de interesantul **fenomen bazat pe principiul vaselor comunicante, urmînd vizitarea unor peșteri care au oferit expediționarilor un vast cîmp de studiere a unor animalicule cavernicole. Un bogat material biologic au recoltat, de asemenea, în peșterile Măgura și Meziad, din acele ciudate gururi (mici bazine de apă situate etajat pe peretele** unor **«domuri» uriașe ce formează** adevărate **«băi turcești»). Echipajul s-a întors cu satisfacția de a-și fi atins țelul propus — cercetarea interesantei** lumi **a peșterilor, privind atît** domeniul **mineral cît și cel biospeologic.**

Nu știm care **dintre sutele de echipaje participante la această nouă ediție a concursului vor cîștiga trofeele, știm însă că, întorși cu rucsacurile doldora de roadele investigațiilor, mai bogați și sufletește, și cu noi cunoștințe** din diverse **domenii, toți expediționarii** sînt **pregătiți pentru un start bun în noul an școlar.**

I.P.

Iată-i pe expediționari cercetînd fascinanta lume subterană.

606

COLUMNĂ ÎN MILENII

XVIII

ADAPTARE DE
VASILE MANUCEANU DUPĂ **TITUS POPOVICI**
DESENE: **VIORICA ȘI VINTILĂ MIHĂESCU**

REZUMATUL EPISOADELOR PRECEDENTE: URIAȘUL GERULA, PRIETENUL DE ODINIOARĂ ȘI TOVARĂȘUL DE LUPTĂ AL LUI DECEBAL, HOTĂRĂȘTE SĂ SE ALIEZE CU INVADATORII BARBARI SPRE A NIMICI CU AJUTORUL LOR GARNIZOANELE ROMANE. ORBIT DE GÎNDUL RĂZBUNĂRII, NU ÎNȚELEGE DIN PRIMA CLIPĂ CE PRIMEJDIE ÎNFĂȚIȘAU BARBARII PENTRU MĂNOASA ȘI ÎNFLORITOAREA DACIE.

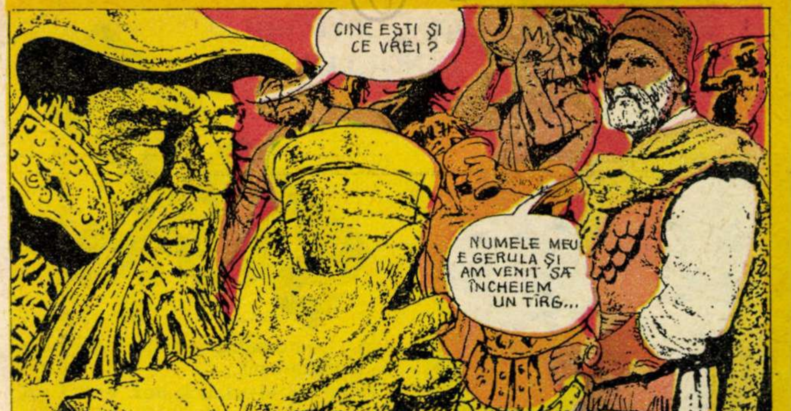
CINE EȘTI ȘI CE VREI ?
NUMELE MEU E GERULA ȘI AM VENIT SĂ ÎNCHEIEM UN TÎRG...

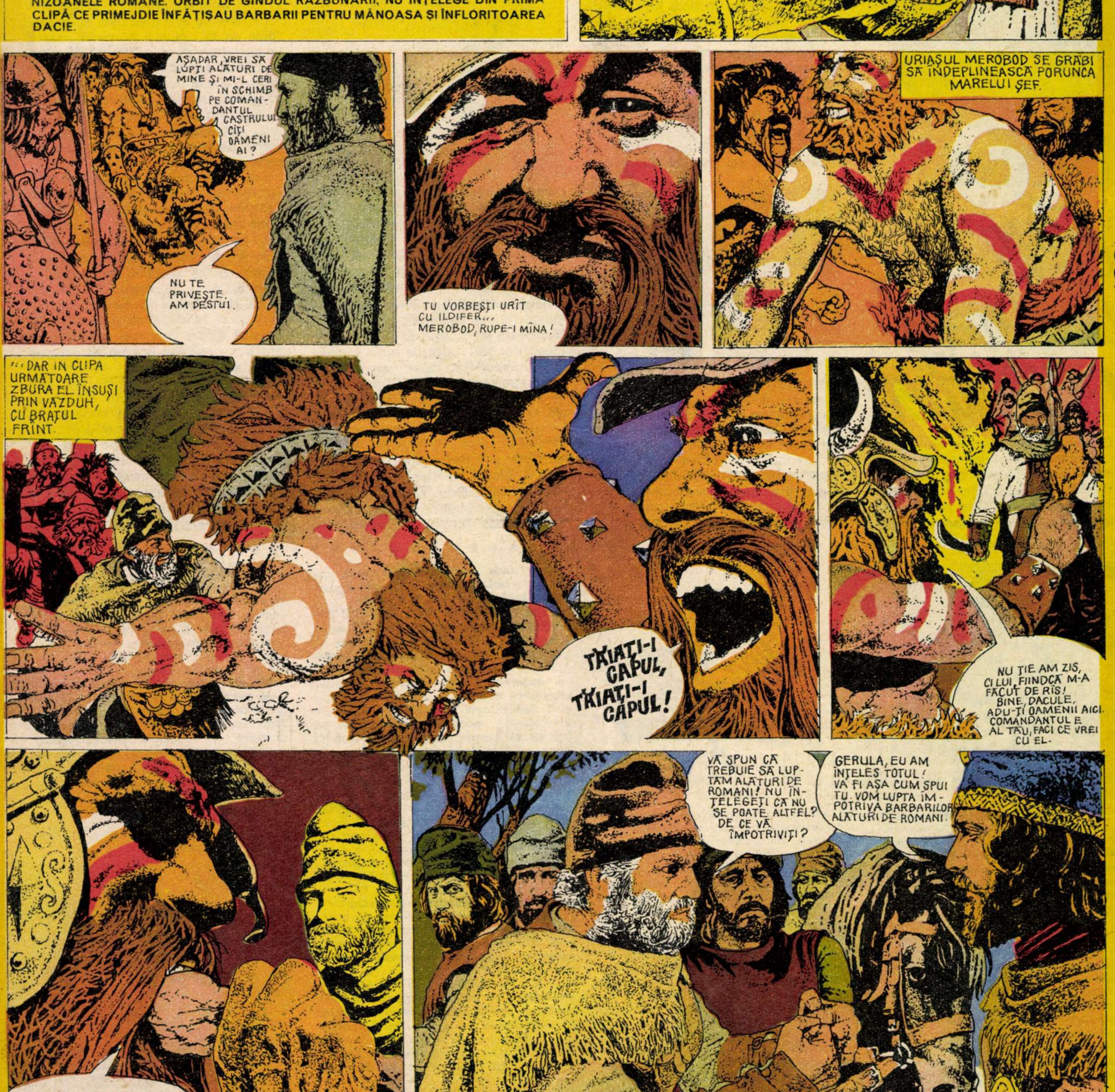
AȘADAR, VREI SĂ LUPȚI ALĂTURI DE MINE ȘI MI-L CERI ÎN SCHIMB PE COMANDANTUL CASTRULUI. CÎȚI OAMENI AI?
NU TE PRIVEȘTE. AM DESTUI.
TU VORBEȘTI URÎT CU ILDIFER... MEROBOD, RUPE-I MÎNA !
URIAȘUL MEROBOD SE GRĂBI SĂ ÎNDEPLINEASCĂ PORUNCA MARELUI ȘEF.
...DAR ÎN CLIPA URMĂTOARE ZBURĂ EL ÎNSUȘI PRIN VĂZDUH, CU BRAȚUL FRÎNT.
TĂIAȚI-I CAPUL, TĂIAȚI-I CAPUL!
NU ȚIE AM ZIS, CI LUI, FIINDCĂ M-A FĂCUT DE RÎS! BINE, DACULE, ADU-ȚI OAMENII AICI. COMANDANTUL E AL TĂU, FACI CE VREI CU EL.
...PE URMĂ, PLECAȚI DE-AICI. NOUĂ NE PLACE ȚARA, E BOGATĂ, DE VOI N-AVEM NEVOIE!
VĂ SPUN CĂ TREBUIE SĂ LUPTĂM ALĂTURI DE ROMANI! NU ÎNȚELEGEȚI CĂ NU SE POATE ALTFEL? DE CE VĂ ÎMPOTRIVIȚI?
GERULA, EU AM ÎNȚELES TOTUL! VA FI AȘA CUM SPUI TU. VOM LUPTA ÎMPOTRIVA BARBARILOR ALĂTURI DE ROMANI.

(Va urma)

ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile **P.T.T.R.** Cititorii din străinătate se pot abona prin **ILEXIM** — serviciul export-import presă — **Calea Griviței nr. 64–66, P.O.B. 2001, telex 011226, București.**

REDACȚIA: **Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10**
ADMINISTRAȚIA: **Editura «Scînteia» ● *TIPARUL:* C.P.C.S.**

PREZENTARE ARTISTICĂ: POMPILIU DUMITRESCU
PREZENTARE TEHNICĂ: LUCIA SICOMAȘ

12 PAGINI
1 LEU

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU ● Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA ● Secretar responsabil de redacție: IOAN DONCA

15 septembrie 1976, prima zi a noului an școlar. Prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu, a altor tovarăși din conducerea de partid și de stat, în mijlocul elevilor, studenților și profesorilor a constituit pentru noi toți un puternic imbold de a munci, a învăța și a ne educa pe măsura grijii și încrederii cu care sîntem înconjurați, exprimîndu-ne astfel prin fapte recunoștința fierbinte, atașamentul profund față de patrie, partid și popor, hotărîrea de a ne pregăti să devenim constructori devotați și competenți ai socialismului și comunismului pe pămîntul scump al României!

Cutezătorii
REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR
JOI, 23 SEPTEMBRIE 1976,
ANUL X (NR. 470)
39

Noul an școlar a început într-o atmosferă deosebită, grăitoare pentru grija permanentă cu care partidul și statul nostru înconjoară tînăra generație: tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu, alți tovarăși din conducerea de partid și de stat s-au aflat în mijlocul elevilor, al studenților și profesorilor, la sărbătorescul eveniment de deschidere a noului an de muncă în învățămînt.

Prețioasele indicații, recomandările de mare însemnătate date de secretarul general al partidului cu acest prilej, ilustrează locul de prim-plan pe care îl ocupă învățămîntul în viața țării, rolul deosebit pe care partidul, societatea noastră îl conferă școlii în nobila sa misiune de pregătire a tinerei generații, a viitorilor constructori ai socialismului și comunismului pe pămîntul României.

La marele miting de pe platforma Politehnicii, la toate unitățile școlare vizitate în dimineața zilei de 15 septembrie 1976, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost întîmpinat cu dragoste, salutat cu ovații, cu manifestări călduroase, de înaltă prețuire. Zecile de mii de elevi, studenți și profesori și-au exprimat angajamentul să muncească cu seriozitate, cu abnegație, simtindu-se mîndri de însemnatele succese obținute de poporul nostru, de oamenii muncii din industrie și agricultură. Săptămîna care a trecut a fost marcată de importante evenimente politice — vizitele de lucru ale tovarășului Nicolae Ceaușescu în județele Constanța, Ialomița, Argeș și Vîlcea. Astfel, în cursul dimineții de joi, 16 septembrie a.c., a fost inaugurată, în prezența secretarului general al partidului, a altor tovarăși din conducerea de partid și de stat, platforma de foraj marin «Gloria» instalată în largul mării, la 130 km de țărmul românesc, una dintre cele mai moderne platforme de acest tip din lume.

În aceeași zi, la Călărași, un alt eveniment deosebit: inaugurarea oficială a lucrărilor de construcție a Combinatului siderurgic din Călărași, obiectiv economic de interes național, care va face din Bărăgan, cunoscută vatră de pîine, și o importantă vatră a oțelului românesc. Vizita în județul Ialomița s-a încheiat cu o mare adunare populară, la care au participat circa 30 000 de oameni — muncitori și țărani, intelectuali, militari și elevi. Într-o ambianță de puternic entuziasm, de legitimă mîndrie și satisfacție, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a înmînat primului secretar al comitetului județean de partid înaltele distincții conferite județului — titlul de «Erou al Muncii Socialiste» și medalia de aur «Secera și Ciocanul» pentru contribuția adusă la înfăptuirea politicii partidului și statului de dezvoltare a agriculturii socialiste.

Atmosferă însuflețită, calde manifestări de dragoste și stimă au caracterizat și cea de a treia zi, 17 septembrie, în care tovarășul Nicolae Ceaușescu a purtat un rodnic dialog cu oamenii muncii din întreprinderi industriale și șantiere din Pitești, Cîmpulung Muscel, Curtea de Argeș și Rîmnicu Vîlcea.

În aceste zile, în care poporul nostru dobîndește însemnate succese în realizarea unor importante obiective în industrie și agricultură, tineretul patriei se simte angajat cu toate forțele, cu nemărginit devotament în efortul general al țării pentru îndeplinirea obiectivelor Cincinalului afirmării plenare a revoluției tehnico-științifice în țara noastră, a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Constelatia PIONIERII

Mai întîi, abecedarul! Chiar și cînd ești mare, te uiți cu interes la această «carte dintîi». ▲

▲ **Grupa — la primele inițiative.**

◀ **La cercul de electrotehnică — unde nici pe timpul verii n-a fost «relache» — se lucrează de-acum sistematic, serios! Doar a început școala!**

RADAR PIONIERESC LA ÎNCEPUT DE AN ȘCOLAR

Primele imagini de pe luminosul șantier al școlii, al activităților pionierești.

Acum, cînd țara întreagă e angajată într-un nou urcuș al împlinirilor, cînd învățămîntului românesc i se cere să răspundă cu o tot mai înaltă demnitate cerințelor prezentului și viitorului, pionierii și școlarii, aliniați la startul clopoțelului, au pornit!

Au pornit spre a duce la îndeplinire angajamentele ce și le-au luat atunci cînd, sub luminile tricolorului, s-au legat cu înflăcărare: «Noi creștem odată cu țara».

Priviți aceste imagini cu sentimentul că ele sînt culese din școala voastră, a fiecăruia.

Cîștigătoarea marelui premiu decernat de UNESCO, la Concursul internațional de desene ale copiilor dedicat Veneției, este o fetiță din România — pioniera Adriana Moisin, de la Școala generală nr. 19 din Timișoara.

Străvechiul Turn al Chindiei, emblemă a istoriei multiseculare a Tîrgoviștei, este un obiectiv care nu lipsește din itinerarele excursiilor pionierești.

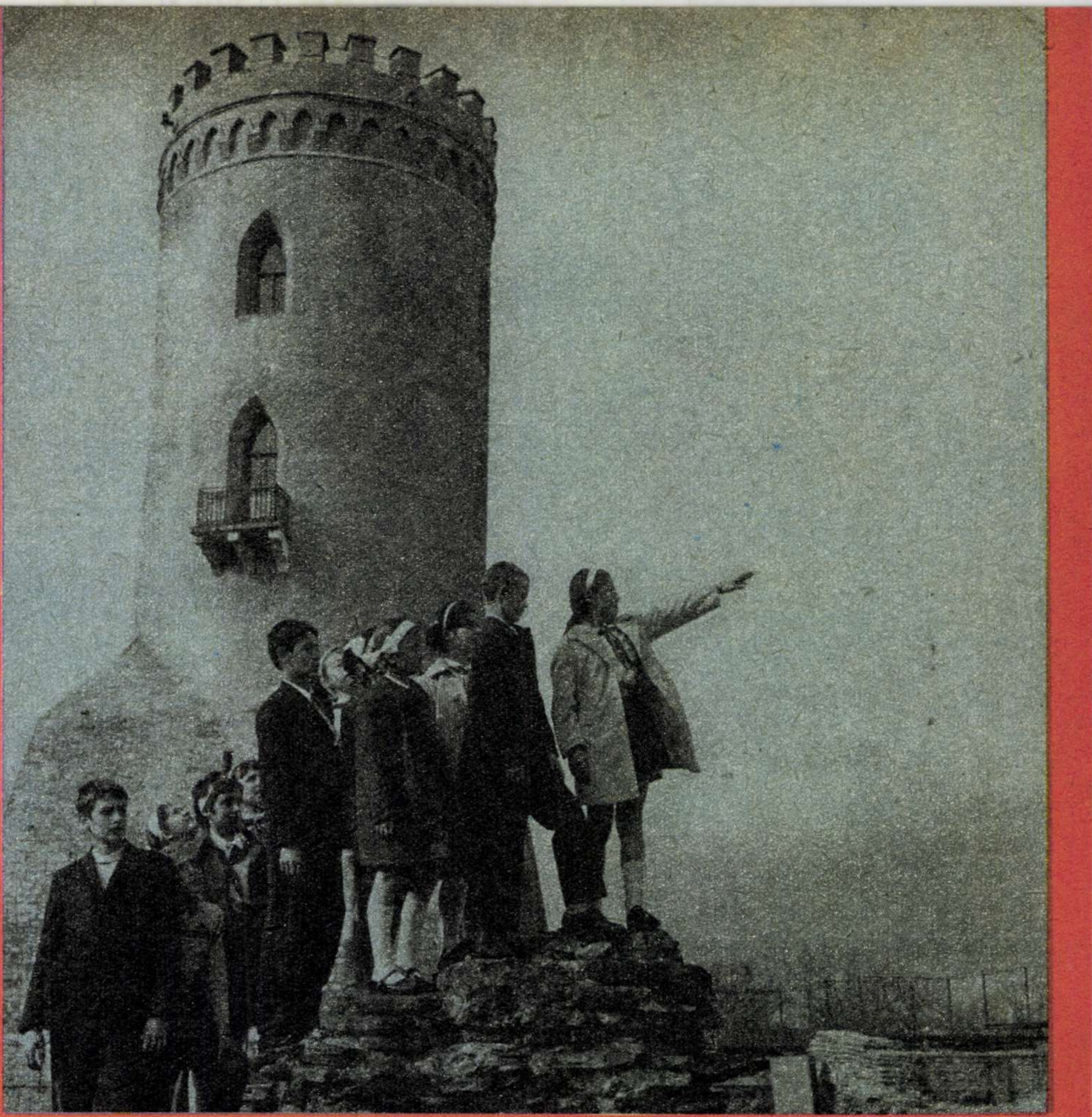

Orașului meu

Aici, unde timpul îl citesc istorie,
Cu Turnul Chindiei, veghind peste plai,
Tîrgoviștea mea e un nume de glorie:
Cu Mircea, cu Vlad și Viteazul Mihai...

Aici, unde timpul ne crește bărbați,
Cu litera cărții, la flacăra muncii —
Tîrgoviștea crește cît munții Carpați
Și rîde la soare odată cu pruncii...

Tîrgoviștei mele — cetate de-oțel —
Și leagăn, și școală, și-ntîiul meu dor,
Pun versul chezaș pentru mîndrul său țel
Cum țara-nflorește sub fald tricolor.

Că nu știu pe lume mai mare mîndrie,
Decît ca orașul în care exist
Să-l știu strălucind și el să mă știe,
Muncind și trăind în chip comunist!

ADRIAN LIȚĂ,
clasa a VIII-a A,
Școala generală nr. 1,
«Vasile Cîrlova»
Tîrgoviște

▲ Iar în timpul liber, ca de obicei, nu uităm: recolta bună cere mîini harnice.

Și cei mai mici de la grădiniță trebuie să simtă că a început școala. Au sosit, iată, prietenii lor, pionierii. Au venit din dragoste și nu fiindcă acest joc de construcție ar fi prea greu pentru ei. ▼

DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA

APROAPE DE OAMENII OȚELULUI

Galațiul, orașul de la mila 80, m-a întîmpinat în ziua aceea cu căldura verii, cu salutul tradițional al vapoarelor ce acostează în rada portului și cu zîmbetul oamenilor săi harnici, oameni despre care vreau să vă vorbesc.

Atunci am pășit dincolo de porțile Combinatului siderurgic din Galați cu gîndul că nimic nu mă va impresiona. Eram obișnuit cu șuvoiul incandescent, cu feericul dans de artificii din oțelării.

La furnalul nr. 3 m-a întîmpinat o șarjă, care tocmai se rostogolea fierbinte pe jgheab. Am privit atunci în ochii omului de lîngă mine... Privește și ascultă-i povestea, părea să-mi spună el, privește și gîndește ce ai dărui oamenilor din acest «foc viu»?

M-am gîndit atunci la tractoarele de pe ogoare, la coloșii drumului de fier, la noile școli, la fabrici și uzine. Cîte și mai cîte nu mi-au trecut atunci prin minte...

Inginerul Dinu Ștefan, omul de lîngă mine, m-a întrebat apoi despre cei lîngă care am învățat să iubesc munca, despre Ștefan Tripșa, despre Nicolae Mărculescu și despre mulți alți oțelari din cetatea de foc a Hunedoarei.

M-a privit o dată și mi-a spus: „De cîte ori privesc fluviul acesta de foc țîșnind din furnal, îmi revin în minte anii de ucenicie, la școala Hunedoarei, oamenii cu care acolo, pe malul Cernei, am împărțit orele de somn și nesomn, orele de încordare, clipele de bucurie la Oțelăria nr. 2."

Am lăsat în urmă tumultul incandescent al furnalului nr. 3 îndreptîndu-mă spre un alt colț al combinatului gălățean — Laminorul de tablă la cald — locul unde alte fluvii incandescente încercau să mă impresioneze.

L-am întîlnit aici pe un alt «ucenic» al Hunedoarei, laminoristul Lăguneț Moldovan, fostul elev al Grupului școlar metalurgic din Hunedoara, cel care acum, aici, la gigantul de la mila 80, este unul dintre cei mai buni laminoriști.

Mi-a povestit despre zilele în care oțelarii hunedoreni l-au învățat să învingă greutățile, despre școala muncii, despre convingerea sa că și prin el combinatul hunedorean și-a trimis ștafeta combinatului gălățean...

După ce am vizitat și alte secții ale combinatului, am cunoscut și alți muncitori crescuți la înalta școală a muncii, care este Combinatul siderurgic din Hunedoara.

Eram mîndru de ei. Simțeam că întors acasă, am datoria să alerg la combinat, să spun că oțelarii care poartă ștafeta de muncă a Hunedoarei sînt în primele rînduri aici, la focurile nestinse ale Galațiului.

Și azi, cu toate că de zilele acelea de vară mă despart multe altele, port în inimă mîndria de a fi aproape de oamenii Hunedoarei, mîndria de a-i fi cunoscut pe oamenii orașului de la mila 80, mîndria de a fi aproape de oamenii oțelului.

HORIA TALFEȘ,
elev, Hunedoara

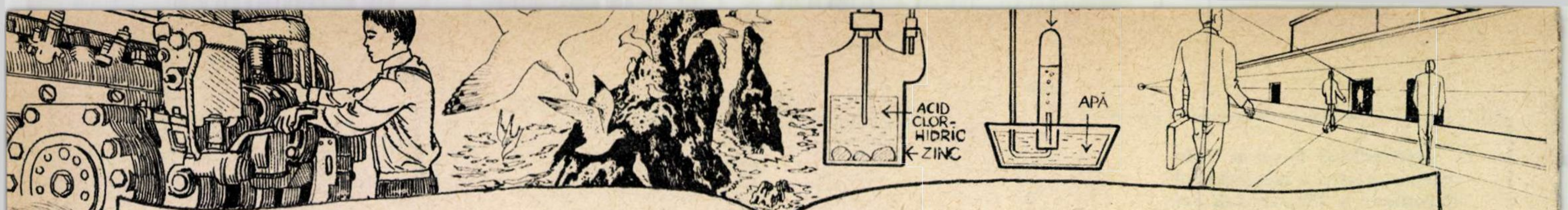

Gîndurile elevilor, ale profesorilor și părinților, ale întregii societăți care vă înconjoară cu prețuire și căldură, se îndreaptă spre învățătură —datoria fundamentală și mîndria voastră patriotică.

Revista «Cutezătorii», colaboratoare fidelă la eforturile voastre de necontenită pătrundere în tainele științei și culturii, vă este alături, iată, încă din start.

Cu gîndul la bucuria întîlnirii cu manualele —de care toți cei care-au fost școlari odată își amintesc cu emoție —vă invită astăzi să ascultați cîteva indicații privitoare la luarea în considerație, încă din primele zile de școală, a muncii cu manualele —aceasta și din dorința de-a contracara opinia larg răspîndită printre școlari, anume că la primele ore lecțiile sînt... ușoare și e suficient să asculți expunerea profesorului.

În consens cu opinia multor școlari și pionieri, considerăm însă că este bine ca încă de la primele ore să se învețe după manuale — gîndindu-ne și la fireasca curiozitate de-a le cunoaște, dar mai ales la importanța pe care-o are însușirea corectă a noțiunilor introductive pentru învățarea lecțiilor viitoare.

Să-l ascultăm cu atenție pe tovarășul **conf. univ. dr. ION STANCIU,** *directorul Editurii didactice și pedagogice, care în cele ce urmează vă oferă un mic... manual pentru învățarea folosirii... manualelor!*

DESCHIDEȚI MANUALELE!

Rezultatele bune la învățătură ale celor mai mulți elevi —se știe — se explică mai ales prin atenția cu care urmăresc explicația învățătorului sau a profesorului, prin participarea activă în timpul lecțiilor, dar și prin felul în care știu să lucreze cu manualul.

Sînt însă elevi care cred că textul din manual se citește și recitește integral sau pe părți și se memorează totul fără nici o greșeală. Manualul nu este o carte ce trebuie învățată pe de rost, ci una care îl îndeamnă pe elev să observe, să gîndească, să lege cunoștințele noi de altele mai vechi, să aplice în practică aceste cunoștințe etc. Există o anumită «tehnică» a lucrului cu manualul care se învață încă din clasele mici, cînd se desprind ideile principale, se face planul unui text citit, se rezumă acest text etc. De multe ori însă, cînd ajung în clasa a V-a, elevii renunță la procedeele de lucru din clasele mai mici, considerînd că ele sînt potrivite numai pentru cei de 7—8 ani, nu și pentru cei «mari» din clasa a V-a, și chiar dintr-a VII-a și a VIII-a.

Este adevărat, există diferențe în utilizarea manualelor, după obiectul de învățămînt, după clasă. Într-un fel se învață la istorie, de exemplu, și alt fel la chimie sau botanică. Există deosebiri chiar și între utilizarea manualului de istorie de clasa a V-a față de acela din clasa a IV-a. Să ne aducem aminte de cîteva dintre ele răsfoind manualele pe care le-ați primit anul acesta.

La cele mai multe discipline de învățămînt lectura textului din manual este precedată sau însoțită de observații. Iată, de exemplu, în manualul de geografie pentru clasa a III-a, se cere să se observe natura, viața satului sau a orașului, activitatea oamenilor etc. Textul din manual îl ajută pe elev să-și sistematizeze propriile lui observații. Sigur, dacă un elev renunță la observații și trece direct la lectura textului, el este tentat să-l învețe pe de rost.

De altfel, nici în clasele următoare geografia nu se poate învăța fără observația directă asupra naturii și a lumii din jur și fără cercetarea hărților, a atlasului, fără completarea hărții de pe caiet cu relieful, apele, localitățile studiate. La acestea se adaugă cercetarea cu atenție a ilustrațiilor din carte. La sfîrșit, se va da un răspuns scurt, în propriile cuvinte, la întrebările din manual.

Pentru a se ușura înțelegerea cunoștințelor de istorie, manualele conțin o bogată ilustrație, în mai multe culori la clasele a IV-a și a V-a. Lectura textului se completează atît cu observarea ilustrației, cît și cu cercetarea hărților și citirea scurtelor «lecturi» care însoțesc aproape fiecare lecție din manual. Tot manualele de istorie conțin diverse scheme, care cuprind foarte succint elementele esențiale ale unei lecții. Mai mult, manualele de istorie ca, de pildă, cel de clasa a VI-a, propune o serie de «exerciții», care-l pun pe elev în situația de a-și exersa spiritul de observație, capacitatea de a sistematiza anumite cunoștințe și de a le exprima pe scurt, cu propriile cuvinte. Iată un exemplu de exercițiu din manualul de Istoria evului mediu pentru clasa a VI-a: «Folosind textul și ilustrațiile lecției, descrieți aspectul unui oraș medieval».

Botanica, zoologia, anatomia și fiziologia nu pot fi învățate fără atente observații și experiențe, fie ele chiar și foarte simple. Pentru ca imaginea pe care și-o formează elevii din clasele V—VII despre lumea vegetală, animală și despre om să fie cît mai corectă, ilustrația este colorată. Începînd cu acest an școlar, este colorată și ilustrația manualului de anatomie, fiziologie și igiena omului, pentru clasa a VII-a —ceea ce, sperăm, va sprijini eforturile școlarilor pentru o mai bună învățare. Ca și în alte manuale, textul fiecărei lecții este precedat de «observații și lucrări pregătitoare», iar la sfîrșit sînt formulate întrebări și teme. Mai mult, ceea ce este deosebit de important este semnalat printr-un alt caracter de literă, atrăgînd în mod special atenția elevilor.

Lucrul cu manualele de fizică și chimie are o altă particularitate: (și spunem aceasta atît pentru cei care fac anul acesta cunoștință cu aceste materii cît și pentru cei care deja le cunosc) studierea textului este precedată de efectuarea unor experiențe cele mai multe dintre ele foarte simple. Manualele redau, uneori, aceste experiențe cu ajutorul ilustrațiilor. Acestea se cer să fie observate cu atenție, pentru că ele completează textul. Aproape fiecare lecție se încheie cu probleme a căror rezolvare presupune aplicarea cunoștințelor însușite anterior. Pentru elevii cu aptitudini la fizică sau chimie există texte suplimentare, probleme mai grele etc.

Orice manual nu se poate utiliza cu bune rezultate dacă lectura nu este completată cu observarea atentă a ilustrațiilor, a hărților, cu efectuarea unor experiențe, cu executarea unor scheme sau schițe, cu rezolvarea unor probleme. Manualul este astfel o carte de lucru, care nu numai că îl informează pe elev, dar îl și stimulează să lucreze, îl îndeamnă să gîndească, să-și pună întrebări. Dacă, folosind manualul, un elev nu ajunge niciodată în situația de a-și pune o întrebare, de a dori o lămurire mai amplă cu privire la un fapt sau altul din manual, înseamnă că stilul său de lucru este deficitar!

N.R. Îi informăm pe cititori că, la fel ca și în anul școlar care a trecut, vom dezbate împreună cu voi și beneficiind de asistența competentă a unor specialiști prestigioși, diferite aspecte ale activității de învățare.

Vrem, de asemenea, ca în acest an colaborarea cu voi, școlarii, să se dezvolte mai mult prin întrebări, informații, relatări ale unor situații de învățare, astfel încît, întîlnindu-se cu voi încă de la primele ore de clasă, Cutezătorii *vă urează succes la învățătură, vă ține pumnii la «ascultare» și la teze — dar mai ales vă stă alături gata să vă sprijine cu tot ceea ce îi stă în putință.*

Drum bun!

Agenda PIONIERULUI COMANDANT

ÎN ACTUALITATE: ALEGERILE PIONIEREȘTI

Aflîndu-ne la început de an școlar, inaugurăm în această pagină ciclul de articole care vor apărea la rubrica deschisă tuturor pionierilor comandanți, celorlalți membri din comandamentele pionierești. De data aceasta, în debutul acțiunilor din noul an de activități pionierești vă prezentăm cîteva aspecte referitoare la o importantă acțiune care va avea loc în cadrul organizației **— alegerile pionierești.**

Desfășurîndu-se într-o perioadă în care întregul nostru popor transpune cu hotărîre în viață Programul partidului, indicațiile date de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul educației politice și al culturii socialiste, alegerile pionierești capătă o semnificație aparte și pentru faptul că în acest început de toamnă ele se desfășoară în cadrul unor noi succese obținute de părinții și frații voștri mai mari în îndeplinirea hotărîrilor Congresului al XI-lea al partidului, a prevederilor Cincinalului afirmării plenare a revoluției tehnico-științifice.

Avînd loc la aproape un an de la cea de a III-a Conferință Națională a Organizației Pionierilor, alegerile pionierești trebuie să fie prilej de bogat bilanț al activităților desfășurate în această perioadă, de analiză și dezbatere asupra modului în care grupele și detașamentele au acționat pentru transpunerea în viață a îndemnurilor adresate de tovarășul Nicolae Ceaușescu tinerei generații cu prilejul deschiderii Forumului tineretului, a hotărîrilor adoptate de cea de a III-a Conferință Națională a Organizației.

Un loc aparte în acest bilanț îl vor ocupa desigur și referirile voastre asupra modului în care ați acționat pentru traducerea în viață a Programului educației prin muncă și pentru muncă, în spirit revoluționar al pionierilor și școlarilor, a Codului etic al pionierului a Statutului organizației.

Fiind planificate să se desfășoare între 20 septembrie și 20 noiembrie alegerile pionierești vor avea loc după următorul program: alegerile la grupe, între 20 septembrie—4 octombrie; alegerile la detașamente, între 1 octombrie—25 octombrie; alegerile la unități, între 17 octombrie—10 noiembrie. Urmează ca între 10 noiembrie și 20 noiembrie, în funcție de terminarea alegerilor la nivelele inferioare, să se desfășoare și adunările reprezentanților comandamentelor unităților de pionieri la nivelul comunelor, orașelor și al municipiilor.

Momentul alegerilor pionierești, avînd o importanță deosebită asupra întregii activități politico-educative a organizației, trebuie înțeles de voi, pionierii-comandanți, ca un moment care poate și trebuie să contribuie la consolidarea grupelor și a detașamentelor, la creșterea capacității lor de organizare și acțiune, la dezvoltarea democrației și autoconducerii pionierești.

Deosebit de importantă pentru conținutul bogat al alegerilor pionierești este informarea verbală pe care o prezintă pionierul-comandant. În cuvîntul său, acesta va trebui să evidențieze modul în care pionierii au contribuit la formarea unei atitudini înaintate față de muncă și învățătură, să arate ce au întreprins grupele, detașamentele pentru instaurarea unui climat de ordine și disciplină în toate colectivele pionierești, pentru școlarizarea tuturor copiilor. Un loc anume va trebui să ocupe în această informare munca patriotică, activitatea grupelor și detașamentelor pentru însușirea politicii partidului și statului nostru, pentru creșterea și formarea copiilor în spirit patriotic, revoluționar, socialist, pentru cunoașterea tradițiilor revoluționare ale poporului, ale clasei muncitoare, a trecutului său glorios de luptă, a realizărilor prezentului socialist al patriei, a perspectivelor de dezvoltare pe coordonatele edificării societății socialiste multilateral dezvoltate. Foarte important este ca din informare să reiasă și activitățile întreprinse de grupe, de detașamente în scopul cultivării în rîndul copiilor a convingerilor de a munci și trăi în chip comunist, să se evidențieze modul în care au realizat conlucrarea cu frații lor mai mari, uteciștii, acțiunile lor comune cu prietenii mai mici, preșcolarii, modalitățile prin care au contribuit la îmbunătățirea și diversificarea activităților tehnico-aplicative, cultural-artistice, sportiv-turistice și de pregătire pentru apărarea patriei. Informarea, bilanț al activităților pionierești, trebuie să fie caracterizată în același timp de un spirit exigent de analiză, de o poziție critică și autocritică față de lipsurile semnalate în muncă și la învățătură, în activitatea de organizație, în respectarea prevederilor Codului etic al pionierului. Numai în felul acesta alegerile vor constitui pe de-a întregul un moment eficient, cu bune rezultate pentru activitatea viitoare.

Pionieri-comandanți, faceți totul pentru pregătirea și desfășurarea alegerilor pionierești în cele mai bune condiții. Folosiți participarea pionierilor în campania de recoltare ca un exemplu de prezență harnică, mobilizatoare, alături de muncitorii ogoarelor. Discutați cu colegii voștri despre semnificația alegerilor, sfătuiți-vă cu comandantul-instructor asupra modului în care trebuie să vă pregătiți pentru acestea, vegheați ca «Semaforul» unității să prezinte evenimentul la loc de cinste, de asemenea și emisiunile de la stația de radioamplificare din școală. Cu ajutorul celorlalți pionieri, propaganda vizuală să fie potrivită momentului, amenajați cît mai frumos Panoul onoarei, hărniciei și sîrguinței pionierești.

Stați de vorbă cu colegii voștri, amintiți-le cît de important este ca în acest moment principiile democrației pionierești, ale autoconducerii să fie respectate, să funcționeze nestingherite, amintiți-le că ei, pionierii, sînt aceia care hotărăsc cine este cel mai bun, cine merită să fie ales în conducerea grupelor, a detașamentelor, a unităților, că tot ei, pionierii, participanți direcți la viața de organizație sînt chemați să alcătuiască și să adopte **acum** programele de activități pe primul trimestru.

Pionieri-comandanți, militați ca programele de activități să fie rezultatul unor largi consultări, să cuprindă propunerile pionierilor. Numai în felul acesta asigurați de pe acum participarea lor entuziastă la viața grupelor, a detașamentelor, faceți din alegerile pionierești un moment de o deosebită importanță în viața organizației noastre revoluționare.

Succes deplin alegerilor pionierești!

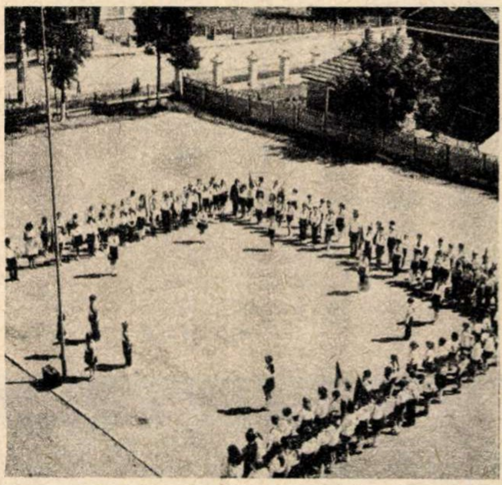

FILE DIN JURNALUL UNUI UTECIST

Retranscriu filele unui jurnal de tabără. Gura Văii, Mehedinți, 5—10 septembrie 1976; Tabăra de instruire a C.C. al U.T.C. organizată cu membrii birourilor consiliilor elevilor din întreaga țară; ziua de activitate comună cu pionierii — actualii și foștii locțiitori ai președintelui C.N.O.P.

Aici trebuie să mă opresc: un minut, două, zece...

E prima oară cînd, utecist fiind, scriu despre pionieri: un cuvînt frumos, două, zece...

I-am simțit mereu fluturîndu-și cravatele roșii cu tricolor, muncind alături de noi, și cu vibrație sinceră am tresărit la auzul cîntecului lor.

În ziua în care mi-am luat notițele, mi-am amintit de anii — nu îndepărtați, desigur — cînd eu însumi eram pionier.

I-am privit pe cei de acum admirînd dunărene valuri — de la Podul lui Traian la Podul luminii, păcii și prieteniei — din cadrul complexului hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier.

Discuțiile comune m-au făcut să-i îndrăgesc și mai mult pentru cutezanța, pasiunea, obiectivitatea lor. Nu am scăpat nici de... critica lor!

— Știți prea puține cîntece...

Așa e: tuturor ne trebuie mai multe cîntece! Le vom afla și le vom învăța împreună!

I-am admirat mult, atît de mult încît pentru prima dată de cînd sînt utecist scriu despre ei și rezerv pentru ei locul în suflet a una, două, zece fapte ce or să le urmeze...

Cravata roșie cu tricolor e o punte între vorbă și faptă!

MIHAI PASCARU,
elev, Topliceni, județul Neamț

CRAVATE ROȘII CU TRICOLOR ÎN AMFITEATRELE HĂRNICIEI!

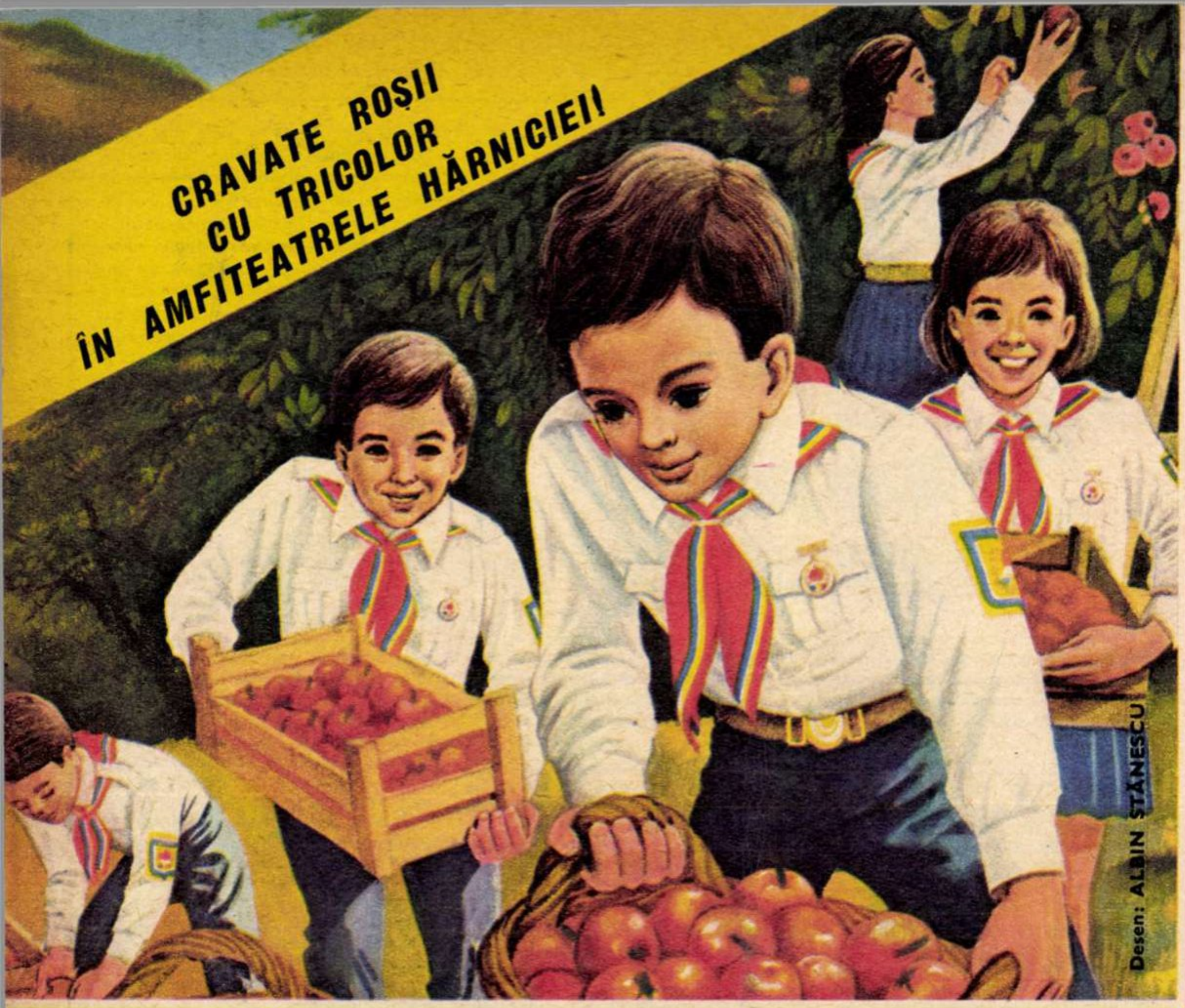
Desen: ALBIN STĂNESCU

„Nici muncă fără pîine, nici pîine fără muncă”

Popor ce din vechime trăi-n sudoarea frunții,
Cu jertfe mari durîndu-și o temelie-adîncă,
Împodobind cu truda-i cîmpiile și munții,
Avem un crez statornic ca neclintita stîncă:
«Acel ce nu muncește, acela nu mănîncă!»

E-un adevăr pe care nainte-mergătorii,
Spre a curma cu traiul de-atunci cumplit, de cîine,
N-au contenit să-l strige și-n bezna închisorii
Ca să ne fie lege de viață, azi și mîine:
Nici pîine fără muncă, nici muncă fără pîine!

Și dacă nu mănîncă acel ce nu muncește
Acum, cînd vrem mai bine-a trăi, muncind mai bine,
Adică pe dreptate, frumos și omenește,
Nici un trîndav alături de mine sau de tine,
Pe nemuncite pîinea e-o jalnică rușine.

«Nici muncă fără pîine, nici pîine fără muncă!» —
Și-n școli, ca pretutindeni, aceste-nvățăminte
Sînt pentru fiecare o zilnică poruncă,
Spre-a fi cu toții una cu-al țării Președinte,
Spre comunista zare, în zbor, tot înainte.

NICULAE STOIAN

MUNCA, IZVOR DE ÎMPLINIRI ȘI DE TRAINICE BUCURII

De vorbă cu tovarășul VASILE NIȚĂ,
Erou al Muncii Socialiste

Niciodată nu este mulțumit de sine muncitorul, comunistul Vasile Niță — azi șef de secție la Atelierele mecanice de revizie vagoane «Grivița», secretar de partid, Erou al Muncii Socialiste!

...Are 46 de ani. Cîndva, la nici 17 ani, utecistul Vasile Niță muncea la Salva Vișeu, monta calea ferată în munți, numai cu bursa: mîncare și îmbrăcăminte. «Da, dar munceam **pentru noi, și pentru mine** deci.» Apoi stă pe gînduri. «Ce zile frumoase... Vezi dumneata! Numai ușor n-a fost — ploua, era frig — dar eram veseli și mîndri. *Gîndul că faci ceva important pentru patrie* — iată ceea ce șade la baza muncii celei mai rodnice. Mi-aduc aminte că eram proaspăt utecist, aveam vreo 15 ani — și lipind afișe pe Calea Griviței — cam pe lîngă Podul Grant — cineva m-a pocnit în cap pe la spate și am leșinat. Fusese un reacționar, o slugă a patronilor — eram în anul 1945. Dar a doua zi am luat-o de la capăt! Nu m-a speriat — aș putea spune că întîmplarea era de așteptat. Noi voiam ceva — și eram în orice moment cu gîndul unii la alții, iar ceilalți — patronii, adversarii politici — voiau exact contrariul. O luptă începută trebuie dusă la bun sfîrșit.

Red.: Fiindcă veni vorba de consecvență, credeți că vreodată în viața dumneavoastră ați primit mai puțină considerație decît meritați?

— Desigur, se întîmplă. Azi însă sînt Erou al Muncii Socialiste, este recunoașterea cea mai înaltă a meritelor mele. Nu de puține ori însă am fost apreciat sub ceea ce eu consideram — și alții din jurul meu — că e valoarea mea! Dar, cum ziceați — am fost consecvent: nu-mi rămînea decît să-mi văd de treabă. Știam că meritele mele societatea tot mi le va recunoaște; alteori consideram eu însumi că n-am făcut poate destul.

— Cînd v-am întîlnit, aici, în atelier, erați într-o discuție cu un tînăr care părea nemulțumit. De ce?

— Tînărul acela e un excelent meseriaș. Dar — și din păcate cazul nu e singular — adeseori tinerii n-au răbdare în a aștepta aprecierea, recunoașterea meritelor lor din partea societății. Chiar și cei harnici. El pretindea o categorie de retribuție superioară — nepotrivită însă cu străduința, calificarea și vechimea lui — altminteri, zicea el, o să plece în altă parte.

— Și ce i-ați spus?

— Păi, nu e ușor să convingi așa, deodată, un om care gîndește astfel. Ce puteam să-i spun? Că eu la Salva Vișeu...? Uneori ne grăbim cu o dăscăleală de tipul: «Eu am răbdat de foame, eu am pățit cutare... și voi?!» Nu, nu aceasta e soluția. Nu putem reface condițiile proaste de altădată fiindcă numai așa s-ar putea forma oameni cu respectul muncii! Trebuie să avem multă grijă de copii cînd sînt mici, să învețe să respecte munca, să fie obișnuiți să muncească. Eu am un băiat — acum e student. Știi dumneata că în fiecare vacanță, de cînd era mic, eu îl aduceam aici și-l puneam la treabă? L-am și angajat — acuma, știe bine ce-nseamnă să cîștigi pîine cu mîinile tale.

— Cum a reacționat băiatul dumneavoastră cînd ați primit titlul de Erou al Muncii Socialiste?

— Se-nțelege, s-a bucurat tare dar, dacă nu pare lipsă de modestie, n-a rămas uluit. El mă cunoștea bine — și de acasă, dar și de aici, unde muncesc de-o viață. Știe că pun umărul, că pun suflet; și nu numai asta. Copiii văd și înțeleg mai multe decît credem noi. Deosebesc un om serios de unul pe care nu poți pune bază; un om cu conduită de înaltă morală, de altul care se comportă altfel.

— Un Erou al Muncii Socialiste nu «se face» dînd numai cu ciocanul, fie chiar și mai mult decît alții...

— Desigur. Munca nu este simplu efort al mușchilor. Mai mult chiar: ea este o problemă de convingere intimă, de concepție — aș zice. Nu am încredere în acela care «trage tare» la strung, dar *nu știe ce însemnătate are munca pentru societate*, care sînt relațiile cele mai potrivite între oameni la locul de muncă etc.

— Nu aveți o biografie foarte încărcată — de altfel nici vîrsta nu v-a oferit acest prilej, sînteți încă tînăr. — Dar dacă ați fi copil în România de azi ați vrea să faceți altceva? Să deveniți altceva?

— Greu de răspuns. Iată, n-am avut niciodată complexe că nu sînt inginer; sau altceva, mai cu «firmă». Am fost și sînt lăcătuș, mecanic, maistru — și făcîndu-mi datoria în aceste meserii, m-am bucurat de cea mai înaltă apreciere. Iar dacă am totuși un regret, este acesta: aș fi vrut să încerc mai mult, să învăț mai multe, să știu mai multe. Nu că astăzi n-aș avea condiții pentru asta — dar copilăria e altceva. Atunci poți cuteza chiar pînă dincolo de puterile tale, poți lua de la capăt totul...

...Așadar, copii, cutezați!

ILIE TRAIAN

TELEX PIONIERESC • TELEX PIONIERESC • TELEX PIONIERESC • TELEX PIONIERESC • TELEX PIONIERESC •

Vara și toamna, poate mai mult ca oricînd, copiii înțeleg sensurile, importanța muncii perseverente a părinților lor, de-a lungul întregului an, pe ogoare, în livezi, pretutindeni acolo unde se pregăteau roadele bogate ale pămîntului. Acum, ca și în frumoasele zile ale vacanței, harnicii pionieri sînt bucuroși să le fie de folos părinților, cooperatorilor în munca de recoltare, de întreținere a culturilor. De altfel, la redacție sosesc necontenit știri despre frumoasele rezultate obținute de pionieri și în activitatea de înfrumusețare a satelor și orașelor, în ajutorul dat la unele construcții de școli, de ateliere și laboratoare. Iată cîteva dintre acestea:

TULCEA

În peste 5 000 de ore de muncă patriotică, copiii din Somora **au adunat spice de pe o suprafață de 250 ha, au cules 15 t fructe. Pentru zilele care urmează ei au proiectat să fie prezenți la culesul porumbului, a florii-soarelui, a strugurilor. Și din comuna** Mahmudia **avem vești asemănătoare. De reținut marea cantitate de nuci adunate de pionieri, buna calitate a lucrărilor desfășurate de ei la întreținerea culturilor de sfeclă de zahăr, in și porumb, ca și în grădinile de legume.**

ARGEȘ

De curînd, în localitatea Rucăr, **la Consiliul popular, s-a efectuat un bilanț care vorbește despre hărnicie: tinerii au executat lucrări de modernizare a drumurilor și întreținere a zonelor verzi, în valoare de circa 80 000 lei! În fruntea acțiunilor de îngrijire a parcului și a grădinilor au fost, bineînțeles, pionierii.**

BRĂILA

Pionierii și școlarii din cartierele Viziru I, Viziru III, Obor II și alte zone ale municipiului și-au adus o însemnată contribuție la înfrumusețarea orașului lor participînd la plantarea celor 12 100 arbuști, a celor 9 340 de trandafiri.

SATU-MARE

«Celor 45 de mii de puieți de salcîm și de stejar plantați de noi în primăvară, în pădurea comunală, le merge foarte bine, ne informează pionierii din Mădăraș. **De asemenea, cei 100 butuci noi de viță de vie din jurul școlii cresc viguroși, iar arbuștii ornamentali, florile plantate în parcuri dau comunei un aspect deosebit, mereu sărbătoresc. Zilele acestea, cei mai mari dintre noi îi ajutăm din plin pe părinți la munca de recoltare».**

BACĂU

Pe lîngă numeroasele săli de clasă date în folosință la acest început de an școlar pe cuprinsul județului, în orașele Gheorghe Gheorghiu-Dej **și** Tîrgu-Ocna **au fost construite ateliere-școală cu peste 200 de locuri. La înălțarea acestor clădiri, la finisarea și pregătirea lor în vederea începerii activității practice, pionierii și școlarii din aceste localități au muncit cu bune rezultate alături de constructori, alături de profesorii lor.**

DOLJ

În livezile I.A.S. din comuna Breasta, **zilele acestea întîlnești pretutindeni copii. Desigur, merele coapte, prunele brumării au un gust deosebit. Dar, de data aceasta, pionierii au venit cu treburi serioase. Ei au promis, ca în scurt timp, roadele pomilor fructiferi să fie frumos, cu grijă așezate în lădițe, hotărîți fiind să cîștige întrecerea cu prietenii lor din** Drăgoești **și** Popînzălești, **de asemenea angajați în recoltarea fructelor din livezile C.A.P.**

CONSTANȚA

Numai pînă în prezent, pionierii din comunele Corbu **și** Ostrov **au recoltat cîte 15 t de struguri. Activitatea este în plină desfășurare.**

IAȘI

2 800 ore de muncă patriotică au depus copiii din Cotnari **pentru înfrumusețarea comunei, a întreținerii spațiilor verzi. Dintre cei mai harnici, mai inimoși pionieri, amintim cîțiva: Emilia Manole, Gabriela Pricope, Ana Ailenei, Manole Florica.**

ELENA MĂNESCU

COPIII CHINEI

1

La 1 octombrie 1949, după o luptă grea și plină de sacrificii, poporul chinez a înscris în multimilenara sa istorie un moment memorabil: proclamarea Republicii Populare Chineze, eveniment care a marcat victoria luptei revoluționare a poporului sub conducerea partidului comunist. Devenit liber și stăpîn pe soarta sa, poporul chinez, sub conducerea partidului comunist, a președintelui Mao Tzedun, și-a mobilizat din plin energiile creatoare, pornind la înfăptuirea unei opere gigantice — făurirea unei Chine noi.

În toți acești ani, Partidul Comunist Chinez, președintele Mao Tzedun s-au preocupat cu deosebită grijă de creșterea și educarea în spirit revoluționar a tinerei generații. Președintele Mao, care asemuia tînăra generație cu «soarele la ora opt sau nouă dimineața», purta tineretului o dragoste părintească. În tot cursul vieții sale el i-a condus pe tineri pe calea afirmării, arătîndu-le că, la marea operă de făurire a Chinei noi, tineretul trebuie să-și unească eforturile cu ale întregului popor, muncind cu dîrzenie și hărnicie. Prin grija Partidului Comunist Chinez au fost făcute eforturi deosebite pentru ca tînăra generație să aibă posibilitatea de a învăța, de a se pregăti profesional și politic, de a munci și a trăi în condiții socialiste.

Învățînd să iubească munca și cuceririle revoluționare ale poporului, tînăra generație a Chinei se pregătește temeinic pentru a sluji cauza poporului, pentru a-și forma o înaltă conștiință socialistă și de a munci în viitor acolo unde țara are mai multă nevoie de ea. Încă de mici, copiii învață să iubească munca și cuceririle revoluționare ale poporului. Pretutindeni ei pot fi întîlniți alături de părinții și frații lor mai mari, la nenumărate activități practice, învățînd din experiența lor, ascultîndu-le prețioasele sfaturi: în fabrici și uzine sau pe ogoarele cu întinse culturi ale comunelor populare, fie participînd direct la muncă, fie ascultîndu-i pe vîrstnici, care le împărtășesc cu dragoste din cunoștințele lor.

Pentru a cunoaște aspecte din viața și preocupările copiilor din R.P. Chineză, vă prezentăm cîteva imagini grăitoare, care ilustrează totodată și minunatele condiții ce le sînt create pentru a se instrui, pentru a crește și a se dezvolta ca viitori constructori ai socialismului în patria lor.

ROMAN FOILETON

Fîntînile TIMPULUI „2"

Victor Kernbach

„Eu, colegul străbunicului meu..."

În fața micului tablou de comenzi, Dan Calomfir-junior se gîndea liniștit la destinația realeasă. Dintr-un accident, sau mai bine-zis din ignorarea sistemului de programare automată a manevrelor, ajunsese la întîlnirea nesperată cu un strămoș al său.

O luminiță albastră clipi, fără să se audă vreun semnal sonor, și Dan Calomfir-junior își simți întreg trupul supus unui freamăt scurt, mai puternic decît orice semnal: o instalație de ultrasunete îl anunța discret să fie gata de deplasare. Semnalul nu se repeta. Dan Calomfir ridică mîinile de pe cadrul pupitrului de comenzi și se relaxă. Un fel de zefir mîngîietor făcu să-i cadă pleoapele. Văzu apoi dungi neîntrerupte, de diverse grosimi, lumini de diverse culori, însoțite tot timpul de un zumzet aproape ireal. Nu se gîndea la nimic, aproape că nu era. Se presupune că în timpul deplasărilor în timp rațiunea călătorului adoarme; de fapt nu doarme, dar călătorul, cu trupul, cu gîndirea sa și cu tot ce îi aparține și se află cu el în capsula de transport nu se dematerializează, cum cred ignoranții, întrucît în Univers nu există nimic imaterial (chiar antimateria fiind

numai o altă materie), ci devine o aglomerare de materie fără masă, putînd să străbată materia supusă legilor curente ale celor patru dimensiuni fără să lase urme și fără să se afecteze pe sine, ca, bunăoară, un fascicul de neutrino (dar comparația e hazardată și nu are decît rol didactic).

Și deodată totul se opri, dar asta numai pentru un observator dinafară, dacă ar fi fost cu putință unul, căci Dan Calomfir, ca orice călător temporal intrat în culoarul zero, nu mai avea conștiința sinelui său și cu atît mai puțin conștiința universului. Apoi, reapărură dungile de lumină, se auzi iarăși zumzetul și după cîteva minute, necesare readaptării fizice a obiectelor, Dan Calomfir manevră ieșirea capsulei din puțul temporal, deschise trapa și ieși afară. În timp ce ieșea avu o ușoară strîngere de inimă (căci acum emoțiile funcționau din nou), privind aceeași rîpă galbenă, cu toate că știa bine că în orice epocă ar sosi, multă vreme puțul se va deschide tot în rîpe din Bărăgan. Știa din timpul studiilor sale că gurile puțurilor temporale sînt păstrate riguros numai în regiuni rar frecventate de oameni și că dacă o singură epocă de pînă la instituirea călătoriilor temporale ar face inaptă o gură de puț, fie prin indiscreția ei, fie prin nevoia de a modifica o clădire a epocii, s-ar renunța la întregul traseu.

Cînd se sui pe mal, după ce, prudent, își retrimise capsula în puț, se liniști: în jur nu era nimeni, la orizont însă se mișcau niște combine complexe ce recoltau ceva în acest miez de septembrie. Dan Calomfir își controlă grijuliu buzunarele salopetei, ca să vadă dacă are cu el aparatele esențiale, toate — așa cum se obișnuia în epoca lui — miniaturale și cu rezerve mari de energie solară, înmagazinată de bateriile încastrate în cei doi nasturi ai buzunarelor de la piept; prea bine nu știuse nici el la plecare ce îi va fi mai necesar, se hotărîse însă, pe lîngă indispensabila cască de contact cu capsula temporală, pentru un calculator universal care era totodată și o enciclopedie uzuală, pentru un aparat de protecție

totală care, așezat pe nas și urechi, ca niște ochelari obișnuiți, cu un arc discret și sub părul de pe ceafă, crea la dorință o mantie magnetică impenetrabilă, cu să zicem o glugă, asemenea mantii invizibile fiind folosite contra ploii sau ca termoizolatoare, și în sfîrșit pentru un ciudat instrument experimental, care nu-și trecuse încă toate probele tehnologice, de contact nemijlocit, telepatic, cu epoca sa părăsită vremelnic. Dar în plus, din grija unui profesor, singurul care știa de această escapadă științifică și singurul deci care-l încurajase, Dan Calomfir obținuse de la un muzeu numismatic o cantitate mică din moneda curentă a epocii pe care o vizita. Firește, într-un carnet pe care se scria, ca în vechime, cu pixul, necesar și pentru a nu atrage atenția celor printre care se va stabili un răstimp, existau și niște hărți clasice. Se orientase ușor, știa acum că are de mers 5—6 kilometri pînă la o stație de cale ferată care făcea legătura cu diferitele orașe ale țării. După 75 de ani, capitala se schimbase mult, însă nici într-atîta încît să ajungă de nerecunoscut. Se gîndi că dacă ar fi avut curiozitatea de a se aventura în vechiul București, unde trăia strămoșul său, soldatul, adică fizicianul Dan Calomfir-senior, s-ar fi descurcat mult mai anevoie, cel puțin așa dedusese din niște filme văzute la biblioteca facultății sale de istorie.

Mergînd cu asemenea gînduri, străbătu pe nesimțite drumul pînă la gara de cîmpie. Află de plecarea trenului, își luă un bilet ieftin, se așeză pe o banchetă între o femeie ce își rezemase picioarele de mînerul unui coș de nuiele cu două rațe vii înăuntru, și un tînăr militar. Dan Calomfir era emoționat și abia acum își dădea seama că o întrebare prea analitică l-ar putea deruta, l-ar pune în dificultate, poate că i-ar crea chiar complicații. Și atunci își aminti cît stăruise pe lîngă profesorul său să-l ajute să întreprindă o călătorie cu capsula temporală ca exercițiu de studiu istoric și cît stăruise profesorul pe lîngă rectorat să i se permită escapada unuia dintre cei mai promițători studenți. De obicei astfel de sondaje temporale

1 — Deseori, ogoarele comunelor populare sînt vizitate de copiii care învață în școlile din orașe. Discuțiile purtate cu harnicii lucrători ai ogoarelor sînt tot atîtea prilejuri de îmbogățire a cunoștințelor.

2 — Cu prilejul întîlnirilor pe care le au cu tineretul, copiii ascultă cu emoție evocarea a numeroase momente din trecutul de luptă revoluționară al poporului chinez.

3 — Mici meteorologi de la o școală din Pekin, efectuîndu-și observațiile sub îndrumarea învățătoarei.

4 — Încă din primele clase, copiii sînt familiarizați cu activitățile productive. Iată-i pe elevii unei clase din Hangchow pe o plantație de ceai.

5 — Aspect de la un concert susținut de o formație de copii, pe scena unui parc din Pekin.

6 — Gimnastică de înviorare la o școală din Shenyang.

7 Într-un trenuleț al copiilor.

OMUL ȘI NATURA

VIAȚA ÎN NORI

de acad. EUGEN PORA

Nu e vorba aici de o expresie la figurat, ci în mod concret de faptul că în picăturile de apă care formează norii pot trăi o serie de organisme minuscule, care ajung aici fie din praful ce se ridică de vînt, fie de contactul norilor cu pădurile din văile munților.

În aer există un aeroplancton, alcătuit din firișoare de polen, din chisturile unor microorganisme ridicate de vînt, din bacterii, alge, ciuperci etc. În anumite condiții acestea se pot găsi în picăturile de apă ale norilor, lumina aici este intensă, săruri solvate (CO_2,$ИH_3$,CH_4,N_2, fosfați, azotați etc.) există, organismele pot trăi și se pot chiar înmulți. O picătură cu un diametru de 50 microni poate sta în aer timp de zile întregi, fiind mișcată de curenții de aer, mai ales în norii grei, cumulus care sînt în general mai stabili.

În apa ploilor s-a găsit vitamina B_{12} care este un stimul de dezvoltare a multor microorganisme; s-a găsit niacină, biotină, tot substanțe din grupa vitaminelor, care, de asemenea, constituie factori de creștere pentru microorganisme. Originea acestor substanțe, care se găsesc mai ales în zonele nepoluate ale pămîntului se află probabil în produsele pulverizate de vînt ale resturilor fecale a erbivorelor. Dar în regiunile poluate, în aer se găsește mult DDT și alte pesticide, a căror prezență omoară microorganismele atmosferice. Astfel, un aer cu microorganisme denotă nepoluare, pe cînd un aer fără microorganisme denotă poluare.

Dacă se filtrează aerul la mari înălțimi și rezidul colectat se pune în contact cu CO_2 radioactiv (14_C), se constată că peste cîteva zeci de minute organismele devin radioactive, semn că au înglobat CO2 radioactiv de la exterior. Acest rezultat denotă clar că microorganismele din nori au un metabolism propriu și trăiesc activ.

Atmosfera este un ecosistem special și prezența apei ca picături în nori constituie un mediu de solvare a multor săruri ridicate ca praf de pe pămînt, care pot asigura viață în norii ce plutesc cu atîta gravitate deasupra noastră, chiar dacă nu întotdeauna ei aduc ploaie pe pămînt.

directe nu se îngăduiau decît absolvenților și mai ales cadrelor didactice. Dan nu`știa însă că o instalație specială pe care n-o văzuse niciodată îi urmărește mișcările din 5 în 5 ore, prin fasciculul de sondaj, pentru a se putea interveni cînd neatenția, neglijența sau chiar reaua intenție a vreunui călător ar fi determinat o aberație cronologică.

Coborînd în gara de destinație, Dan Calomfir se simți mai la largul lui pierzîndu-se în mulțime. Zări un parc și se duse să se așeze pe o bancă, să poată medita liniștit la un plan. Profesorul său care-l proteja îl sfătuise să nu zăbovească prea mult nicăieri, să nu se depărteze prea mult de Capitală și să nu se expună unor încurcături locale imprevizibile. Dar Dan Calomfir voia să studieze periodic niște etape din istoria națională și era convins că va da altă viață documentelor dacă va sonda toate etapele alese. Prima dintre ele trebuia să fie sfîrșitul secolului XX, apoi, descrescînd, momentul 1848, un sondaj în plină epocă brîncovenească, momentul final al lui Mihai Viteazul, și cîteva sondaje în epoca formării poporului român. I se păreau reperele cele mai necesare. Pentru epoca în care venise acum își făcuse un plan pe care nu-l mărturisise profesorului său, la început din teama de a nu fi refuzat, apoi, cînd își dăduse seama că profesorul va bombăni nițel, îngrijorat de un atare proiect, dar probabil îl va ajuta să și-l realizeze, consultase arhiva stării civile și arhiva școlilor. Știind că bunicul său, Gelu Calomfir, nepotul soldatului Dan Calomfir, pe care îl găsise rănit în rîpa galbenă la prima ieșire din puțul temporal, este acum elev la un liceu de fizică din București, trebuia să-și găsească pretextul plauzibil de a cere să fie reînscris în clasa aceluia, ca să se poată apropia de el, fără, bineînțeles, a se trăda cu totul. Dar cum? Ca să intre la o asemenea școală de specialitate îi trebuiau niște acte. Frămîntîndu-se acolo, în epoca lui, în drumurile dintre cele două arhive și universitate, descoperi în cele din urmă, că în 1975 un băiat dintr-un liceu de fizică dintr-un oraș provincial murise; arhiva îi comunică datele exacte și imaginea fotografică a băiatului defunct cu care el, Dan Calomfir, nu se poate spune că semăna, dar de care nici nu se deosebea vădit, mai cu seamă că nu era vorba acum să trăiască în mediul care-l cunoscuse bine pe băiatul acela. Avea la el certificatul de naștere al acelui băiat, dar altceva nimic.

Se sculă de pe bancă, după ce se uită în planul orașului din carnet, unde-și însemnase poziția liceului căutat. Cu un autobuz și cu un tramvai ajunse acolo destul de repede. Faptul, la care nu se gîndise, că era în toiul anului școlar, nu-l prea îngrijoră, astfel că după vreo două ore se și găsea în biroul directorului școlii...

Larma discretă a unei recreații și fîșîitul pneurilor pe asfalt alcătuiau un plăcut arc sonor, unind curtea școlii cu strada, pe deasupra clădirii. Directorul învîrtea între degete certificatul de naștere al ciudatului adolescent. Zise în cele din urmă:

— Că te cheamă Stan Frunzaru e limpede, cel puțin așa scrie aici. Să așteptăm telefonul de confirmare.

Dan Calomfir, vrînd acum să se numească Stan Frunzaru, se stăpîni să nu tresară: ceea ce îi spusese directorului știa din arhive — dacă în arhive erau erori sau dacă el nu citise bine, cine știe ce încurcături aveau să iasă. Dar acum zarurile erau aruncate. Se priviră amîndoi o clipă drept în ochi. Apoi sună telefonul.

— Da, zise directorul. Decedat sau dispărut? Cum? Nu înțeleg. Nici una nici alta? Cum așa? A... și una și alta? Nu pricep nici atît, sau mort sau dispărut. A, spuneți că e dat mort pentru că n-a fost găsit? A fost. Asta spun, că a fost găsit, este la mine. Părinții? Da, deci așa. Actele liceului? Nimic? Vechea arhivă a ars într-un incendiu? Bine, vă mulțumesc.

După ce închise telefonul, zîmbi rece:

— Mare încurcătură, ai auzit, nu? Ești și decedat și dispărut. Mă rog. Dar fizică știi, asta e problema?!

— Să vă spun că știu, n-aveți nici un motiv să mă credeți. Dar dacă cer favoarea de a fi examinat fără cruțare, vă cer prea mult?

Directorul îl privi lung, apoi băgă mîna într-un sertar, scoase un soi de caiet tipărit și i-l întinse:

— E un test cu douăzeci și trei de întrebări. Dacă totalizezi 80 la sută din punctaj, te admit. Pix ai? Termenul este o oră și jumătate. Treci la masa de consiliu și scrie acolo.

(Va urma)

START '76

FINALA CELEI DE A VI-A EDIȚII A CUPEI „CUTEZĂTORII" LA FOTBAL PENTRU COPIII DE LA SATE

Echipa «Viitorul» (Seaca de Cîmp, Dolj), locul 1 și titlul de campioană.

După două luni de vară în care Cupa «Cutezătorii» la fotbal a constituit preocuparea de căpetenie și în același timp mijlocul principal de petrecere reconfortantă și instructivă a timpului liber pentru sute de pionieri și școlari de la sate, între 3 și 6 septembrie a.c. s-a consumat, în tabăra pionierească de la Năvodari, ultimul act al acestei frumoase competiții. Sosite aici, pe litoral, din patru zări, cele patru formații desemnate de juriul republican pentru a participa la acest eveniment și-au disputat cu ardoare, timp de două zile, întîietatea și mult rîvnita Cupă.

Au fost două zile fierbinți și de neuitat atît pentru micii fotbaliști, cît și pentru sutele de spectatori — pionieri aflați în tabără. Cele șase meciuri (constatînd «setea de fotbal și de victorie» a micilor fotbaliști, organizatorii competiției au hotărît să nu se joace eliminatoriu, ci sistem tur-retur pentru a se putea «desfășura în voie» și pentru a le oferi tuturor șanse de afirmare cît mai echitabile) au constituit, fiecare în parte, o demonstrație de fotbal de înaltă clasă.

Sîmbătă, 4 septembrie, orele 9,30. Conform «sorților», pe teren își fac apariția primele două formații — «Speranța» (Ilfov) și «Viitorul» (Dolj).

Primul fluier al finalei și meciul începe. Din primul moment, «bătălia» se anunță... tare și în crescendo. Cele 30 de minute ale primei reprize nu sînt însă suficiente pentru a vedea care-s mai buni, la pauză scorul

Înainte de începerea meciului.

«A.S. Săgeata» (Cojasca, Dîmbovița), locul II.

Se profilează un gol?

Poarta — ținta, oricărui fotbalist.

«Speranța» (Valea Dragului, Ilfov), locul III.

O fază «de spectacol»

Cine va ajunge primul?

«Voința» (Urișiu de Sus, Mureș), locul IV.

Acțiunea Cotul Dîmbului

SCHIȚĂ DE Sever Utan
Desen de Ofelia Dumitrescu

Pe malul Vișeului era un anumit loc, pustiit cîndva de puhoaiele revărsate fără capăt. Rămăsese așa din pricina unei inundații. Locul acela era situat după un cot al apei. Înainte fusese frumos, cu mulți pomi fructiferi. Acum cohortele de apă, stratul de piatră lăsaseră în urmă straturi groase de bolovăniș. Pămîntul bun de rodit fusese spălat și cărat la vale.

—Locul ăsta nu mai e bun la nimic! spuneau sătenii. Nu e bun decît pentru depozitarea vechiturilor, mai spuneau. Erau păreri de rău în aceste aprecieri, regret pentru că mai înainte de a fi tăvălugit de ape, locul acela fusese o priveliște minunată. Împrejurul lui erau dealuri acoperite cu păduri de fag și de cireși sălbatici. Mai departe se vălureau fînețe întinse și livezi tinere ale cooperativei agricole.

În primăvara asta însă, un eveniment neașteptat s-a petrecut la școala din comună. Un profesor tînăr, Botică, după ce se învîrtise cu neastîmpăr prin preajma locului părăsit, îi întrebase pe nepusă masă —la ora de matematică —pe elevii lui din clasa a VIII-a:

—Voi ce părere aveți despre Cotul Dîmbului? Merită oare să ne zbatem pentru el sau nu merită?

Copiii, vreo 30, rămăseseră cam mirați. Adică, ce întrebare o mai fi și asta? Ce legătură avea ea cu algebra? Ce-i mai trecuse iarăși prin cap profesorului lor? I se cam dusese vestea că are idei năstrușnice, uneori. Deși preda matematica și era și un strălucit șahist, lui îi mai treceau din cînd în cînd prin cap și altele, aparent în afara disciplinei riguroase de care se ocupa. De exemplu, cu un an în urmă, propusese înființarea unui cenaclu al iubitorilor de istorie. În aceeași vreme, mai propusese și înființarea unei echipe de oină. La puțin timp, apoi, inițiase —în cadrul cenaclului de istorie — o grupă de arheologie, formată din toți jucătorii echipei de oină, cu care începuse să cutreiere împrejurimile comunei, să sape și să scormonească peste tot, ca-n cele din urmă să descopere o veche așezare dacică. Obiectele dezgropate de acolo le-au expus la muzeul școlii, care devenise de atunci un punct de mare atracție nu numai pentru cei din comună, dar și pentru alții, veniți de aiurea. Tot așa, într-o bună zi, într-o oră de curs, se oprise brusc din explicațiile lui. După o clipă de tăcere, îi întrebase pe copii:

—N-ar fi o idee bună să culegem muzică populară din comuna noastră? S-o așternem pe note și, astfel, s-o păstrăm și s-o valorificăm mai bine?

—Da! izbucnise clasa.

—După această întîmplare, urmase o adevărată întrecere care plăcuse și antrenase toată suflarea comunei. S-au putut vedea, la un moment dat, bunici și bunice pur și simplu trași de mînecă la școală, de către nepoți și nepoate. Acțiunea îi molipsise de la mic la mare pe toți copiii școlii, iar profesorul de matematică transformase o clasă în laborator de înregistrat vechi cîntece și cimilituri din comună. Norocul lui era că directorului școlii îi plăceau și încuraja toate ideile lui «năstrușnice».

Tot ce făcea profesorul Botică izbucnea spontan, din inimă, din cea mai sinceră dorință de a fi cît mai folositor obștii în care trăia, vieții și activității școlare. Dar și comunei.

...Și de astă dată elevii lui își scrutară cu grijă, cu încordată atenție profesorul, de îndată ce-i auziră noua propunere. Sigur, pentru orice faptă în care se întrezărea o utilitate, o întocmire în mai bine merita să se zbată. O nouă aventură se întrevedea pentru elevi, și asta le convenea de minune. Cu atît mai bine dacă ea era legată, și de astă dată, de clasa lor. Cu siguranță că va stîrni invidie la celelalte clase. Însă aici nu mai încăpea supărarea. Botică era doar dirigintele clasei a VIII-a, deci tot lor li se cuvenea și această nouă aventură.

A doua zi, după ora de matematică, urma dirigenția, iar apoi aveau liber. Dar în loc să se despartă ca de obicei, profesorul le spuse copiilor.

—Mergeți acasă și, cu toții, ne întîlnim, peste o oră, la Cotul Dîmbului. Aduceți fiecare ce găsiți în gospodăriile părinților voștri: roabe, tărgi, greble, sape, hîrlețe.

—Să-i aducem și pe frații noștri? întrebă un copil.

—Și. Dar nu pe cei mici.

—Dar pe bunici?

—Dacă vor și pot, cu dragă inimă!

—Și ce facem acolo? întrebă în cor clasa.

—O să vedeți. Ne-apucăm de îndată de o treabă foarte grea. Dar frumoasă. Vom reînvia locul acela băltit de puhoaiele apelor, îl vom curăța de bolovăniș și buturugi, îl vom taluza, vom ridica din piatră un dig acolo unde este mai expus apei. În fine, îl vom transforma într-un lot experimental al școlii, într-o livadă cu meri.

—De unde vom lua puieți, pentru plantări?

—De la ferma pomicolă din Baia Mare.

—O să ni se dea fără bani ?

—O să ni se dea. Îl cunosc pe șeful fermei, ne va sprijini din toată inima. Sînt convins că și lui o să-i placă mult ideea noastră.

—De unde o să avem îngrășăminte?

—Aduceți voi, fiecare să aducă de acasă un coș de gunoi de grajd, iar eu voi vorbi cu președintele ceapeului să ni se dea și de acolo cîteva care cu îngrășăminte chimice.

—Ura! răsună în geamurile clasei, apoi copiii năvăliră spre ușă.

—Unde fugiți, copii? îi întrebă un om bătrîn, de pe uliță, văzîndu-i năprasnic revărsați în sat, fugind spre case. Că doar nu vin iară puhoaiele mari...

—Nu vin și nici n-or să mai vină, răspunse Ionuț. Noi începem azi o mare acțiune.

—Ce înseamnă asta, acțiune mare? întrebă sincer mirat bunicul lui Ionuț, nimerindu-se și el pe uliță în momentul acela.

—Înseamnă: acțiunea de reînviere a Cotului Dîmbului, transformarea lui —prin munca copiilor din sat —într-o frumoasă livadă cu meri.

—Vin și eu cu voi! spuse cu hotărîre bunicul lui Ionuț.

---

fiind alb. După 10 minute însă, urmează cea de a doua repriză în care componenții «Viitorului» se dovedesc mai rezistenți la efort și, prin tehnica mai bună (de care făcuseră unele dovezi și în prima repriză), reușesc să impună. Primul gol al finalei «cade» în poarta «Speranței» din piciorul lui Gheorghe Rogojină, un băiețel de-o șchioapă, dar care pînă la urmă a devenit golgeterul competiției (a marcat în total patru goluri) și s-a dovedit cel mai tehnic fotbalist dintre toți cei 60 de participanți. Apoi, spre sfîrșitul meciului, marchează și colegul lui, Marian Berceanu. Scor final 2—0 pentru «Viitorul».

În al doilea meci s-au întîlnit «A.S. Săgeata» (Dîmbovița) cu «Voința» (Mureș). Mai tehnici și mai insistenți, componenții «Săgetei» termină învingători cu 4—2.

În după-amiaza aceleiași zile, în cel de al treilea meci, «Speranța» învinge cu 3—0 echipa «Voința». Urmează cel de-al patrulea meci, adevăratul derbi al finalei, între echipele clasate pe primele două locuri: «Viitorul» (Dolj) și «A.S. Săgeata» (Dîmbovița). Cine va învinge în acest meci, va cîștiga Cupa. Micii fotbaliști o știu și fiecare face tot ce poate, tot ce depinde de el. Se consumă —cînd la o poartă, cînd la cealaltă —, faze palpitante care taie respirația numeroasei galerii, dar golul nu... pică. Se lasă așteptat, ambele formații dovedindu-se sensibil egale. Spre sfîrșitul primei reprize însă, în urma unui fault în careul celor de la «Săgeata», arbitrul dictează lovitură de la 11 metri pentru «Viitorul», care este executată rapid și portarul «Săgetei» o apără. Dar arbitrul nu fluierase, portarul se mișcase evident pe linia porții, iar un jucător se afla în careu. Lovitura se repetă deci și... GOL! Golul victoriei (singurul al acestei palpitante partide), care i-a decis pe cîștigătorii Cupei «Cutezătorii» în... persoanele componenților «Viitorului» (Dolj).

A doua zi (duminică, 5 septembrie), în cursul dimineții, în ultimele două meciuri se stabilesc ocupantele locurilor 3 și 4: «Speranța» (Ilfov) și respectiv «Voința» (Mureș).

La orele 12 și 30 finala e încheiată. Clasamentul arată astfel:

— pe primul loc și cîștigătoare a Cupei «Cutezătorii» la fotbal — «Viitorul» din Seaca de Cîmp, județul Dolj;

— pe locul doi — **«A.S. Săgeata»** *din Cojasca, județul Dîmbovița;*

—pe locul 3 — **«Speranța»,** *din Valea Dragului, județul Ilfov;*

— pe locul 4 — **«Voința»** *din Urișiu de Sus, județul Mureș.*

Urmează apoi tradiționala festivitate de încheiere a competiției, în cadrul căreia revista «Cutezătorii» a acordat campionilor mult rîvnita Cupă, medaliile și diplomele competiției. După care, la cîteva minute doar, norii grei adunați între timp deasupra Năvodarilor, «văzînd» pesemne că fotbalul s-a terminat, își permit să «servească» o ploaie torențială cum rar se poate vedea. Ploaia a trecut însă repede și marea, cu plaja ei, le-a oferit apoi micilor fotbaliști două zile de binemeritată odihnă și destindere.

NICOLAE DOANĂ
Foto: CONSTANTIN DIACONU

COLUMNĂ ÎN MILENII

XIX

ADAPTARE DE **VASILE MANUCEANU** DUPĂ **TITUS POPOVICI**
DESENE: **VIORICA ȘI VINTILĂ MIHAESCU**

REZUMATUL EPISOADELOR PRECEDENTE:
AJUTAȚI DE LOCUITORII GEȚI, SOLDAȚII ROMANI RIDICĂ ÎN MUNȚI O PUTERNICĂ CETATE, STAVILĂ ÎN CALEA NĂVĂLITORILOR BARBARI CARE SE APROPIAU. ÎNȚELEGÎND ÎN CELE DIN URMĂ CUMPLITA AMENINȚARE, BĂTRÎNUL GERULA, FOSTUL TOVARĂȘ DE LUPTĂ AL LUI DECEBAL ȘI VRĂJMAȘ DE MOARTE AL COMANDANTULUI TIBERIUS, HOTĂRĂȘTE SĂ LUPTE ALĂTURI DE ACESTA ÎMPOTRIVA BARBARILOR.

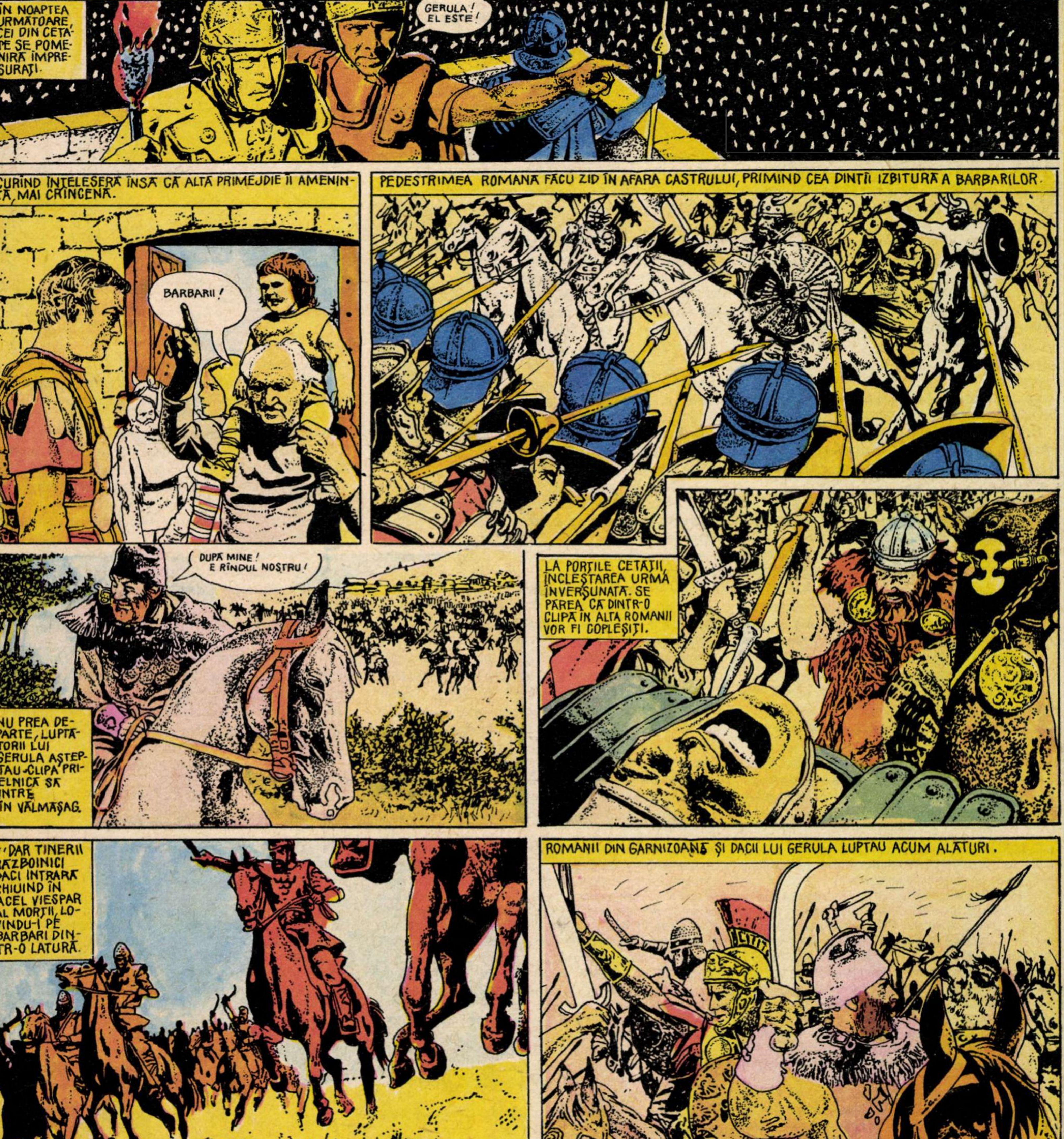
ÎN NOAPTEA URMĂTOARE, CEI DIN CETATE SE POMENIRĂ ÎMPRESURAȚI.
GERULA! EL ESTE!
CURÎND ÎNȚELESERĂ ÎNSĂ CĂ ALTĂ PRIMEJDIE ÎI AMENINȚĂ, MAI CRÎNCENĂ.
BARBARII!
PEDESTRIMEA ROMANĂ FĂCU ZID ÎN AFARA CASTRULUI, PRIMIND CEA DINTÎI IZBITURĂ A BARBARILOR.
DUPĂ MINE! E RÎNDUL NOSTRU!
NU PREA DEPARTE, LUPTĂTORII LUI GERULA AȘTEPTAU CLIPA PRIELNICĂ SĂ INTRE ÎN VĂLMĂȘAG.
LA PORȚILE CETĂȚII, ÎNCLEȘTAREA URMĂ ÎNVERȘUNATĂ. SE PĂREA CĂ DINTR-O CLIPĂ ÎN ALTA ROMANII VOR FI COPLEȘIȚI.
...DAR TINERII RĂZBOINICI DACI INTRARĂ CHIUIND ÎN ACEL VIESPAR AL MORȚII, LOVINDU-I PE BARBARI DINTR-O LATURĂ.
ROMANII DIN GARNIZOANĂ ȘI DACII LUI GERULA LUPTAU ACUM ALĂTURI.
(Va urma)

ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin **ILEXIM** — serviciul export-import presă — Calea Griviței nr. 64-66, P.O.B. 2001, telex 011226, București.

REDACȚIA: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10
ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» ● *TIPARUL:* C.P.C.S.

PREZENTARE ARTISTICĂ: ALBIN STĂNESCU
PREZENTARE TEHNICĂ: LUCIA SICOMAȘ

● Redactor șef: MIHAI NEGULESCU ● Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA ● Secretar responsabil de redacție: IOAN DONCA ●

12 PAGIN
1 LEU

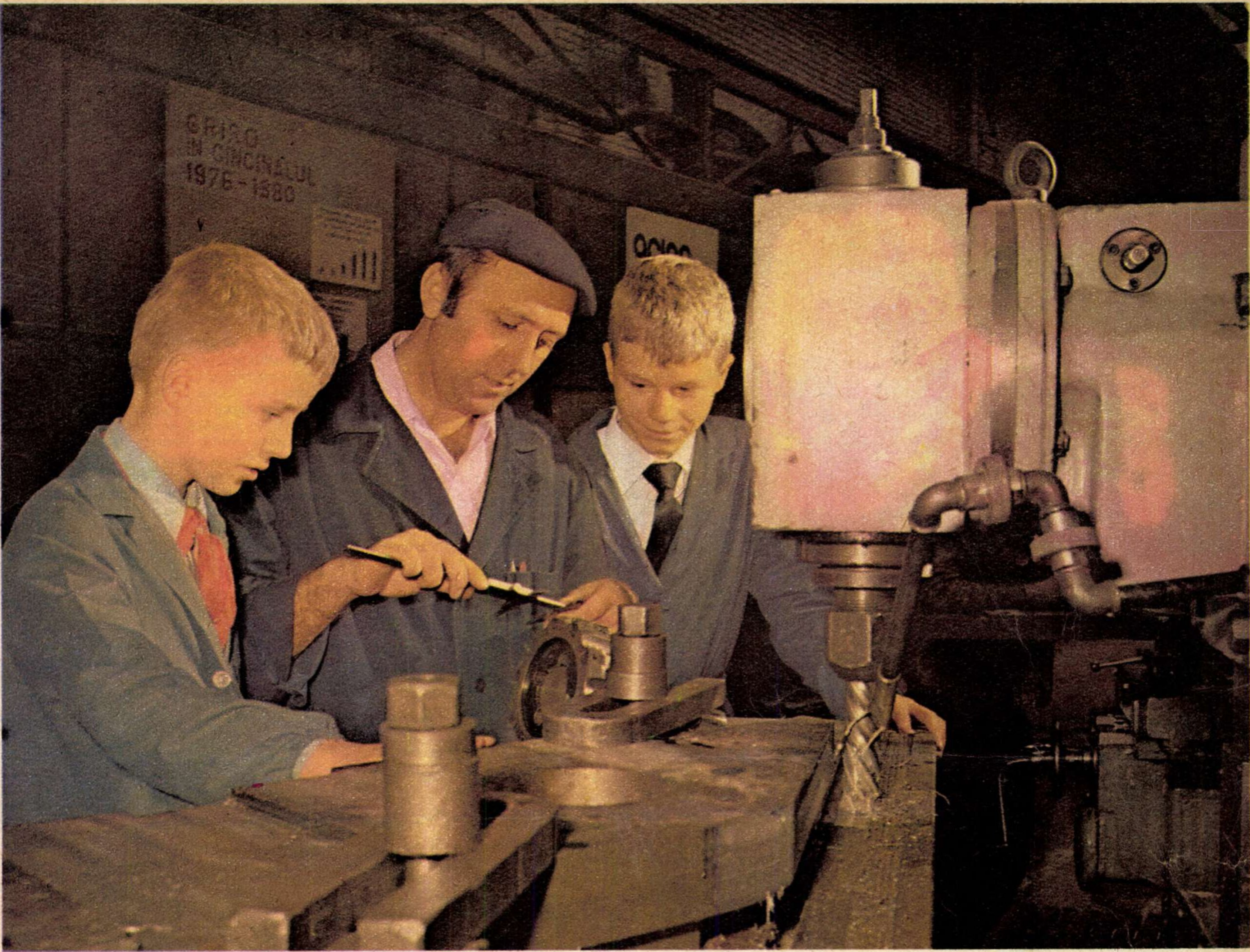
GRIGO
ÎN CINCINALUL
1976–1980

Nota 10 la cea mai însemnată materie: munca!

Cutezătorii
REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR
40
JOI, 30 SEPTEMBRIE 1976,
ANUL X (NR. 471)

SOCIALISTA ROMANIA

A devenit tradițională prezența secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a celorlalți tovarăși din conducerea de partid și de stat, la sărbătorirea vechilor vetre de civilizație înflorite pe meleagurile patriei.

Expresie a cinstirii măreţului trecut de luptă a poporului român, pentru afirmarea ființei sale naționale, pentru dreptate socială, libertate și independență, manifestările consacrate împlinirii a 1 600 de ani de la prima mențiune documentară a Buzăului a reunit într-o vibrantă atmosferă de entuziasm zeci de mii de cetățeni, care și-au exprimat bucuria fierbinte de a-l avea în mijlocul lor pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a da glas simțămintelor pe care întreaga suflare a Buzăului le trăiește în aceste momente înălțătoare, de a raporta cu mîndrie rezultatele obținute în munca de edificare a orașului, de înflorire multilaterală a județului Buzău.

La aniversarea celor 16 secole, Buzăul s-a prezentat cu un bilanț bogat în realizări. În anii construcției socialiste, orașul a dobîndit cu adevărat trăsăturile unui centru economic și social-cultural în plină dezvoltare. Au fost luate măsuri pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor pe 1976 și pe întregul cincinal. Se vor construi peste 12 000 apartamente, noi școli, grădinițe, unități sanitare și alte edificii social-culturale. În noul an școlar, în unitățile de învățămînt și educație din județ vor fi școlarizați peste 100 000 de copii, acționîndu-se cu responsabilitate pentru diversificarea învățămîntului, pentru orientarea tot mai accentuată a acestuia spre activitatea practică, care să ofere absolvenților posibilitatea încadrării imediate în procesul de producție, perspectiva încadrării lor sociale.

În cadrul adunării populare din piața Dacia, s-a dat citire Decretului prezidențial, prin care se conferă municipiului Buzău ordinul «Steaua Republicii Socialiste România» clasa I pentru contribuția adusă de cetățenii orașului de-a lungul veacurilor la lupta întregului popor pentru libertate și progres social și pentru participarea activă la înfăptuirea politicii partidului și statului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră.

În uralele mulțimii, a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cuvîntarea secretarului general al partidului a fost subliniată cu îndelungi aplauze, cu urale și ovații, buzoienii reafirmîndu-și încă o dată încrederea deplină în partid și secretarul său general, hotărîrea lor nestrămutată de a merge neabătut pe calea luminată de partid —calea socialismului și comunismului, a fericirii întregului popor. Ei și-au exprimat totodată voința fermă de a transpune în viață îndemnurile mobilizatoare ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, de a munci cu tot elanul pentru înflorirea județului lor, a patriei socialiste.

Cuprinse în sinteza **PROGRAMULUI DE MĂSURI PENTRU APLICAREA HOTĂRÎRILOR CONGRESULUI AL XI-LEA AL PARTIDULUI ȘI ALE CONGRESULUI EDUCAȚIEI POLITICE ȘI AL CULTURII SOCIALISTE ÎN DOMENIUL MUNCII IDEOLOGICE, POLITICE ȘI CULTURAL-EDUCATIVE,** *intensificarea pregătirii practice, educarea patriotică, revoluționară, socialistă a preșcolarilor, elevilor și studenților, îmbogățirea și aprofundarea învățămîntului de toate gradele, asigurarea pe viitor a unei corelări mai strînse a conținutului activităților tehnico-aplicative cu cerințele dezvoltării economico-sociale a localităților și județelor în care funcționează școlile reprezintă probleme care îi preocupă în mod deosebit pe pionieri și școlari în dorința lor de a se pregăti temeinic pentru muncă, pentru viață.*

De asemenea, prevederile cu privire la constituirea organizației «Șoimii patriei», la apariția unei noi publicații destinate pionierilor și școlarilor, purtînd numele atît de îndrăgit «Minitehnicus», s-au bucurat de un larg ecou în rîndul cititorilor.

PENTRU COPIII NOȘTRI

Am citit cu mult interes, cu profundă satisfacție **Programul de măsuri pentru aplicarea hotărîrilor Congresului al XI-lea al partidului și ale Congresului educației politice și al culturii socialiste, în domeniul muncii ideologice, politice și cultural-educative.** Sîntem comuniști, părinți. Dorința noastră vie este să ne creștem copiii în spiritul dragostei pentru muncă, cinstiți, devotați patriei și partidului, ordonați, disciplinați.

Copiii noștri, Mihaela Ciortan și Sorinel Penciulică, au 4 ani. Acțiunile și activitățile organizate cu copii între 4—7 ani, «Șoimii patriei», care constituie una dintre măsurile prevăzute în Program, vor marca desigur un moment important în viața lor și în viața noastră, ca părinți. Sîntem convinși că această măsură va ridica la un grad superior educația comunistă a copiilor în grădinițe și în școală. Orizontul de cunoaștere, de gîndire al copiilor se va lărgi, formarea caracterului lor va decurge mult mai armonios, va contribui la ceea ce dorim noi să le dăm, o creștere **cît mai aproape de realitate.** Ne-am făurit fericirea muncind și vrem ca și copiii noștri să aibă același țel, să muncească, să știe pentru ce trebuie să muncească, să-și respecte îndatoririle înalte față de patrie. Pentru acest țel de mare răspundere sîntem convinși că activitățile «Șoimilor patriei» vor aduce o contribuție deosebită, fundamentală, în care noi, părinții, ne simțim datori să colaborăm cît mai eficient cu putință.

Acum, zicala veche «cei 7 ani de acasă» se transformă, se revoluționează. Acum, credem că am putea spune: «pregătirea celor 7 ani din fragedă vîrstă».

SĂNDICA CIORTAN,
muncitor cauciucar
CONSTANTIN PENCIULICĂ,
strungar,
Combinatul de articole tehnice din cauciuc Jilava

NE-A BUCURAT VESTEA DESPRE APARIȚIA REVISTEI „MINITEHNICUS“

«Îmi exprim bucuria că noi, pionierii, vom avea o revistă proprie cu caracter tehnic, care să fie un îndrumător practic atît pentru începători cît și pentru avansați. Simțim nevoia acestei reviste, deoarece schemele din cărțile tehnice sînt grele și insuficiente. Aș dori ca revista să cuprindă scheme de aparate electronice, construcții de aero și navomodele, precum și sfaturi practice, explicarea unor noțiuni cu caracter tehnic.» **(Adi Vizitiu, Școala generală nr. 6, Reșița.)**

●

«Noua publicație este așteptată cu nerăbdare de pionierii care doresc să realizeze montaje electronice noi și de imediată utilitate, putînd fi folosite la întocmirea cu forțe proprii a materialului didactic necesar școlilor, atelierelor, laboratoarelor. Elevii mei ar fi foarte fericiți să efectueze experiențele de laborator cerute de programa analitică folosind aparate concepute și realizate de ei înșiși. Revista «Minitehnicus» poate să-i ajute.») **(Prof. Eugen Moraru, Casa pionierilor din Ploiești.)**

●

«Ca minitehnician mai vechi, cîștigător al primei ediții a concursului de creație tehnică «Mîini de aur», doresc ca revista să cuprindă scheme de radio si automatizări, atît simple cît și complexe, care să folosească unui număr cît mai mare de pionieri și școlari, atît din clasele mici cît și din cele mari. Interesante ar fi și schemele simple de radiocomandă necesare navo și aeromodeliștilor. Revista să prezinte un curs radio practic de la A la Z.» **(Ioan Martin, Casa pionierilor din Brăila.)**

Scrisoarea săptămînii

NE PREGĂTIM POTRIVIT NECESITĂȚILOR ECONOMICO-SOCIALE ALE JUDEȚULUI NOSTRU

Dornici să cunoaștem amănunțit perspectivele dezvoltării economico-sociale a județului nostru, organizăm numeroase întîlniri cu activiști de partid și de stat, muncitori, specialiști, cadre de conducere, organizăm vizite în întreprinderi.

Din aceste acțiuni am aflat că județul Arad va cunoaște în actualul cincinal ritmuri înalte de dezvoltare în toate domeniile de activitate, că îi revin sarcini deosebit de mari pe calea edificării societății socialiste multilateral dezvoltate. Cunoscînd toate acestea, noi, pionierii, acționăm cu hotărîre pentru întărirea disciplinei la învățătură și în muncă, pentru îmbunătățirea calității produselor obținute în atelierele de producție, în microcooperative și pe loturi școlare.

De asemenea, pe lîngă numeroasele cercuri cu o veche tradiție în județul nostru, în acest an în municipiul Arad va funcționa un cerc de chimie și mase plastice; în orașele Lipova, Chișineu-Criș, Sebiș, Curtici se vor înființa secții ale întreprinderilor de strunguri și vagoane, se organizează cercuri de mecanică. În numeroase localități ca Sîntana, Pecica, Peregul Mare, Turnu, s-au înființat cercuri «Prietenii mecanizatorilor», la Macea-«Micii legumicultori», iar la Șiria,-«Micii viticultori». În aceste cercuri, pionierii aplică în practică cunoștințele teoretice, se familiarizează cu tehnica modernă.

DANIELA CRÎȘMAR,
pionier-locțiitor al
președintelui C.N.O.P.

CHENARUL DE ONOARE

TOATĂ HĂRNICIA PENTRU ŞCOALA DRAGĂ !

Zilele acestea, agenda hărniciei pionierești consemnează tot mai multe fapte de muncă prin care școlarii își dovedesc atașamentul, dragostea lor pentru școlile în care învață, în care cresc.

La loc de cinste între aceste fapte pionierești se află acțiunile de muncă desfășurate de detașamentul clasei a VII-a B de la Școala generală nr. 21 din Brăila. **Lapidar, cartea de vizită a acestor pionieri ar putea să-i reprezinte prin cele aproape 3 000 de ore de muncă** patriotică realizate doar în două săptămîni, între 8—23 septembrie!

După ce în timpul verii au fost prezenți la lucrări de construcție a noului local de școală, în cadrul cărora au săpat șanțuri pentru fundație, au ajutat la transportul cărămizilor, al mortarului, au răspuns prezent cu toții și în săptămîna muncii patriotice, amenajînd săli de clasă, vopsind tîmplărie, ștergînd geamurile, băncile. În continuare, inimoșii pionieri au curățat numeroase instalații din laboratoarele de fizică și chimie, au ajutat la transportarea și instalarea aparaturii, a materialelor didactice.

Împărtășindu-vă în final dorința lor de a fi tot primii și la învățătură ca și la muncă, redacția adresează un prietenesc BRAVO întregului detașament!

O invitație pentru toți cititorii:

Dragi prieteni! Vă invităm la drum, într-o frumoasă și interesantă călătorie. Durata: întregul an școlar. Echipament obligatoriu: aparatul de fotografiat și blocnotesul! Așa cum vă știm, sîntem siguri, veți investiga și de data aceasta, în cea de a II-a ediție a concursului «Constelația pionierii», viața voastră școlară, bogatele activități pionierești desfășurate sub deviza creșterii voastre în spirit revoluționar, patriotic, socialist, a pregătirii voastre temeinice pentru muncă. Așteptăm, deci, fotografiile voastre însoțite de explicațiile necesare. Revista vă stă la dispoziție!

Nu uitați, fiecare fotografie să aibă semnătura autorului, clasa, școala, adresa. Trimiteți participările voastre la concurs pe adresa redacției: Revista «Cutezătorii», Piața Scînteii nr. 1, București, menționînd pe plic: «Constelația pionierii».

Constelația PIONIERII

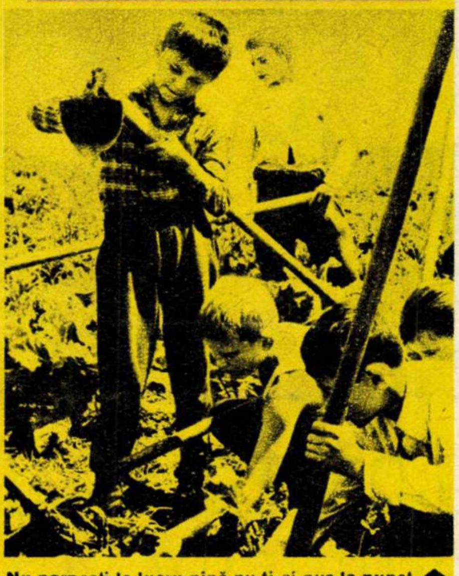

Nu pornesti la lucru pină nu ti-ai pus la punct uneltele. *(Foto: Vilidar Istvan, Arad)*

În curind,
vom asculta radioul
la aparatele noastre
care sint aproape gata!
(Foto: Ervin Roth
Casa pionierilor, Oradea)

«Școala noastră
va fi și mai frumoasă,
atunci cînd
aceste pirogravuri
îi vor împodobi clasele»,
ne asigură
autoarele — eleve la
Școala generală nr. 1
din Tîrgu-Frumos,
județul Iași.

A apărut «Semaforul»! — *(Foto Gabriela Popescu, clasa a VIII-a, București)*

CODUL ETIC ÎN OGLINDA FAPTELOR

UNDE-S MULȚI, PUTEREA CREȘTE!

Strada era aproape pustie. Vîntul bătea cu putere. Furios pe frunzele care mai rămăseseră pe copaci, le smulgea, le învîrtea prin aer și așa multe cum se adunau pe jos, le vîntura împingîndu-le undeva în susul străzii, vrînd parcă să mături totul în calea lui.

Deodată, dinspre colț, dinspre Calea Griviței, strada începu să se anime. La școală sunase de ieșire. Zeci de băieți și fete treceau veseli, gălăgioși spre case. În fața lor, vîntul parcă nu mai era așa puternic și parcă nici nu mai era atît de frig... Tabloul voios al copiilor s-a șters însă repede. Strada a rămas iar pustie sau, nu, greșesc! Cam în dreptul casei cu numărul 81 sau 83 apăruse o grămadă mare de lemne. Doi bătrîni, o femeie și un bărbat, înfășurați în pulovere groase, stăteau de vorbă cu niște pionieri. Explicau ceva, arătînd cînd spre curte, cînd spre grămada de lemne. Și așa cum era de așteptat, copiii s-au apucat de lucru. Repede s-au prins într-un sprinten du-te-vino și pe măsură ce timpul trecea, grămada din stradă scădea în înălțime. Copiii cărau lemnele și le așezau frumos, în rînduri lungi, drepte.

Peste cîtăva vreme, din casă a apărut iar bătrîna, cu o perie în mînă. Să nu cumva să se fi murdărit copiii, zicea ea grijulie, uitîndu-se cu drag la fiecare.

Luminița Nacu, Adrian Căpraru și Ruxandra Popescu, Cristina Anghelescu și Antoaneta Folea și alți cîțiva pionieri, colegi de-ai lor de la Școala generală nr. 175 din Capitală, au lucrat cu hărnicie, cu tragere de inimă. Ce bucuroasă va fi tovarășa comandant-instructor, mîine, cînd va afla, își spuneau copiii!

În urma lor, strada rămăsese iar pustie. Vîntul sufla iar cu putere, adunînd nori de ploaie, aducînd zile reci, de toamnă.

Scrisoare

Prietenul nostru, dascăl de drumeție,
ne scrie din dulcea grădină
cu aromă de Bucovină:
«Pe aici s-au copt merele, aerul
respiră un dor de Eminescu. În calești
trase de fluturi,
duminecă mergem la stîna din Ilișești,
vîntul împrăștie săruturi-petale
copiilor adunați la Școala din Vale...»
Glas de legendă aieve-i
ecoul scrisorii: «Cu pîine și sare,
vă așteptăm în cetatea Sucevei!»
Vom merge. Acolo-i lumina lui
Ștefan cel Mare.

LUCIA NEGOIȚĂ

COMORI ALE PĂMÎNTULUI ROMÂNESC

Săpînd în malurile Prutului, au descoperit un plug cu brăzdar de lemn; căutînd în continuare, au descoperit lănci cu vîrful de bronz...

Le văzuseră desenate prin cărți, știau despre ele, dar întîlnindu-le aievea, senzația a fost tulburătoare. Iar în agenda cercului «Căutătorii de comori» al Școlii generale Lunca Prutului, județul Iași, s-a consemnat ca de obicei: «s-a îmbogățit patrimoniul muzeului nostru cu noi exponate!»

Așa cum îi stă bine unui cerc pionieresc al cărui rost este să caute și să descopere comori.

De curînd însă, în agenda susamintitului cerc, a apărut o rubrică nouă: participarea la lucrările de recondiționare a stampelor și facsimilelor din casa memorială, «Costache Negruzzi» — care se află în satul lor.

Nu, aici nu se dă cu tîrnăcopul, nu se scormonește cu săpăliga — dar noblețea sentimentelor care-l animă pe recondiționerul de comori — satisfacția reușitei — nu e cu nimic mai prejos. «Este formidabil să-ți imaginezi cum a arătat atunci stampa respectivă! Specialiștii ieșeni ne-au învățat multe! Se-nțelege, ne apropiem cu multă timiditate de vechile comori ale muzeului — cu teamă chiar — fie și numai sub supravegherea specialiștilor» — declară Iulian Gaston, unul dintre căutători.

...Cu timiditate și cu teamă — dar mai ales cu sentimentul pios că astfel de comori sînt ale noastre, din totdeauna, și că le-am găsit după ce le-am căutat mai întîi în propriul nostru suflet.

PIONIERI ȘI UTECIȘTI, SUB SEMNUL ACELEIAȘI CUTEZANȚE!

În prag de an şcolar, în tabăra de instruire a Comitetului Central al U.T.C. de la Gura-Văii, judeţul Mehedinţi, au fost invitaţi şi 80 de pionieri, foşti şi actuali locţiitori ai preşedintelui Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor. Pe agenda de lucru a întîlnirii a figurat în prim plan dezbaterea dedicată dezvoltării conlucrării între Organizaţia pionierilor şi U.T.C. — punct din program care a beneficiat de faptul că în tabără se aflau membrii Consiliului elevilor din cadrul Comitetului Central al U.T.C

*

Prietenia e ca o punte frumoasă între cele două vîrste tinere.

Dar ea, oricît de frumoasă ar fi, e doar un punct de plecare: prietenia dintre doi oameni, oricît de puternică ar fi, nu spune automat despre cei doi şi cît de merituoşi sînt, ce valoare au.

Altfel spus, nu numai declaraţii ci şi **gîndire şi efort** — în spiritul acestor declaraţii.

Maria Constantin (Dîmboviţa) caracteriza cu o frumoasă metaforă «schema» raporturilor de conlucrare dintre cele două organizaţii: «Uteciştii vin cu plusul lor de maturitate; pionierii, cu entuziasmul!»

Evident, e o exprimare metaforică —pentru că, se-nţelege, nici uneia dintre cele două vîrste nu-i lipseşte vreuna din calităţile enumerate. Ele nu-şi oferă reciproc ceea ce le lipseşte, ci **unesc într-un torent generos ceea ce au amîndouă!**

Printre aspectele dezbătute, de multă atenţie s-a bucurat activitatea instructorului utecist. Otilia Hedeşan din Arad, Silviu Ifrim din Iaşi şi alţi pionieri şi utecişti au scos în evidenţă frumoasele roade ale acestei măsuri organizatorice. În acelaşi timp, a arătat utecistul Matei Ilie (Ialomiţa), «Instructorii utecişti au un rol important în dezvoltarea acestei conlucrări — cu condiţia ca ei să nu se transforme într-o autoritate deasupra pionierilor; ei trebuie să muncească cu pionierii conform vîrstei acestora, să nu transfere aici metodele de muncă folosite cu uteciştii.»

De aceeaşi atenţie s-a bucurat şi dezbaterea privind rolul acţiunilor comune în dezvoltarea conlucrării pionieri-utecişti.

Redactor: După tine, Hilbert Ladislau, acţiunile comune sînt o formă importantă de întărire a conlucrării?

— Desigur! Aceste acţiuni, cuprinzînd vîrstele 12—16 ani, se pot extinde la toate nivelele. Acţiuni concrete, numeroase, diverse, bine gîndite — nu doar adunări, momente solemne şi cuvîntări. Asta înseamnă să fim tot mai mult împreună — şi atunci modalităţile noi de dezvoltare a conlucrării prind un contur mai clar, îşi măresc eficienţa.

În afara excursiilor, a vizitelor, a manifestărilor cultural-sportive, un accent deosebit s-a pus în dezbateri pe dezvoltarea formelor de colaborare în cadrul cercurilor şi al activităţilor de muncă —mai ales al muncii productive în microîntreprinderi şi microceapeuri. «Acolo, în practică, conlucrarea capătă aspecte concrete şi foarte utile. Se nasc sentimente trainice de mîndrie că, învăţînd unii de la alţii, ajutîndu-ne, facem lucruri de ispravă» — a spus utecistul Gheorghe Borzan din Baia Mare.

ÎNCĂ O TREAPTĂ

Seară frumoasă, pe malul Dunării — la cîţiva paşi de monumentala victorie a Porţilor de Fier.

Într-un careu în care cravatele roşii cu tricolor s-au contopit cu uniformele de liceeni, opt adolescenţi păşesc sfioşi spre centru — după ce numele lor a fost strigat rar, cu solemnitate:

«Rodica Vultur! Cluj;
Iulia Trăistaru! Dolj;
Hilbert Ladislau! Harghita;
Maria Mara! Mureş;
Silviu Ifrim! Iaşi;
Ovidiu Cernei! Botoşani;
Daniel Checeanu! Hunedoara;
Mirela Constantin! Olt.»

Toţi poartă la gît, încă, tricolorul cravatei; toţi s-au evidenţiat prin activitatea lor în general cît şi prin modul cum au militat pentru adîncirea colaborării dintre pionieri şi utecişti.

Toţi au fost primiţi, în această seară, ca membri în Consiliul elevilor din cadrul Comitetului Central al U.T.C. — ilustrare fericită a efortului depus de cele două organizaţii de-a găsi noi forme de consolidare a acestui rodnic obiectiv politic, educativ: colaborarea!

Şi pentru toţi — aplauze, felicitări, urări de succes!

I. TRAIAN

Prima zi de şcoală a însemnat pentru membrii subredacţiei «Cutezătorii» de la Casa pionierilor din Baia Mare şi prima documentare în vederea realizării unor portrete ce vor fi inserate sub titlul «De la comunişti învăţăm cutezanţa».

Iată-i, reporterii, în dialog cu muncitorul S. Botoş de la întreprinderea I.M.M.U.M. - Baia Mare.

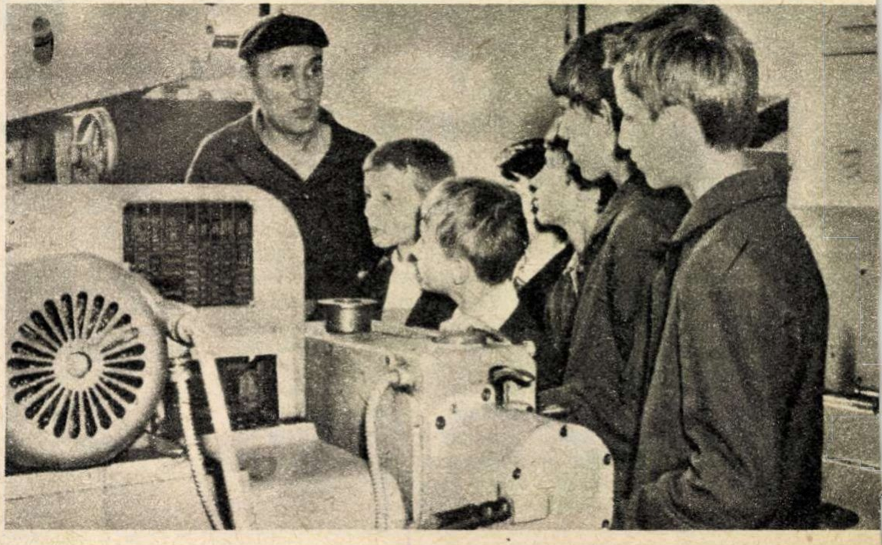

„NICI MUNCĂ FĂRĂ PÎINE, NICI PÎINE FĂRĂ MUNCĂ!”

Hotărîri noi

«Învăţătura nu este singura muncă pe care trebuie să o depunem. De ce? — Pentru că munca noastră înseamnă tot ceea ce deprindem la şcoală şi acasă: de la cunoştinţe teoretice şi practice, pînă la gesturi, comportament, activităţi utile colegilor, familiei şi nouă înşine».

Aceste cuvinte ni le-a spus pioniera Corina Ionescu —din clasa a VII-a a Şcolii generale nr. 15 din Capitală.

Ne aflam în toiul unei discuţii cu colegii ei din detaşament în primele zile de şcoală. Adică atunci cînd şcolarul revine la îndeletnicirea lui de bază nu numai cu forţe proaspete ci, mai ales, cu convingeri şi hotărîri noi.

—Da, —continuă Andra Dumbravă —atîta vreme cît mai avem colegi certaţi fie şi cu vreunul din aceste feluri de muncă, chiar dacă noi, ceilalţi, avem în cataloage numai note de 10, ne vom considera totuşi «corigenţi» la capitolul «datorii pionereşti».

—Adică nu am muncit cum trebuie, o completează Bogdan Hilohi *pe comandanta detaşamentului. Acum, la începutul unui nou an şcolar trebuie să ştim foarte precis ce nu ne-a reuşit prea bine şi cum trebuie să procedăm în viitor.*

—Din păcate, cei care au «restanţe» la învăţătură au şi la celelalte activităţi. Bunăoară, în această vară, cei mai mulţi dintre noi am fost prezenţi la acţiunile de muncă patriotică, la curăţenia şcolii, la amenajarea laboratoarelor: Am avut însă şi absenţi. Cîţiva, dar au fost... (Antoaneta Engel)

— Iată, deci, că se confirmă, încă o dată, legătura dintre muncă şi învăţătură. Dar, pot fi ele separate?

—Nu cred. Şi, cu toate că vreau să devin merceolog, ca şi tatăl meu (deci, foarte multă matematică!), vreau să merg la cules, la îngrijirea parcurilor şi la alte acţiuni —pentru că e bine să te pricepi la cît mai multe lucruri. (Monica Partică)

— Iar acasă?

— Acasă am căutat să arătăm că ştim să facem şi altceva decît să ne pregătim lecţiile, iar apoi să mergem la joacă. Eu, de exemplu, chiar dacă peste cîtiva ani vreau să devin cadru sanitar, am ţesut un covoraş, la gherghef, intervine, din nou Antoaneta.

Mihaela Cuida se pregăteşte încă de pe acum, să devină constructor, Andra —profesor de matematică. Dar se pregătesc, în acelaşi timp, şi pentru altceva. Nu le face mama sau bunica ordine în camere, nu aşteaptă să le vină totul din partea celor mari ci, pe măsura puterilor lor caută să arate că pot fi mari şi fără să atingă o anumită vîrstă.

—V-aţi gîndit la o modalitate prin care să-i atrageţi şi pe «restanţieri» la asemenea activităţi?

— Deocamdată, prin întrecerea între clase pe care vrem s-o lansăm pentru amenajarea celor două parcuri din vecinătate. Fiecare dintre noi va avea o porţiune precisă şi un termen pentru îngrijirea ei.

În şcoală, de asemenea, avem multe de făcut. Vom avea mai multă grijă decît în alţi ani de evidenţierea celor merituoşi în astfel de activităţi.

— Iar la învăţătură?

— Începem un an şcolar cu un catalog nou şi cu colegi noi (doar sîntem în clasa a VII-a!)

Şi, bineînţeles, cu hotărîri noi!

*

Cînd, cu mic, cu mare, toţi muncesc, învaţă, caută să descopere culoarea hărniciei, «absenţii» trebuie să-şi uite năravul. Pentru că, dacă nu lipsesc niciodată de la masă, de la căldura familiei, de la diverse prilejuri de delectare, ei trebuie să răspundă PREZENT! si la datoriile lor; importante, frumoase — şi cărora societatea întreagă le acordă atenţie şi preţuire.

CORNEL STAN

PE ŞANTIERUL FAPTELOR !

● TRIFEŞTI — judeţul IAŞI: La ferma legumicolă, printre lucrători, mulţi copii. Cifrele consemnează în dreptul pionierilor: recoltat 1500 kg roşii, 800 kg ardei etc.

Dar cooperatorii au mărturisit că sprijinul entuziaştilor lor colaboratori a fost resimţit cu mult peste aceste cifre!

● TULCEA: Cu hotărîre, hărnicie, dar şi planificare, pionierii unităţilor din oraş lucrează de zor la amenajarea stadionului pionierilor.

Printre evidenţiaţi: unităţile Şcolilor generale nr. 1, 2, 3, 6 şi a Liceului nr. 1.

Dar lista aceasta — ni se spune — se va îmbogăţi!

● BOTOŞANI: O singură unitate de pionieri, cea a Şcolii generale nr. 1, Botoşani, raportează strîngerea a 1300 kg fier vechi. Cu mîndrie justificată — fiindcă economisirea roadelor muncii e tot muncă.

● BUCUREŞTI: Pînă la 1 septembrie 1976, Şcoala generală nr. 175 se mîndrea cu laboratoarele şi culoarele ei îmbrăcate în faianţă — prin hărnicia pionierilor şi şcolarilor. Dar exista şi-un mic regret: două culoare erau neterminate.

Acum, după o săptămînă de hărnicie fertilă — mîndria aceloraşi autori este deplină!

● LA ŞCOALA GENERALĂ NR. 182 se lucrează intens la darea în folosinţă a unui nou internat.

Pionierii şi şcolarii, bucuroşi că zestrea şcolii lor va creşte, pun umărul!

● VASLUI: Peste un milion de puieţi de arbori şi arbuşti au intrat în această toamnă vasluiană cu tot cortegiul lor de culori şi promisiuni — prin grija pionierilor şi şcolarilor.

O toamnă deci, în care şi natura e mai bogată!

ZILE DE MUNCĂ
la Sînmărghita

Dimineaţă rece de toamnă.

De sus, dinspre păduri se ridică ceţuri uşoare lăsînd loc unor raze palide.

— De-ar şti ele de cînd le aşteptăm, spune unul dintre copii, privind spre soare.

Le aşteptau, într-adevăr, de mult, să încălzească, să usuce roua bogată, să poată trece pe cărare spre locul unde este plantaţia lor de sfeclă, dar soarele n-avea de unde şti ... Bine îmbrăcaţi, copiii au intrat dis-de-dimineaţă pe ogor. Răspîndiţi pe mai mult de jumătate de hectar înaintează grăbiţi pe şirurile drepte de frunze cafenii, uscate, căzute la pămînt. Cei mai mulţi, aplecaţi, smulg cu putere sfeclele rotunde din pămîntul negru şi trec mai departe la altă tulpină. Şcolarii mici le scutură de pămînt şi le transportă la coşuri. Cîţiva, mai voinici, dau fuga şi în şirul de sfecle. Apucă cu nădejde tulpina şi trag, trag, chiar cîte doi, trei deodată, ca în povestea cu «Ridichea uriaşă» şi cînd, în sfîrşit, scot afară o sfeclă dolofană, aleargă bucuroşi s-o arate brigadierului de la cooperativa agricolă de producţie din sat, care a venit anume să le vadă recolta.

Pe terenul microcooperativei grămezile de sfeclă cresc, văzînd cu ochii. Vestea se transmite parcă prin telefon căci, nu peste multă vreme, la capătul ogorului, dinspre drum, soseşte prima căruţă de la ceapeu. Părinţii lor, cooperatori, se ţin de cuvînt, vin să le ajute la transportul sfeclei şi sînt şi ei bucuroşi că recolta pionierilor este foarte bună. Mereu alte şi alte coşuri sosesc la punctul de descărcare. Alte şi alte căruţe vin la încărcare şi peste cîteva ceasuri doar unul dintre copii aduce vestea: «29 de tone!...» 29 de tone de sfeclă de zahăr de pe un hectar am recoltat azi... notează lapidar în jurnalul microcooperativei de producţie pioniera Stela Baroian.

— Este un succes, ne spune ea, pe care îl adăugăm la cele 2 000 kg de fîn, la cele 200 kg de roşii, la cele 500 kg de varză pe care le-am valorificat, în vara aceasta, de pe terenul microcooperativei noastre.

În apropiere, un lan de porumb viguros stă aproape gata de cules. Este tot al pionierilor, ca şi suprafeţele cultivate cu cartofi, ceapă, morcovi, pătrunjel. Toate sînt recolte frumoase care vorbesc de la sine despre hărnicia pionierilor, despre munca lor din toamna anului trecut şi din primăvară, cînd au adus pe terenurile microcooperativei îngrăşăminte, cînd au construit răsadniţele, cînd au făcut sădirea, cînd au plivit şi au îngrijit culturile...

Acum însă, nimeni nu se mai gîndeşte la acele zile. Azi, cînd în unitatea lor se desfăşoară alegerile pionereşti, tuturor le face plăcere să se gîndească la viitor, la bogatul program de activităţi pentru care şi-au propus, printre altele, şi o excursie în judeţ. «Aceasta deocamdată, precizează comandanta unităţii, căci, mai tîrziu, în vară, ne dorim o «vizită» în deltă. După cum ne-am socotit, vom atinge, prin valorificarea recoltei, suma de aproape 16 000 lei, care, cu siguranţă, va ajunge ca mulţi copii harnici din şcoala noastră să vadă mirifica Deltă a Dunării.

Zile de muncă la Sînmărghita, judeţul Cluj. Zile în care pionierii şi şcolarii îşi dovedesc deopotrivă hărnicia în muncă şi la învăţătură, hotărîrea de a se pregăti temeinic pentru a fi schimbul de nădejde al părinţilor lor, comuniştii.

LIDIA NOVAC

MAȘINI *îndemînatice,* MAȘINI *inteligente*

Fermecător personaj al literaturii de anticipație, robotul a coborît din paginile cărților în spațiile aerate ale realității. Ce e drept, acest pas nu s-a produs fără spulberarea unor mituri. În piesa lui Karel Čapek, «R.U.R.», în care apar pentru prima oară, în 1920, atît eroul articolului nostru cît și cuvîntul robot, automatul este structurat după exemplul organismului uman. Roboții care funcționează astăzi în circuitul tehnologic al unor uzine sînt însă departe de a mai aminti făptura creatorului lor, omul. Aceasta nu-i face să scadă în ochii noștri, deoarece rațiunea de a fi a roboților nu constă în aspect, ci în funcționalitate, ei trebuind să înlocuiască, să prelungească, să intensifice unele funcțiuni ale omului, acționînd în medii în care acesta nu poate lucra fără risc, și anume cu o precizie superioară.

Ce deosebește atunci un robot de o mașină oarecare? În primul rînd capacitatea lui de a se adapta unei ambianțe complexe aflată în schimbare, de a acționa în funcție de condiții cu un (deocamdată elementar) discernămînt.

Robotica se situează la răscrucea a cinci științe: mecanica, automatica, bionica, informatica, ergonomia. Realizările ei de pînă acum pot fi împărțite în două generații. Prima cuprinde roboții care funcționează în uzine și care sînt lipsiți cu totul de «capacitatea de a se orienta» și cei aflați în pregătire și care încep să capete unele elemente de «inteligență». Deosebirea dintre cei dintîi și mașinile-unelte cele mai moderne constă în faptul că programul automatului poate fi schimbat. Este vorba de roboți «Unimate», adevărate tancuri echipate cu un braț de 2,30 m care poate pivota în toate direcțiile, fiind apt să se alungească ori să se scurteze. Cleștele de la capătul brațului poate apuca, el însuși rotindu-se și înclinîndu-se în unghi drept. Acești roboți sudează, vopsesc, manipulează piese fierbinți și grele, decapează, sablează, emailează, transportă etc. În S.U.A., o uzină de tratare a produselor radioactive este complet robotizată. În clădirea închisă etanș circulă numai roboți înzestrați cu ochi electronici.

Roboții din a doua generație sînt, în plus, capabili să corijeze o piesă plasată incorect. Ei efectuează aceasta cu ajutorul detectoarelor simple, al celulelor fotoelectrice, al dispozitivelor cu ultrasunete sau al termometrelor care supraveghează tot ce se petrece în zona de lucru și au posibilitatea de a întrerupe lucrul și a sesiza eroarea. Brațele lor sînt mai suple, iar programele mai complexe.

Cu totul alta este situația roboților din generațiile a treia și a patra, bazate pe informatică și cercetările asupra «inteligenței artificiale».

Robotul realizat de doi profesori de la Universitatea din Notthingham (Anglia) funcționează în contact permanent cu un ordinator. El este înzestrat cu trei tije articulate avînd fiecare la capăt cîte un clește sau o ventuză. Un fel de lunetă îi servește de ochi. Imaginea pieselor pe care trebuie să le recunoască trece într-un aparat care o transformă în impulsuri electrice. Acestea sînt dirijate spre ordinator, care compară piesele cu cele indicate de program. Folosind memoria ordinatorului, robotul alege fără greș piesele necesare și trece la executarea programului.

Robotul unui constructor din Edimburg poate să monteze, din piese aruncate la întîmplare, un camion-jucărie. Și el colaborează cu un ordinator. Capabile să recunoască și să memorizeze obiectivele care le înconjoară, asemenea mașini «percep mediul ambiant». Este prima cucerire a «inteligenței artificiale».

Cele mai noi modele aflate în construcție în laboratoare se orientează spre înzestrarea roboților cu noi echivalente ale simțurilor noastre și un spor de inteligență cît mai sensibil. Pornindu-se de la construirea unor microcircuite adaptative cu logică stocată, echivalent electronic al neuronului din creierul uman, se încearcă punerea la punct a unui creier electronic apt să citească manuscrise și chiar să corecteze literele care se abat de la caligrafie...

Dar cercetările asupra «inteligenței artificiale» se află abia în fașă. Specialiștii consideră că în viitorul apropiat vom vedea răspîndindu-se mașinile din prima și a doua generație. Ele vor permite industriei moderne să adopte cele mai revoluționare tehnologii.

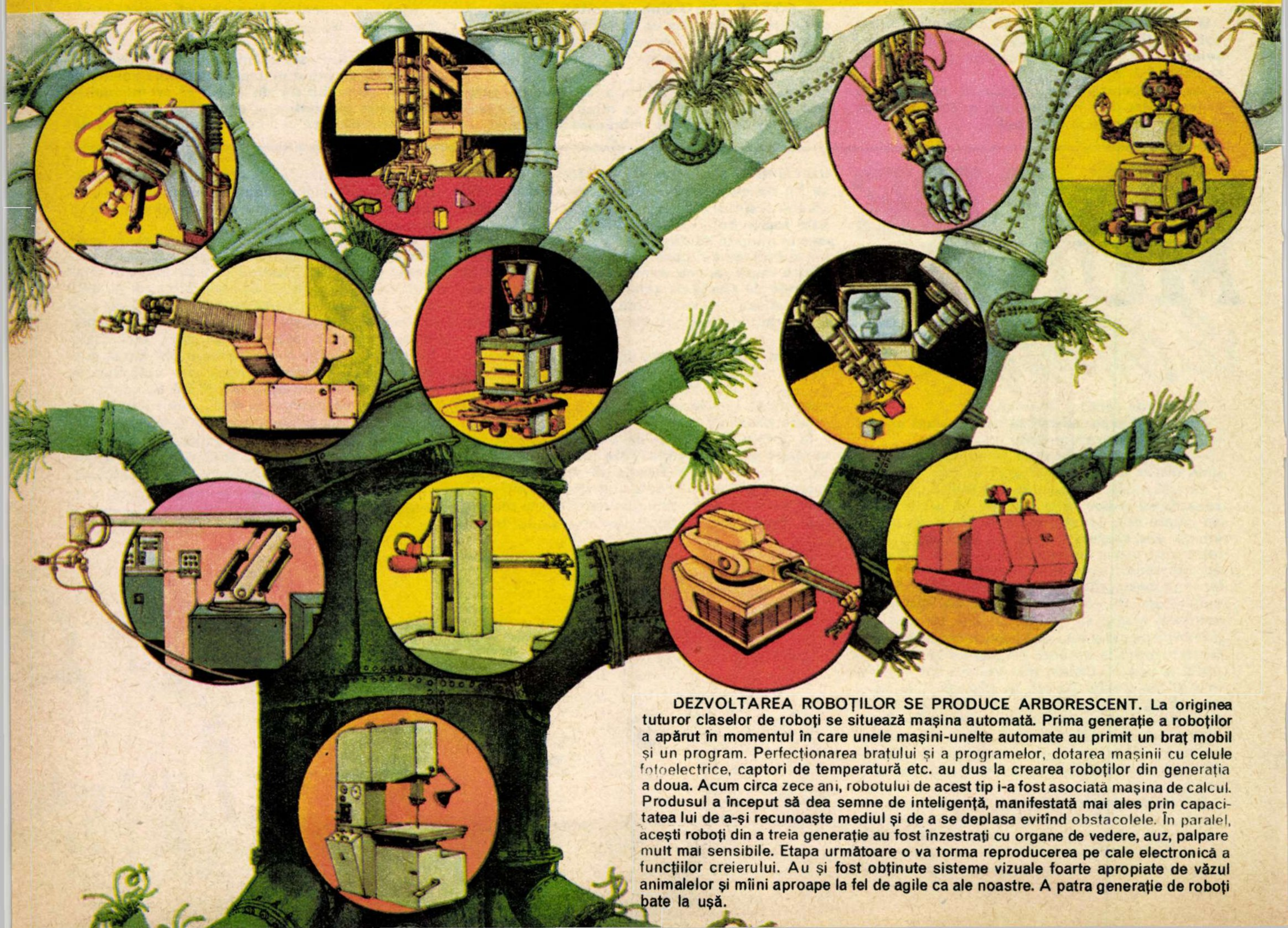

DEZVOLTAREA ROBOȚILOR SE PRODUCE ARBORESCENT. La originea tuturor claselor de roboți se situează mașina automată. Prima generație a roboților a apărut în momentul în care unele mașini-unelte automate au primit un braț mobil și un program. Perfecționarea brațului și a programelor, dotarea mașinii cu celule fotoelectrice, captori de temperatură etc. au dus la crearea roboților din generația a doua. Acum circa zece ani, robotului de acest tip i-a fost asociată mașina de calcul. Produsul a început să dea semne de inteligență, manifestată mai ales prin capacitatea lui de a-și recunoaște mediul și de a se deplasa evitînd obstacolele. În paralel, acești roboți din a treia generație au fost înzestrați cu organe de vedere, auz, palpare mult mai sensibile. Etapa următoare o va forma reproducerea pe cale electronică a funcțiilor creierului. Au și fost obținute sisteme vizuale foarte apropiate de văzul animalelor și mîini aproape la fel de agile ca ale noastre. A patra generație de roboți bate la ușă.

CONTRIBUȚII ORIGINALE ROMÂNEȘTI

UNICATE PE BANDĂ RULANTĂ

Noua generație de roboți poate executa astăzi munci manuale de mare complexitate, cum ar fi asamblarea unui automobil. Roboții pot călători în spațiul cosmic și pot efectua, la sute de milioane de kilometri de Pămînt, experimente științifice de mare delicatețe.

Încercînd să se autodepășească, omul se străduiește să construiască mașini independente, capabile să reproducă actul gîndirii. Printre cele mai valoroase încercări de creare a unei «inteligențe artificiale» se află și cea a unui tînăr matematician român.

Încă din 1970, matematicianul Cristian Bruteanu a început, la îndemnul profesorului Grigore C. Moisil, o serie de experimente în vederea generării cu ajutorul calculatorului electronic a unor structuri grafice modulare cu valoare estetică. Tînărul matematician se străduia să producă pe cale electronică desene a căror concepție (și execuție) să aparțină în întregime computerului. Pentru a simplifica munca «robotului», Cristian Bruteanu s-a decis ca, pentru început, să limiteze cîmpul de opțiuni la modele simple (pătrate, cercuri ș.a.m.d.), care pot suferi și unele deformări după «dorința» computerului. Concretizîndu-și principiile teoretice, Cristian Bruteanu realizează un model informatic aplicabil în artele plastice; după opinia unor avizați specialiști din țară și de peste hotare, acest model informatic, denumit SITMO, constituie, pe plan mondial, o prioritate românească de prestigiu în informatică. Fără a intra în detalii, putem spune că acest program informatic deosebit de complex se bazează pe utilizarea a două categorii de parametri care imprimă structurii finale o anume constanță (plăcuța ochiului) a modelului desenat, precum și o fantezie pe care am putea s-o numim spontană, deși este născută în circuitele unui calculator electronic. Drept rezultat al explorării unui univers inedit de imagini grafice, a devenit posibilă realizarea automată a unor modele decorative cu virtuți estetice.

Lucrînd împreună cu Ion Ladea, Cristian Bruteanu a găsit un larg cîmp de utilizare a programului SITMO conceput de el: industria textilă. Interesul acestei ramuri economice pentru crearea de noi desene, cît mai frumoase, destinate țesăturilor pe care le produce era un lucru binecunoscut. Introducerea programului SITMO în industria textilă oferă posibilitatea producerii unui număr practic nelimitat de modele. Consecințele? Aproape de necrezut: se pot produce pe bandă rulantă serii oricît de mici de textile țesute, la nevoie chiar și unicate. Cei doi autori consideră că aplicarea proiectului lor ar putea asigura sectorului de textile țesute din țara noastră o mobilitate, în acord cu cerințele pieții interne și externe, încă neatinsă. Mai mult: ei consideră posibilă crearea unei mici «industrii» capabile să exporte desene și modele create electronic, potrivit specificului național, al tradiției oricărei țări de pe glob.

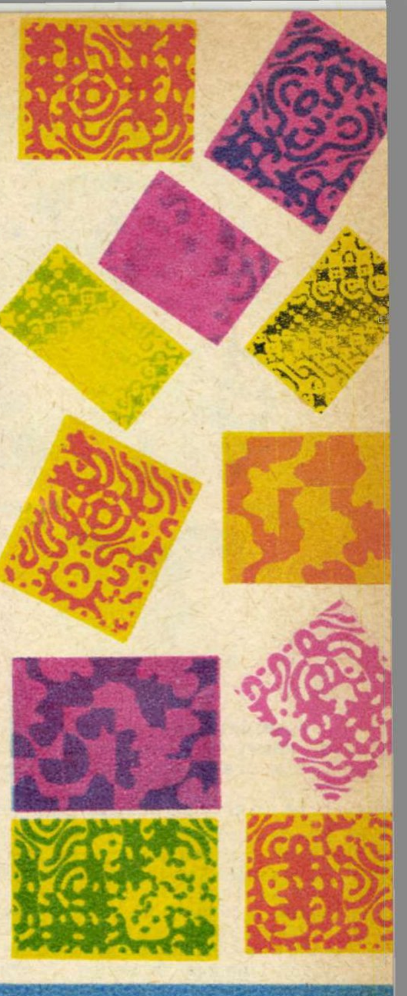

Roboții pot să arate și așa!

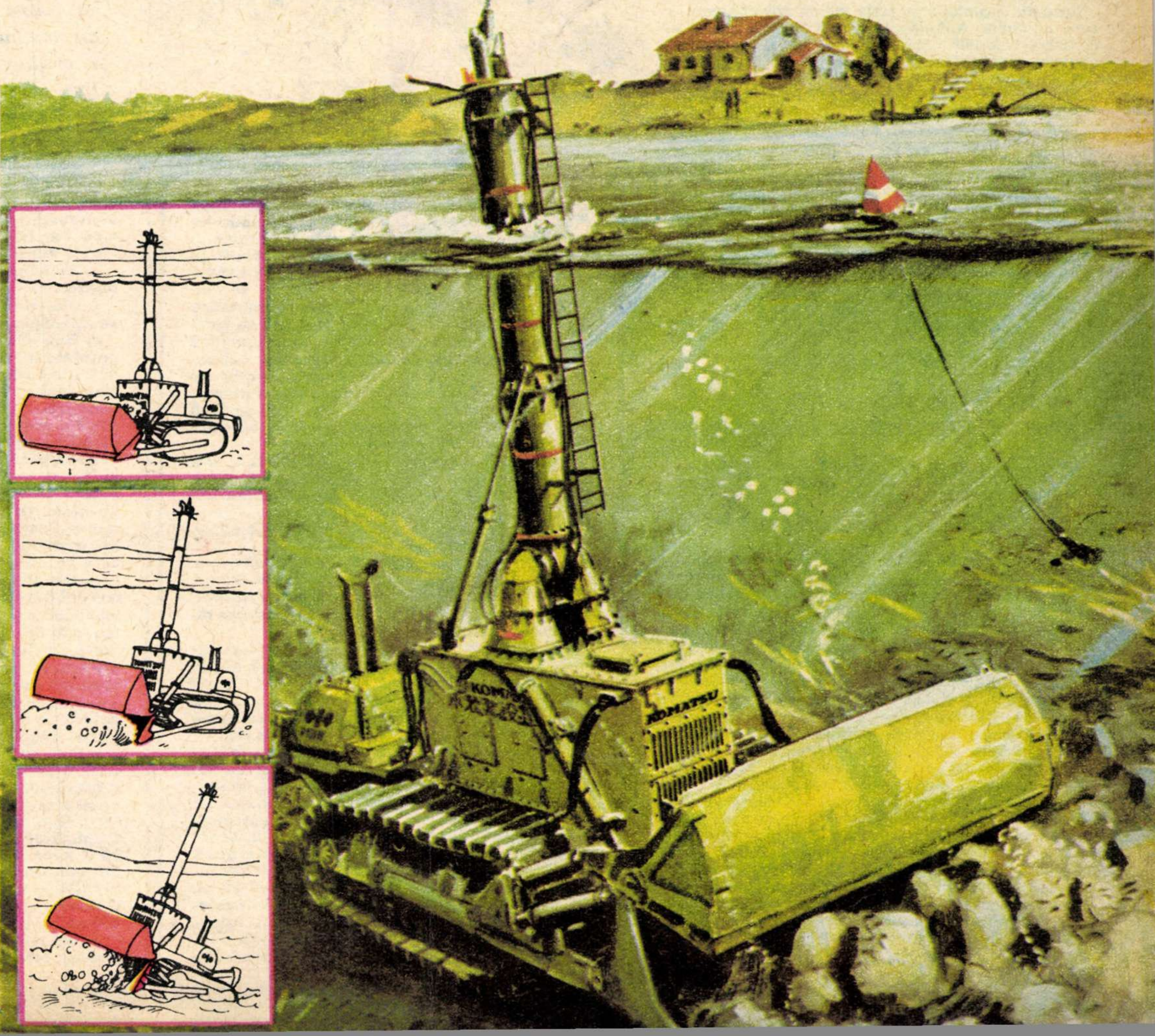

Vechea imagine a robotului care seamănă cu omul, prea romantică pentru a fi uitată, este, oricum, depășită. Automatele moderne au cele mai ciudate înfățișări. În imagine, un asemenea mecanism telecomandat, proiectat pentru a lucra sub apă, la mici adîncimi. Buldozerul subacvatic este o mașină puternică, avînd un motor de 270 CP. Înalt de 9 m, el poate să efectueze felurite operații, precum curățarea fundului apei de bolovani, extragerea prundișului, recuperarea unor bunuri inundate, dragarea unor cursuri de apă devenite impracticabile etc. Putînd fi produs și în variante capabile să lucreze la adîncimi mai mari, robotul subacvatic are perspectiva de a fi folosit cu succes în multe alte activități productive.

DEBUT „CUTEZĂTORII"

LUMINIŢA Antonescu

Avem pe masă două caiete doldora de poezii, un bloc de desen cu multe planşe frumos colorate şi sub fiecare poezie sau planşă un nume: Luminiţa Antonescu.

La cei zece ani ai ei, Luminiţa (elevă în clasa a IV-a, Şcoala generală nr. 189, Bucureşti) citeşte mult, scrie versuri, pictează. Dar şi poeziile, şi lectura, şi desenele par la prima vedere un joc. Un şotron prin care Luminiţa sare cu dezinvoltură, de la păpuşi la lecturi, de la lecturi la pictură, de la pictură la poezie.

Ultimul caiet, cel în care a scris versuri cît a stat astă-vară în tabăra de la Timiş, ne determină să luăm joaca Luminiţei în serios. Poeziile din acest caiet sînt şi nu mai sînt o joacă. Versul Luminiţei a devenit meditativ, s-a încărcat de semnificaţii şi de simţire autentică.

Rază din argintul unei stele, tril de privighetoare în zori, Luminiţa Antonescu se alătură cu glasul ei proaspăt celorlalţi copii talentaţi care au debutat în paginile revistei «Cutezătorii».

COSTACHE ANTON

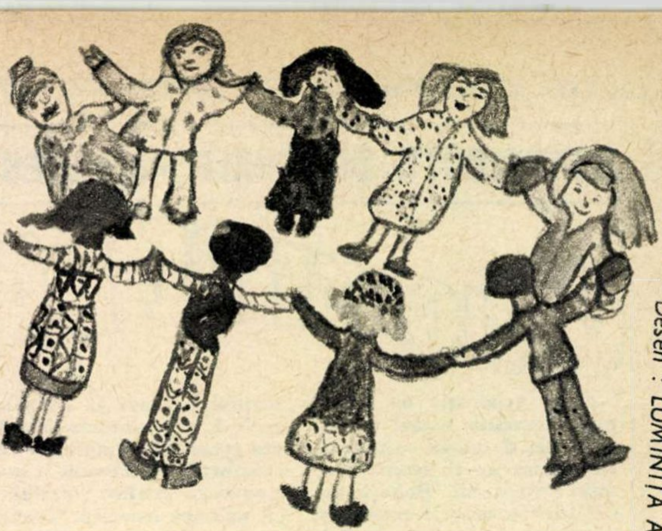

Desen : LUMINIŢA ANTONESCU

Ţara

E pădurea frumos arcuită,
E plaiul cu clar de fîntînă,
E îmbrăţişarea dintre braţ şi snop.
E casa plină de lumină,
E forţă şi tărie
Zidindu-i României
Înălţătoare demnitate.

O creangă înflorită

Vin din adînc, din vîrstă străveche
Unde au rămas şi vor rămîne
Cununi de glorii şi lumină.
Din munţi şi văi
Cu drumuri adîncite către zări.
Cu albe cărări,
Cu ramuri înflorite în anotimp nou.
A pus în luptă primăveri şi dragoste,
În oameni a presărat fapte.
Apele trăgîndu-şi unduirea limpede,
Dau clipe de lumină.
Din cîmpul revărsat vin păsări cîntînd
Şi creanga se înalţă cu flori albe
către cerul vieţii senin.

ROMAN FOILETON

Fîntînile TIMPULUI „3"

Victor Kernbach

AL DOILEA BRAŢ AL VREMII

Erau la lecţia de istorie. Preda chiar directorul care-l admisese pe Dan Calomfir numai pe baza acelui test. Înainte de oră, intrase cu Dan şi spusese clasei: «Un coleg nou. Nu-i cereţi amănunte biografice, are dificultăţi care nu trebuie răscolite. A dat în 40 de minute răspunsul la cele 23 întrebări, obţinînd 100 de puncte. Restul o să-l aflaţi sau n-o să-l aflaţi singuri. Ştie fizică la nivelul celor mai buni, ca Gelu Calomfir. Are înclinaţii spre istorie şi calcul cronologic probabilistic. Se numeşte Stan Frunzaru. Şi acum vă voi vorbi despre variantele istorice posibile dacă Mihai Viteazul nu ar fi fost ucis în 1601.»

Dan Calomfir, numindu-se acum Stan Frunzaru, asculta uimit. Teoria profesorului, care ulterior devenise un istoric de mare răsunet, folosind toate posibilităţile cibernetice şi în genere matematica în studiile sale, îi era cunoscută, dar emoţia de a asista poate la însăşi naşterea ei îl copleşea. Ceea ce începuse însă a-l nedumeri era că, din cînd în cînd, profesorul îşi oprea o privire metalică, două sau trei secunde, asupra lui. La început bănui că, totuşi, ca director, profesorul nu vrea decît să continue o simplă supraveghere psihologică a celui pe care, în definitiv, îl primise în şcoală fără o precizare oficială a şcolarităţii anterioare. Dar de la o vreme băgă de seamă cu surprindere şi aproape cu frică o coincidenţă izbitoare între aceste priviri metalice şi frazele rostite de cîte ori profesorul se referea la viitor, la istoria potenţială a faptelor încă nepetrecute, exact atunci privirea lui cobora în ochii proaspătului elev. Dan Calomfir nu ştia ce să creadă, însă intrase în joc şi nu mai exista deocamdată ieşire. Trebuia să se facă a nu băga de seamă ceea ce putea fi, într-adevăr, o simplă coincidenţă.

Profesorul îl aşezase, făcînd o rocadă, alături de Gelu Calomfir, fără ca Dan să-i fi cerut, să fi îndrăznit să-i ceară ceea ce dorea cel mai mult.

Istoria fusese în acea zi ultima oră de clasă. Ieşiră, iar Gelu Calomfir zise:

— Stan Frunzaru! E nostim cum te cheamă. Ascultă, Stan Frunzaru, vino cu mine la noi. Stăm la masă, după aceea îţi arăt laboratorul nostru de familie şi biblioteca. Sper să nu rămîi dezamăgit.

Fericit de întorsătura prielnică, Dan Calomfir fu cît pe ce să răspundă «da», cînd se înfioră: bunicul colegului nu era altul decît soldatul din rîpa galbenă, iar dacă mai era în viaţă, l-ar putea recunoaşte, şi atunci toată întreprinderea sa era mai rău decît ratată.

...Tot timpul, în autobuzul încărcat, înghesuindu-se între călători şi neobişnuit cu înghesuiala, Dan Calomfir se tot gîndea ce surprize îi va mai oferi epoca strămoşilor şi chiar acest străbunic al său în vîrstă de şaisprezece ani, cu un an biologic mai tînăr ca el, cu un secol şi trei sferturi în fluxul cronologic. Se mai gîndi că erau într-adevăr necesare pregătiri minuţioase pentru o asemenea aventură, şi că el, profitînd de încrederea dăruită lui de profesorul său şi bizuindu-se prea mult pe inteligenţa şi pe aparatura sa accesorie, risca uneori mai mult decît se cuvine. Apoi se întrebă dacă nu cumva, subconştient, se bizuia şi pe supravegherea aceea din cinci în cinci ore, care l-ar fi putut împiedica de la o gafă ori l-ar fi scos din impas.

— Eşti cam taciturn, îi spuse Gelu, cînd coborîră.

— Nu, zise Dan şi fu cît pe ce să spună că se adaptează epocii.

— Sau te adaptezi vieţii bucureştene? Mare greutate nu e, să ştii, azi viaţa pulsează cam la fel în toate oraşele de la noi. Adică ştii, ce să-ţi mai spun eu?!

Acasă la Gelu, în mediul familiei Calomfir, după o masă care îi luase lui Dan o piatră de pe inimă, el temîndu-se să nu i se dea bucate grele şi picante, de tradiţie, pe care epoca sa le făcuse mai delicate ori le părăsise cu totul, băieţii plecară în ceea ce Gelu numise «laborator». Dan recunoscu tresărind o piesă de muzeu: calculatorul de investigare a trecutului, construit, aşa cum se ştia de tatăl lui Gelu, care se numea tot Dan Calomfir.

— Nu ştiu dacă am apucat să-ţi spun, interveni Gelu în gîndurile lui Dan, dar timp avem nu-i nici o grabă: tata zicea să locuieşti la noi. Nu mă interesează unde stai acum, dar ai venit... în fine, ştii tu! La noi nu deranjezi pe nimeni, nici nu eşti deranjat, iar pe mine unul ai să mă bucuri foarte mult.

— Totuşi... începu Dan, neştiind ce să spună, pentru că nu ştia la ce se referă Gelu vorbind în doi despre locul lui de baştină.

— Nici un «totuşi». Eu nu te invit, îţi comunic doar o decizie.

Ieşiră în grădiniţa casei. Dan se hotărî să nu-şi mai contrazică cu nimic gazda. Lucrurile luaseră o neaşteptată întorsătură favorabilă, răspunzînd direct temerilor sale intime, aşa că n-avea rost să le încurce acum tocmai el. «Şi la urma urmei trebuie să-mi ascult străbunicul!» îşi zise el şi zîmbi. «Străbunicul» Gelu Calomfir nu acordă importanţă acestui zîmbet scurt. Îşi reluă firul părăsit:

— Nu mai spun că aici poţi să te «joci» cu maşina istoriei, cum îi ziceam eu cînd eram

La șezătoare

Obicei rămas de la străbuni
Fuiorul de in și cînepă,
Tors de lînă
La rîu nălbit.
Făcînd strai însorit
Jucat în zile senine,
Rodul ogorului străvechi.
Plină de fericire
Luna luminează ferestrele noastre
Cu lumină de grîu.

Am coborît din munți

Am coborît din munții Bucegi
Pe cărare de lună.
Și fluierul de lemn și doina
S-au făcut piatră!
Cîntecul de privighetoare nu moare
Și apa stînca din străbuni o bate.
Mamă, cînd am plecat,
Mi-ai pus pe masă
Cupa să beau din apa vie.
Gîndului i-ai dat aripi să zboare,
Spre zilele de mîine,
Ce clipesc a fericire.

Copacul

Priveam cu ochii
Un violet de lumină.
Nu înțelegeam, dar mișcarea
Crengii înflorite mă înduioșa.
— Cine ești, ori ce ești?
Sînt un trunchi
De stejar,
Un trup de dac,
Lut în leagănul țării,
Ce păstrează amintiri
Și urcă prin ani
În patria mamă!

ROMAN FOILETON

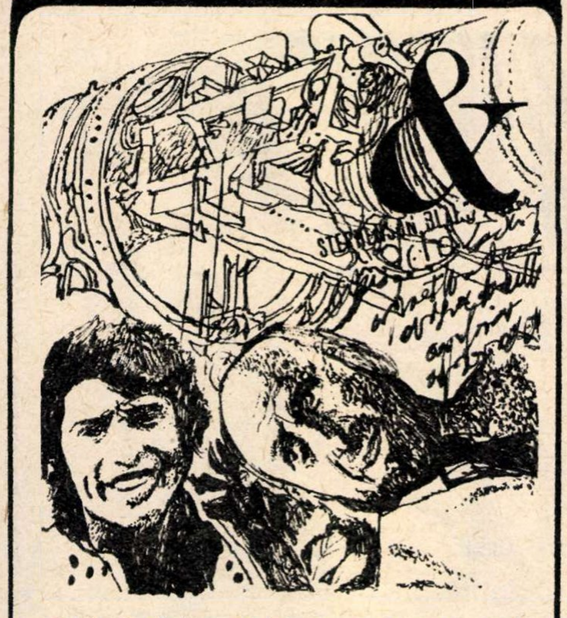

copil. O să-ți arate tata cum s-o manevrezi. Poate afli ceva!... Și îl privi cu anume șiretenie pe Dan, care simți alt fior.

Atunci intră la ei Dan Calomfir, academicianul, tatăl lui Gelu. Zise din mers:

— Dacă vrei, îți arăt chiar acum... Nu te speria, am auzit replica lui Gelu cînd eram pe terasă. E simplu de manevrat, dar mare lucru nu poți afla cu ea. Poate că ai s-o perfecționezi tu, dacă o îndrăgești. Pe Gelu îl cam lasă rece, el e cu viitorul, pentru el încerc să fac acuma una de sondare a viitorului apropiat, nu știu dacă voi reuși...

Dan, strănepotul, ascultă cu încîntare promisiunea, admirînd modestia și aparenta nonșalanță a ilustrului academician și inventator,

ROMAN FOILETON

și în sinele său se mîndri că are astfel de strămoși.

Își aminti și ce îi spusese Gelu, venind amîndoi încoace («tata s-a ocupat de aparatura temporală, zice el, mai mult ca de un hobby, fiindcă pe el îl preocupă de fapt prezentul și își pune la punct acum o instalație universală de depistare în depozitul informațional uman a oricărei informații științifice dorite, fără utilizarea terminalului... clasic»), dar se gîndi și la ceea ce știa deocamdată poate numai academicianul: invenția, perfecționată și aplicată ceva mai tîrziu, a unui sistem de reducere automată a entropiei, ceea ce tehnic însemna ieftinirea anumitor combustibili. Încurajat de asemenea gînduri, îi spuse «străbunicului» său Gelu.

— Față de toate astea, aș vrea să te întreb, Gelule, dacă nu te-ai gîndit la vreo posibilitate de a te strădui să găsești o cale, cum să spun eu, o cale accelerată spre viitor, adică să poți alerga ceva mai repede decît timpul și pur și simplu să vezi ce e după orizont? Nu rîde, n-am vrut să-ți propun să...

— Nu rîd, Stane, dar eu nu dau credit, zise el cu dispreț, fantasmagoriilor, adică mașinii timpului sau altor bazaconii, mergînd pînă la așa-numitul paradox al dublurii. Auzi, colo! Eu să mă întîlnesc cu mine!

— Nu știu dacă e chiar așa, zise academicianul. Dacă nu putem demonstra, nu avem încă dreptul să negăm, cît n-am epuizat toate datele demonstrației. Dar știi, Gelule, că bunicul tău nu era chiar așa de sceptic: el mi-a spus odată că anumite experiențe ale lui l-au făcut să prindă pe ecran un gen de imagini socotite de el din viitor; el numea asta în glumă fata morgana. Erau imagini confuze, reluate din viitor, zicea el, printr-o stare paradoxală de reflexie, cam ca în mirajele spațiale. De fapt, eu n-am abandonat cercetările lui și aștept niște răgazuri să reiau experimentul. Dar Gelu e sceptic.

— Nu sînt sceptic, tată, zise Gelu. Dar un om de știință nu este un fantast!

(Va urma)

POȘTA CUTEZĂTORII REDACȚIEI

UN MILION DE PRIETENI

● **«CE ÎNSEAMNĂ SĂ MUNCEȘTI BINE?»** ne întreabă **Nuța Guliman,** din clasa a 8-a, Niculești-Buzău. Această întrebare o pune tocmai ea care, an de an, **este premiantă;** care, ca pionieră, a fost comandantă de grupă; pe care, recent, uteciștii au primit-o în rîndurile lor; a cărei mamă e adesea în spital, al cărei tată lucrează departe de casă și deci **întreaga grijă a gospodăriei,** inclusiv a fratelui mai mic, îi revine ei; Nuța, care **nu lipsește de la nici o acțiune de muncă patriotică;** Nuța, care în ciuda atîtor treburi, găsește timp să citească multă literatură — în special de inspirație istorică. Răspunsul este acum lesne de dat: să muncești bine înseamnă să procedezi... exact ca ea! Atunci, de ce a pus întrebarea? Pentru simplul motiv că Nuța **vrea să muncească și mai bine.** Ca toți oamenii integri, care își înțeleg rostul pe lume, nu este niciodată mulțumită de ea însăși. Iată de ce cred că Nuța merită felicitările noastre. ● **«VALENTIN VORBEȘTE FRUMOS** —îmi scrie **Dan Alexe** din clasa a 7-a, București, despre colegul său Valentin Dobrescu. **Cînd ia cuvîntul la o adunare pionierească sau la cercul literar, îl ascultăm de parcă ar fi profesor! Să știți însă că** eu am **descoperit ceva: Valentin întîi își scrie repede ce are de spus și pe urmă vorbește trăgînd cu coada ochiului pe caiet. Așa, cred și eu că-i convine! Dar oare e corect?»** Bineînțeles! Există mulți copii care gîndesc bine, care au ceva important de spus dar, din timiditate, evită să se exprime în public. Colegul vostru, cunoscîndu-și aparenta slăbiciune, nu vrea totuși să renunțe, dovadă că are un caracter ferm. Spre a nu-și pierde ideile, cursivitatea și plasticitatea exprimării, a găsit o soluție aceea de a-și nota în prealabil, rapid, ce are de spus, consultînd apoi, în cursul vorbirii, însemnările respective. La fel procedează în împrejurări similare mulți oameni în toată firea, dornici să exprime, într-o curată și precisă limbă românească, idei, argumente, propuneri. ● **«CUM POT DEVENI CORESPONDENT AL REVISTEI CUTEZĂTORII ?»** iată o întrebare pe care ne-o pun mulți cititori. Simplu: trimițîndu-ne știri, informații, reportaje, anchete, interviuri, fotografii din activitatea unității, detașamentului, grupei, din viața localității voastre.

Și acum...

O TEMĂ PENTRU TOȚI CITITORII!

Revenind la întrebarea de la începutul acestei rubrici, vă propun să-mi scrieți pe tema **«AȘA MUNCEȘTE COLEGUL MEU».** Bineînțeles, vă veți referi la **persoane** și **întîmplări concrete**, incluzînd învățătura, activitatea în atelierele-școală, în microîntreprinderile și microceapeurile pionierești etc. **Cele mai bune relatări pe acest subiect vor fi publicate la această rubrică, urmînd ca atît autorul lucrării cît și eroul ei să primească din partea redacției cîte o diplomă!**

OVIDIU ZOTTA

Scrisorile adresate acestei rubrici vor purta mențiunea:
«Un milion de prieteni».

TIPOGRAFIA

SCHIȚĂ DE *Al. Gh. Pogonești*
ILUSTRAȚII DE *Ofelia Dumitrescu*

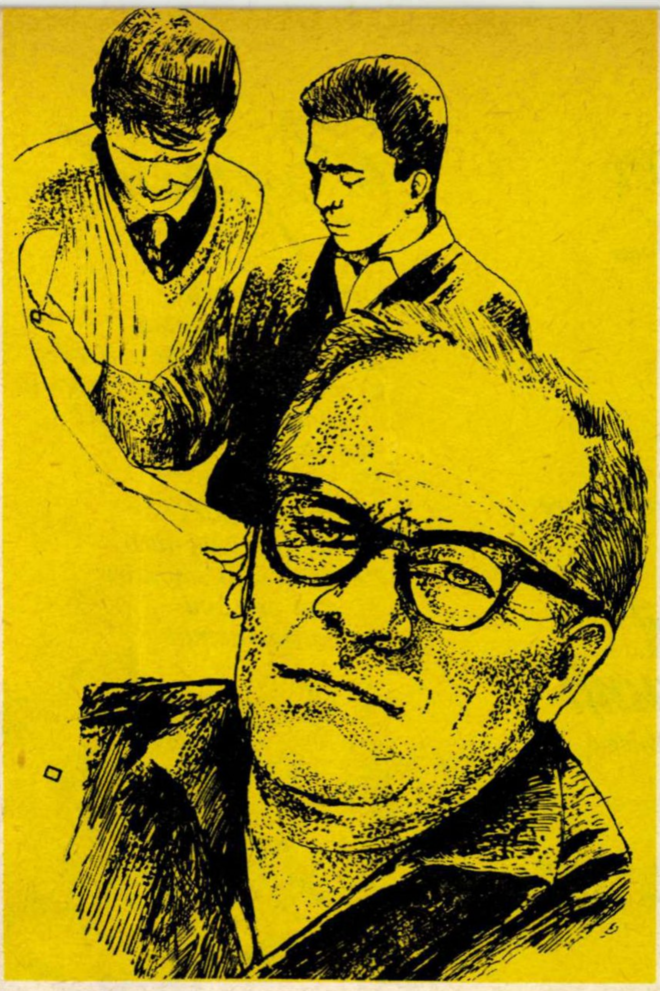

Într-o seară de răgaz, prin anul 1930, eram cu toții strînși în odăiță la Nea Tudorică.

Exista un nucleu comunist la fabrica Vulcan, eram apoi noi cei de la Wolff. Mai erau nuclee puternice și prin alte fabrici din București.

De unde pînă unde, nu știu, Nea Tudorică și-a dat seama că tipografia noastră clandestină, unde se tipăreau manifestele, fusese depistată de copoii Siguranței. Tipografia era pe strada Gherghinei, într-o pivniță bine camuflată. Și Nea Tudorică îndată i-a spus lui Sandu Rotundu, cel care conducea tipografia și care locuia acolo, să se mute cu toată gospodăria și tipografia undeva, dincolo de Arcul de Triumf, pe cîmpia lui Pleșoianu. Pe atunci era acolo mai mult păduriș, ceva boschete și cîteva căsuțe mici, de mahala. Sandu Rotundu ce să facă? A pus într-o căruță trasă de un cal slab și prăpădit toate lucrurile din casă. Ei, dar se ridica o problemă cu mașina de tipărit. Cum s-o transporte? Deși cam veche și uzată, se mai putea lucra la ea. Ce s-a gîndit? S-a apucat și-a demontat-o toată, piesă cu piesă. A chemat apoi un vechi tovarăș. Unul Gheorghe Pietroiu, om de nădejde și meseriaș bun. Muncea la fabrica Vulcan. Și, pentru că acesta nu era cunoscut pe străduțele acelea, i-a spus să-i aducă în fiecare zi cîte o piesă, la noua lui locuință, din cîmpul lui Pleșoianu. Om cu experiență, Pietroiu s-a apucat să-i care piesele mașinii. Și le-a dus pînă a mai rămas doar una, care era puțin mai măricică...

Era prin luna mai și se nimerise o zi cu ploaie. Șoseaua Kiseleff nu era încă asfaltată, Era o șosea bătută cu piatră și pe margini avea șanțuri pline cu apă. Pietroiu a înfășurat bine în jurnale acea ultimă piesă și a plecat cu ea la subsuoară. Era drum lung din Rahova și pînă pe cîmpul lui Pleșoianu. A mers cum a mers și a ajuns în apropierea Arcului de Triumf. Se făcuse ora nouă. Cînd s-o ia spre cîmpul lui Pleșoianu, i-a ieșit în cale un gardist. Un zdrahon, om ca la patruzeci și cinci de ani. Pietroiu era pe atunci tînăr, bine legat și destul de voinic.

— Ce ai, măi, flăcăule, în pachetul ăla?

— Un radiator de automobil, dom'le sergent.

— Și unde-l duci?

— La mester, la atelier.

— Zău!?... După forma pachetului, numai radiator nu ai tu acolo.

— Dar ce-ar putea să fie dom'le sergent? Și ce interes aș avea să mint?

— Lasă, lasă, spune-mi mai bine de ce l-ai înfășurat în atîtea jurnale?

— Să nu mă murdăresc, că-i plin de vaselină și alte haine n-am...

— Da?! Ia, hai cu mine la comisariat, să vedem și noi ce fel de radiator e ăla și-ți spun și marca.

— Mai bine v-o spun eu. «Alfa-Romeo», marcă italiană.

— Bine, bine, haidem și-om vedea noi...

Pietroiu era cunoscut la comisariat ca un cal breaz. Mai fusese arestat de cîteva ori.

— Dom'le sergent, dacă întîrzii și nu mă duc iute la atelier, mă dă meșterul afară și ce mă fac eu?

— Puțin îmi pasă mie de asta. Tu mergi cu mine.

Și sergentul a pus mîna pe tocul pistolului atîrnat de centiron. Probabil că umbla după vreo avansare și voia să se arate zelos în fața superiorilor săi.

— Dom'le sergent, uitați-vă, e greu al dracului! Stați puțin, mai fumăm o țigare, mai răsuflu și eu și mergem.

— Hai, hai, nu mai face pe nebunul cu mine. Scurt!

Și sergentul a băgat mîna în toc, după pistol. Pietroiu ce să facă? A pornit cu sergentul alăturea. Prin cap îi trecea vijelie de gînduri. De el era sigur că nu va spune nimic, dar la comisariat piesa o să fie recunoscută. Și-o să urmeze arestare, proces, iar în acest timp mașina o să rămînă descompletată. Pînă o să se facă rost de alta, cu ce or să se tipărească materialele de propagandă? Așa că ar fi bine să mute piesa sub brațul stîng și, cu mîna dreaptă, cînd o prinde un moment prielnic, să-i trăsnească gardistului un pumn în ochi, ca să-l orbească și el s-o rupă la fugă. Altă scăpare nu avea și nu trebuia cu nici un chip să ajungă cu piesa la comisariat. Mergînd așa, alături, cînd au ajuns în șoseaua Kiseleff au apărut doi tineri, alergînd și strigînd:

— Domnule sergent, domnule sergent, hai, fuga, că uite colo, în boschetul acela, s-a spînzurat un om cu bretelele de la pantaloni...

Sergentul l-a uitat pe Pietroiu și a luat-o la fugă, după cei doi tineri, spre boschet să vadă ce-i cu spînzuratul. Ghiță Pietroiu a lăsat sergentul să se îndepărteze puțin, apoi a luat-o și el la fugă, în altă direcție. S-a uitat bine și într-un loc, unde i s-a părut șanțul șoselei mai adînc și mai plin cu apă, a aruncat piesa, care era foarte grea. Eliberat, a ținut tot o fugă, pînă în gropile Cuțarida, de lîngă fabricile de cărămidă. Nu știa cît va sta gardistul lîngă spînzurat, dar mai ales nu era sigur că n-o să se întoarcă să-l caute.

În gropile Cuțarida, s-a ascuns pe după maluri, în bălării. A stat acolo, de dimineață pînă spre seară. Pe la zece, după ce s-a înnoptat bine, s-a întors pe furiș printre copaci și tufe pe șoseaua Kiseleff. Șoseaua era prost luminată. A început cu un băț să răscolească apa din șanțul șoselei, cam pe unde își amintea că a aruncat piesa. De cîte ori trecea întîmplător cîte cineva sau vreo trăsură cu cai, de atîtea ori trebuia să-și lase treaba și să se ascundă pe după tufișuri. După cîteva ore de căutare, a dat de piesă. A intrat în șanț de unde a scos-o. A dezbrăcat haina, a înfășurat-o bine, cum a putut și s-a dus drept la noua locuință a lui Sandu Rotundu. Aici s-a oprit, răsuflînd greu de oboseală. Acesta l-a privit drept în ochi și l-a întrebat de ce a venit așa de tîrziu. Pietroiu a oftat o dată adînc, s-a așezat pe un scaun și a povestit prin ce a trecut, terminînd cu un zîmbet amar:

— De ce s-o fi spînzurat ăla? O fi fost bătrîn, tînăr?

Sandu Rotundu l-a bătut prietenos pe umăr:

— Fii liniștit. Nu s-a spînzurat nimeni. Pe cei doi tineri Nea Tudorică i-a trimis. Știa probabil că o să ai nevoie de ajutor.

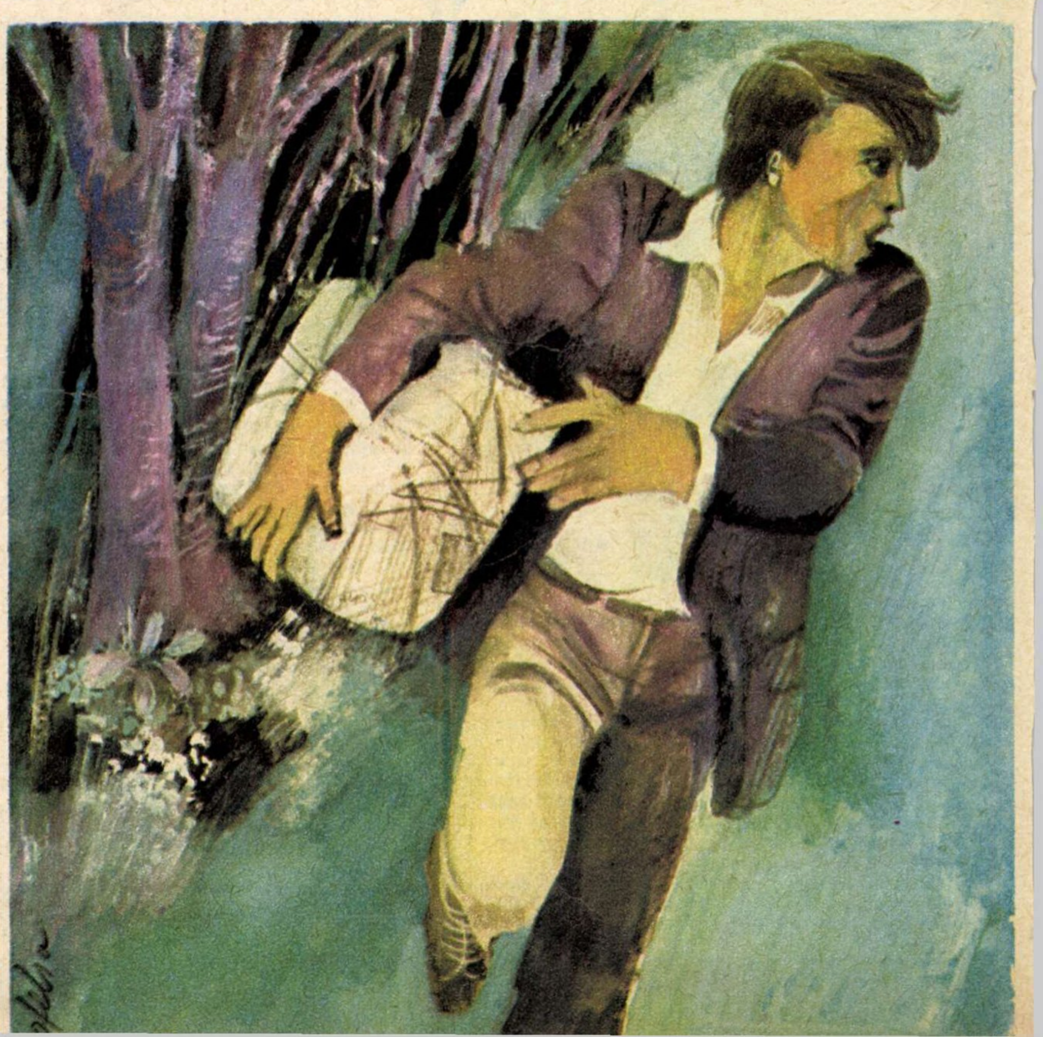

START'76

PE URMELE NADIEI

Speranțe olimpice

Nadia Comăneci a deschis un drum larg, care duce departe, pe cele mai înalte piscuri ale gimnasticii, ale sportului de performanță. Și, cum se-ntîmplă întotdeauna, pe acest drum au pornit și alții. Mai precis și alte fetițe, dornice și hotărîte să-l străbată și ele, pînă la capăt.

Nu de mult, la Complexul sportiv «23 August» din București a avut loc un concurs de selecție pentru lotul olimpic feminin lărgit de gimnastică. Un concurs menit să depisteze noi speranțe olimpice între fetițele din întreaga țară care au îndrăgit și practică gimnastica. Au sosit aici 30 dintre acestea, toate sub 14 ani. Și timp de două zile și-au demonstrat, la aparate și-n fața specialiștilor, aptitudinile și gradul de măiestrie la care au ajuns în acest greu dar atît de frumos sport. Dintre acestea, 10 au fost selecționate și incluse în lotul olimpic.

10 fetițe — Gabi Gheorghiu, Liliana Talpău *și* Adriana Vlad *(din Galați)*, Daniela Brîndescu *și* Rodica Duncan *(din Baia Mare)*, Gertrude Eberle *și* Adina Fărcuț *(din Arad)*, Lucia Negrea *(din Bacău)*, Gabriela Teodorescu *(din Constanța) și* Angela Bratu *(din Sibiu), la care se adaugă încă trei, eleve ale Liceului de gimnastică din municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej* — Dumitrița Turner, Ionela Patrichi *și* Isabela Zamfir —, *deocamdată încă necunoscute. Oricare dintre ele însă, dispunînd deacum de condiții și mai bune de pregătire, cu posibilitatea reală de-a se afirma plenar în gimnastică, de-a realiza cele mai înalte performanțe și de-a se transforma, în 2—3 ani, dar și mai sigur în al 4-lea, la Jocurile Olimpice de la Moscova, dintr-o «stea» fără nume într-o «stea» de primă mărime pe firmamentul gimnasticii internaționale.*

Nadia a deschis un drum, spre culmi. 13 fetițe au și străbătut o parte din el, mergînd, cu siguranță și vigoare, pe urmele ei. Altele, și mai multe, le secondează îndeaproape, în timp ce spre linia de plecare se-ndreaptă, dornice de-a lua și ele startul, alte sute și mii de talente. E una dintre cele mai reconfortante imagini ale sportului nostru de performanță care, prin gimnastică, ne va aduce în viitor — cu siguranță — și mai multe bucurii și satisfacții.

„CUPA SPERANȚELOR" ca mini-FOTBAL — O PEPINIERĂ A TALENTELOR

S-au împlinit, în vara aceasta, șase ani de cînd a fost inițiată — de către Consiliul Național al Organizației Pionierilor în colaborare cu Federația română de fotbal — această interesantă competiție republicană de masă. Un timp relativ scurt. Totuși «Cupa speranțelor» la minifotbal — rezervată pionierilor și școlarilor de la orașe, în vîrstă de pînă la 12 ani —, s-a impus ca una dintre cele mai reusite și îndrăgite competiții sportive ale copiilor, devenind o veritabilă pepinieră a talentelor din rîndul acestora.

Faza pe țară a celei de a VI-a ediții — desfășurată, ca de obicei, la sfîrșitul lunii august, pe marele și frumosul stadion al pionierilor din Constanța — a confirmat încă o dată acest adevăr. De-a lungul «confruntărilor», cele 21 de formații (din tot atîtea județe) desemnate pentru a participa la turneul final, au oferit un frumos spectacol de fotbal, cu numeroase momente de... înaltă clasă și de neuitat atît pentru participanți cît și pentru spectatori. S-au remarcat în mod deosebit dinamicile întîlniri dintre campioanele județelor Galați și Mureș, Dolj și Constanța, Iași și Sibiu, Mureș și Constanța, Iași și Caraș-Severin care au demonstrat un înalt grad de pregătire tehnică, tactică și fizică a micilor fotbaliști. Ele au impus atenției publicului și specialiștilor, care au urmărit competiția, numeroase și autentice talente. Consemnăm aici — cu speranța că în curînd ne vor deveni familiare, iar peste cîțiva ani pe posesorii lor îi vom reîntîlni pe marile stadioane — numele celor mai mari speranțe scoase la lumină de această ediție: Sorin Mihoiu și Pompiliu Bogdan **(din Mediaș)**, (Gheorghe Faghiura și Ioan Adam **(din Mureș)**, Dinu Burghelea **(golgeterul turneului final, cu 28 goluri în șapte meciuri) și** Adrian Sandu **(din Galați)**, Cornel Becherescu **(cel mai bun portar)**, Marcel Toca **și** Stelică Pădureanu **(din Dolj)**, Tiberiu Honciuc **(din Botoșani)**, Gheorghe Hagi **(cel mai tehnic jucător) și** Albert Bașchir **(din Constanța)**, Dan Rotaru **(din Iași)**, Dan Loghin **(din Neamț)**, Eugen Radu **(din Caraș-Severin)**, Adrian Herbei **(din Arad)**, Sorin Moje **(din Maramureș)**, Viorel Popescu **(din Vaslui) și** Dan Boeru **(din Cluj).**

●●●●●●●●●

SÎNTEM
IN
PĂUZA

●●●●●●●●●

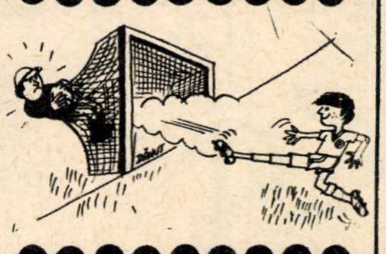

●●●●●●●●●

După cinci zile de... aprige dispute, «Cupa speranțelor» a revenit, pentru a doua oară, echipei din Tîrnăveni, județul Mureș, **următoarele cinci locuri fiind ocupate, în ordine, de echipele județelor** Constanța, Iași, Caraș-Severin, Galați **și** Maramureș. **Pe lîngă mult rîvnita Cupă, organizatorii au mai acordat participanților și numeroase premii în obiecte, precum și diplome și insigne.**

Turneul final s-a încheiat cu un moment deosebit — o premieră: organizarea unui miniconcurs de penaltiuri cu minifotbaliștii care s-au evidențiat în mod deosebit cu acest prilej, desfășurat pe stadionul cel mare din oraș, în pauza meciului F.C. Constanța — U.T.A. Cîștigătorul acestui inedit concurs, care i-a scos și mai mult în evidență pe cei mai talentați, a fost pionierul Sorin Moje din județul Maramureș, **care a reușit să înscrie 4 din cele 5 lovituri de la 11 m, fiind urmat de** Albert Boșchir, (din Constanța) **și** Dănuț Popa (din Vîlcea).

Cea de-a VI-a ediție a «Cupei speranțelor» la minifotbal s-a... consumat. Urmează însă cea de-a VII-a, apoi ce-a de-a VIII-a și... Și tot așa mai departe. Ediții la care organizatorii vă invită să participați în număr cît mai mare. În folosul vostru și al fotbalului românesc.

DAN MATEI

START'76

Primele „taloane olimpice" — primele promisiuni

«Talonul olimpic», acel «posibil pașaport» pentru participarea la viitoarele Jocuri Olimpice —, pe care l-am publicat în nr. 35 a.c. al revistei — a stîrnit un real interes din partea cititorilor noștri. Ne-o dovedesc cele cîteva zeci de taloane pe care, doar la cîteva zile după apariție, le-am primit la redacție. Parcurgîndu-le, am avut bucuria să constatăm încă o dată atenția deosebită pe care purtătorii cravatei roșii cu tricolor o acordă sportului, să aflăm că mulți dintre ei doresc să se dedice sportului de performanță, să se afirme în acest domeniu de activitate la fel de important ca oricare altul. Dar și mai mult ne-a bucurat faptul că unii dintre cei care au completat acest talon se află pe drumul cel bun, că au obținut deja primele rezultate concludente, primele lor performanțe. Consemnăm aici numele cîtorva dintre aceștia, cu speranța că, urmărindu-i în timp, vom mai avea ocazia să scriem despre ei. Cît mai mult și cît mai frumos.

Niculina Ungureanu, *clasa a VII-a, Școala generală nr. 130 din București, practică atletismul și a cucerit anul trecut locul al III-lea la crosul «30 Decembrie» (la categoria ei de vîrstă).*

Frații Mircea, Eugen și Adriana Rău, *toți trei elevi la Școala generală nr. 1 din Cîmpia Turzii, județul Cluj (primul în clasa a VII-a, al doilea într-a III-a, iar surioara lor abia în cl. I), sînt pasionați de gimnastică și hotărîți să urmeze exemplul Nadiei Comăneci și al Teodorei* Ungureanu. *Pînă în prezent, cei doi frați sînt deținătorii unui loc III, cu echipa, în faza județeană a «Cupei tineretului», Daniel avînd în plus și locul III la individual-compus în aceeași competiție. În ceea ce o privește pe Adriana, deși abia de-o lună a început antrenamentele, s-a și remarcat în acest frumos sport.*

Sorin Iofcea, *clasa a VIII-a, Școala generală nr. 1 din Calafat, județul Dolj, e pasionat de atletism, în special de două probe — 1 000 m și 60 m, cele mai bune performanțe ale lui de pînă acum fiind de la prima și de la a doua* 3'58"4

Carmen Blaga, *clasa a VII-a, Liceul «Petru Maior» din Gherla, județul Cluj, practică baschetul, fiind componentă a reprezentativei școlii care a ocupat locul II pe județ în Cupa «8 Martie».*

Civică Gabriel, *clasa a VI-a, Școala generală nr. 1 din Calafat, județul Dolj, pasionat de alergarea de viteză, pînă în prezent realizînd 60 m.* în 8"9.

Muscalu Aliette, *clasa a IV-a, Școala generală nr. 14 din Drobeta Turnu-Severin, județul Mehedinți, pasionată de alergarea de rezistență, deținătoare a două locuri II pe oraș în «Crosul cravatelor roșii».*

Sînt doar cîțiva dintre cei care, completînd «talonul olimpic» (pe care, repetăm, cei interesați îl pot găsi în nr. 35 al revistei), s-au angajat solemn să meargă pe drumul sportului de performanță. Le dorim succese cît mai mari.

CONSTANTIN DIACONU

66

COLUMNĂ ÎN MILENII

XX

ADAPTARE DE VASILE MANUCEANU DUPĂ TITUS POPOVICI
DESENE: VIORICA ȘI VINTILĂ MIHAESCU

REZUMATUL EPISOADELOR PRECEDENTE: GARNIZOANA ROMANĂ A PUTERNICEI CETĂȚI RIDICATĂ ÎN MUNȚII DACIEI ESTE ÎMPRESURATĂ DE NĂVĂLITORII BARBARI. COMANDANTUL TIBERIUS ȘI OAMENII SĂI SE APĂRĂ VITEJEȘTE. ÎN CLIPA HOTĂRÎTOARE A BĂTĂLIEI, PRIMEȘTE UN AJUTOR NEAȘTEPTAT DIN PARTEA LUI GERULA, BĂTRÎNUL RĂZBOINIC DAC, CARE JURASE SĂ RĂZBUNE MOARTEA REGELUI DECEBAL.

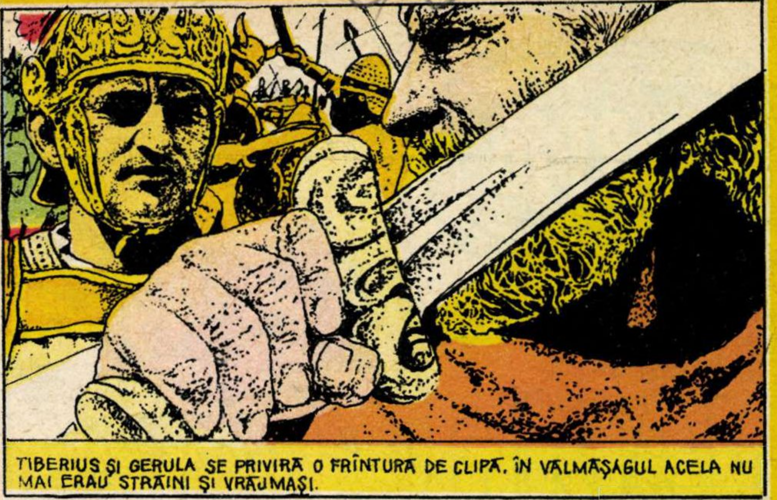
TIBERIUS ȘI GERULA SE PRIVIRĂ O FRÎNTURĂ DE CLIPĂ. ÎN VALMAȘAGUL ACELA NU MAI ERAU STRĂINI ȘI VRĂJMAȘI.

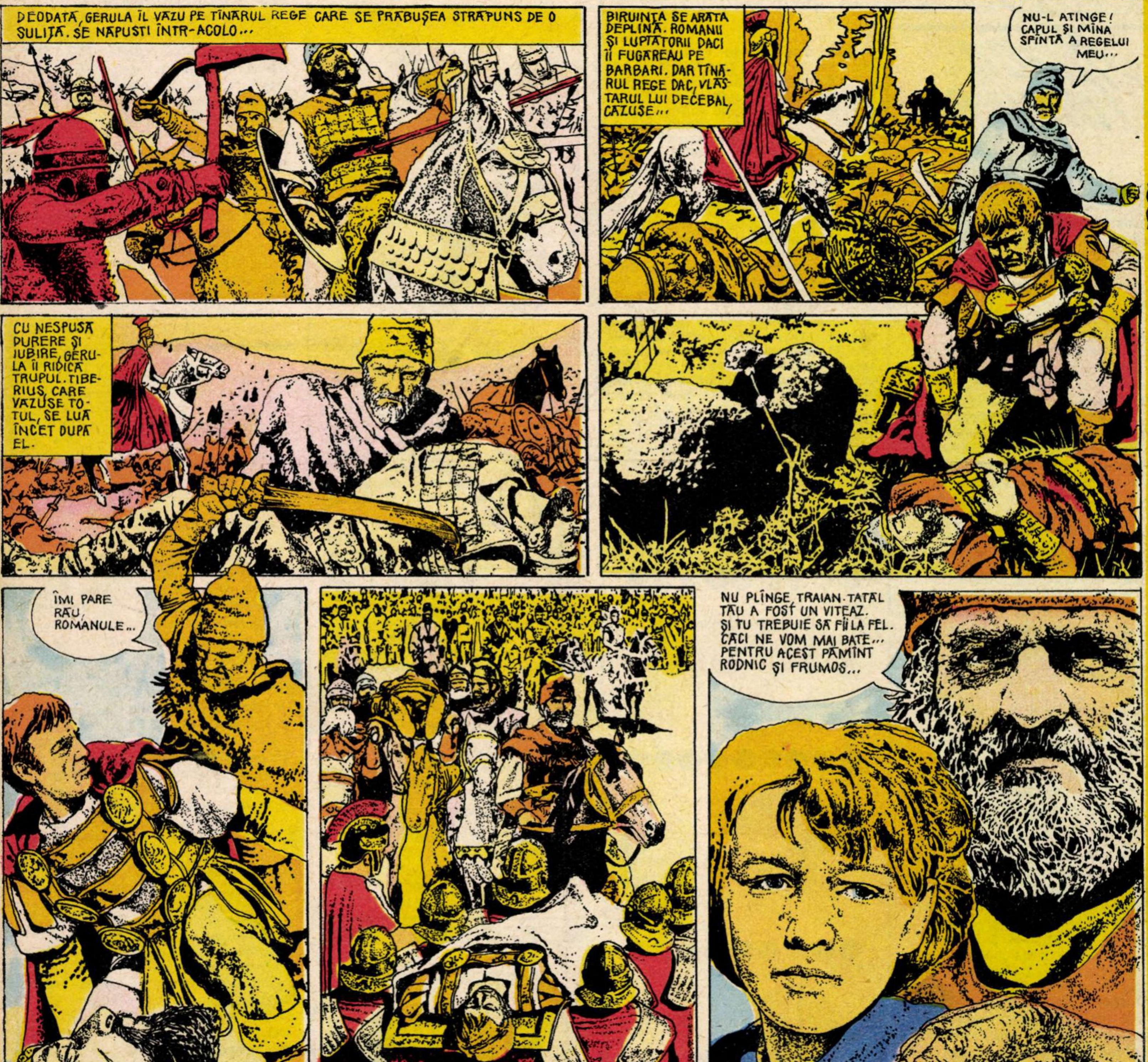
DEODATĂ, GERULA ÎL VĂZU PE TÎNĂRUL REGE CARE SE PRĂBUȘEA STRĂPUNS DE O SULIȚĂ. SE NĂPUSTI ÎNTR-ACOLO...
BIRUINȚA SE ARĂTA DEPLINĂ. ROMANII ȘI LUPTĂTORII DACI ÎI FUGĂREAU PE BARBARI. DAR TÎNĂRUL REGE DAC, VLĂSTARUL LUI DECEBAL, CĂZUSE...
NU-L ATINGE! CAPUL ȘI MÎNA SFÎNTĂ A REGELUI MEU...
CU NESPUSĂ DURERE ȘI IUBIRE, GERULA ÎI RIDICĂ TRUPUL. TIBERIUS, CARE VĂZUSE TOTUL, SE LUĂ ÎNCET DUPĂ EL.
ÎMI PARE RĂU, ROMANULE...
NU PLÎNGE, TRAIAN. TATĂL TĂU A FOST UN VITEAZ. ȘI TU TREBUIE SĂ FII LA FEL. CĂCI NE VOM MAI BATE... PENTRU ACEST PĂMÎNT RODNIC ȘI FRUMOS...
(SFÎRȘIT)

ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile **P.T.T.R.** Cititorii din străinătate se pot abona prin **ILEXIM — serviciul export-import presă — Calea Griviței nr. 64-66. P.O.B. 2001. telex 011226, București**

index 41033

REDACȚIA: **Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10**
ADMINISTRAȚIA: **Editura «Scînteia»** ● *TIPARUL:* **C.P.C.S.**

PREZENTARE ARTISTICĂ: POMPILIU DUMITRESCU
PREZENTARE TEHNICĂ: LUCIA SICOMAȘ

12 PAGINI, 1 LEU

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU ● **Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA** ● **Secretar responsabil de redacție: IOAN DONCA**

Cineclubul pionieresc — un laborator al talentului și fanteziei.

In acest număr:

- ÎN INIMA FAPTELOR ADEVĂRATE (Pag. 3)
- ALEGERILE PIONIEREȘTI (Pag. 5)
- *FERESTRE DESCHISE SPRE LUME* (Pag. 6-7)
- ANCHETA „AȘA MUNCEȘTE COLEGUL MEU“ (Pag. 9)
- LITERATURA (Pag. 10-11)
- *SPORT* (Pag. 11)

Cutezătorii

TĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

41

JOI, 7 OCTOMBRIE 1976,
ANUL X (NR 472)

CRAVATELE ROȘII CU TRICOLOR ÎN AMFITEATRELE HĂRNICIEI

Iată un belșug al roadelor pămîntului, reflex al elanului pionieresc în muncă, dovedit de pionierii din numeroase comune ale județului Arad. Astfel, în două zile la rînd, după orele de curs, pionierii de la Școala generală din Seleuș au participat la recoltatul sfeclei de zahăr de pe suprafața de 1 ha. Pionierii de la Școala generală din Craiva au adunat zilnic peste 800 kg fructe de porumbe. Pionierii de la Școala generală din Sînpetru au strîns zilnic cîte 2 500 kg de roșii de pe tarlalele C.A.P. Veac Nou din localitate, remarcîndu-se pionierii Ștefan Urcan, Diethlinde Mehler, Doru Minciu, Rozalia Kovacs și Heinrich Bőker.

De notat că hărnicia și spiritul gospodăresc nu cunoaște pauze, nu acționează numai în campanii, ci permanent. Astfel pionierii din Sînpetru au efectuat 2 500 ore de muncă patriotică, în cadrul cărora au dat o înfățișare nouă clădirii școlii lor, au pregătit terenul pentru o pepinieră de duzi, au curățat și îngrijit spațiile verzi din localitate. Menționăm numele cîtorva din pionierii care s-au distins prin hărnicie: Voichița Boată, Ioan Tăușan, Teodor Popescu, Otto Zornec, Marlene Berenz și Matei Schmitz.

ALEGERILE PIONIEREȘTI

CEI MAI BUNI DINTRE CEI MAI BUNI

În întreaga țară se desfășoară alegerile pionierești, eveniment important, sărbătoresc în viața și activitatea grupelor, a detașamentelor și unităților de pionieri. Sînt zile în care fiecare pionier împărtășește satisfacția și emoția rostirii unei aprecieri maxime pentru cei mai buni dintre cei mai buni colegi ai lor, purtători ai cravatei roșii cu tricolor.

Surprinzînd momente semnificative ale acordării mandatului pionierilor comandanți de grupă în cîteva unități din județul Galați, trimisul nostru comunică:

● **La locurile de muncă.** Așa s-ar putea spune despre adunările de alegeri pionierești desfășurate în comunele Frumușița, Ivești, Nămoloasa, Nicorești, Corod, Cudalbi, Slobozia Conachi... Pionierii din aceste localități au trăit evenimentul alegerilor pionierești la grupă pe fundalul simbolic și totodată plin de acțiune al muncii, ca participanți harnici, activi la campania de strîngere a recoltelor. Au organizat deci adunările de grupă în cîmp, unde se aflau prezenți la recoltare!

● **Ștacheta realizărilor.** În municipiile Galați și Tecuci adunările pentru alegerea comandanților de grupă s-au încheiat. Printre comandanții de grupă aleși îi amintim pe Cătălin Enache și pe Paul Lupu, de la Școala generală nr. 4 Galați și pe Adrian Mihăescu, Gabriel Negru, de la Școala generală nr. 15 Galați, pe Gheorghe Merlan de la Liceul nr. 4 Galați. Ei s-au angajat să ridice ștacheta activităților pionierești organizate în grupe la un nivel superior anului precedent, prin acțiuni noi, menite să sporească interesul copiilor pentru muncă, pentru învățătură.

CASELE PIONIERILOR ȘI-AU DESCHIS PORȚILE

A fost inaugurat noul an de activitate la casele pionierilor din întreaga țară. Cu acest prilej, duminică, 3 oct. a.c., în Capitală, la Palatul sporturilor, într-un cadru festiv, peste 6 000 de pionieri au participat la o amplă manifestare cultural educativă. Purtătorii cravatelor roșii cu tricolor s-au angajat, cu acest prilej, să activeze cu mai multă exigență în cadrul caselor de pionieri pentru a-și îmbogăți cunoștințele, pentru a-și lărgi orizontul de cunoaștere. Traducînd în viață sarcinile trasate Organizației pionierilor de către Congresul al XI-lea al partidului, copiii țării vor munci cu pasiune pentru a-și însuși încă din cea mai fragedă vîrstă cunoștințele și priceperea tehnică. În încheiere, formațiile artistice pionierești, laureate ale festivalurilor școlare din această vară, au prezentat un frumos spectacol intitulat **«Din stejar, stejar răsare».**

În vastul parc, a avut apoi loc o frumoasă demonstrație de aero și navomodele.

DE LA COMUNIŞTI
ÎNVĂŢĂM CUTEZANŢA

ÎN INIMA FAPTELOR ADEVĂRATE

Ne aflam într-o întreprindere industrială, de data aceasta la Întreprinderea «Autobuzul» din Bucureşti, cînd am interceptat această remarcă: «La noi fluxul trebuie să fie continuu, un ceas de oprire a curentului electric înseamnă o pierdere de un milion şi jumătate.»

Într-o zi, un telefon de la întreprindere făcea apelul acasă la şeful de brigadă, muncitorul electrician Gheorghe Iliescu.

—Alo, a răsunat în receptor vocea inginerului, avem o defecţiune la «Acoperiri metalice», te rog vino urgent!

—S-a-nţeles! a răspuns şeful de brigadă.

Într-o oră şi-a mobilizat echipa. După ce au repus în funcţie, pe linia de rezervă, tensiunea în hală, munca s-a reluat, iar ei 24 de ore au lucrat, refăcînd cablul întrerupt. «Toate sarcinile care ne sînt trasate trebuie executate în cel mai scurt timp» spune comunistul Gheorghe Iliescu. Şi aşa se execută, în cel mai scurt timp. Care este secretul acestor fapte pe care autorii lor le numesc fapte obişnuite? «Aici, la noi, e o continuă mişcare, este procesul tumultuos al muncii, o luptă frumoasă în care cîştigi, îndrăzneşti, învingi.»

În urmă cu cîteva săptămîni, într-o după-amiază, muncitorul matriţer Gheorghe Sofia îşi terminase ziua de lucru şi se pregătea să plece. Tocmai atunci s-a adus o matriţă care trebuia făcută neapărat. A rămas la lucru. Observase că matriţa respectivă prezenta unele dificultăţi. Pentru a le rezolva ar fi trebuit să studieze în prealabil documentaţia, dar în acel moment desenul tehnic respectiv nu era la îndemînă. Fără să mai stea pe gînduri, Gheorghe Sofia a făcut alte schiţe după piesele bune care erau executate. Reperul a ieşit corespunzător şi piesa a fost dusă la secţia presaj. Dacă reperul ar fi întîrziat, nu s-ar fi putut lucra normal la montarea maşinilor. Dar prin această intervenţie ingenioasă şi tenace piesa a fost perfectată. A doua zi dimineaţa, maistrul Ion Cristea aflase cum s-au petrecut lucrurile şi-şi ascundea cu discreţie mulţumirea pe care o împărtăşea pentru colegul său de muncă. «S-a făcut matriţa?»l-a întrebat. «Am terminat, s-a făcut proba şi se montează piesele», a răspuns tînărul comunist Gheorghe Sofia. Erau singurele cuvinte schimbate. În accepţia muncitorilor comunişti de aici, neobişnuitul, fapta minunată, minunile cum spun ei zîmbind cu modestie înaltă, sînt fapte obişnuite, fireşti, de zi cu zi. Sînt un adevăr al vieţii lor. Căci munca este un izvor deosebit de cutezanţă.

MARGARETA MÎCU

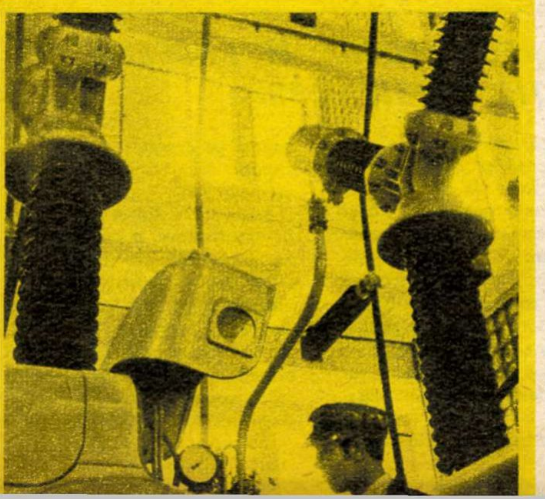

NOI ŞI MAREA

> **«Sîntem vii, în sîngele nostru roşu arde focul forţelor necheltuite...»**
>
> **WALT WHITMAN**

Din marele noian, un strop de sticlă,
Pe-o creastă de talaz se-opreşte-n vînt,
Din pragul alb de iureş şi de piclă,
Înaltei lui speranţe dînd cuvînt.

De-ar fi să tai adînc în coaja Mării
Ca-ntr-un imens harbuz vărgat, să spintec
Drum auriu, pe scara depărtării
Pe care-şi saltă luna greul pîntec,
De-ar fi să pot deschide, ca o carte
Legată-n piei de şarpe, scoarţa Mării
Şi dîndu-i fila de cleştar de-o parte
Să-nvăţ ce şade scris sub colbul sării,
I-aş desluşi, din vuietul de lave,
Din viscolul de ape argintate
Cu care-alungă putrede epave,
Secretul tinereţii ei curate.
Privind la mal, de larguri părăsite,
Aceste leşuri seci şi ierburi creţe,
A noastră viaţă ni-i asemuită
Cu-a Mării nesecată tinereţe,

Făcută să răsfrîngă ziua bună.
Ca ea ni-i zarea, limpede şi-adîncă,
Şi tot ca ea, la vreme de furtună,
Talaz gigantic creştem, încă şi- ncă.
Şi-acest necontenit impuls 'nainte
Ne e PARTIDUL, spirit pururi viu,
Spre care azi, ca stropul străveziu,
Aduc prinos speranţa mea fierbinte.

MIHNEA GHEORGHIU

Formaţia de muzică populară de la Casa pionierilor din Sibiu este bine cunoscută nu numai de copiii din oraş, ci şi de cei mari. Programele pe care le prezintă sînt aşteptate cu plăcere la cluburi sau la casele de cultură. Aplauzele pe care le primesc sînt binemeritate.

Agenda PIONIERULUI COMANDANT

ASTĂZI, DESPRE:

PROGRAMAREA ACTIVITĂŢII ŞI ROSTIREA LEGĂMÎNTULUI PIONIERESC

În prezent, cînd întregul nostru popor este ferm angajat în dezbaterea şi îndeplinirea Programului de măsuri pentru aplicarea hotărîrilor Congresului al XI-lea al partidului şi ale Congresului educaţiei politice şi al culturii socialiste în domeniul muncii ideologice, politice şi cultural-educative, organizarea activităţii pioniereşti la început de an şcolar dobîndeşte semnificaţii deosebite.

Acţiunea de programare a activităţilor pioniereşti la nivelul detaşamentelor şi unităţilor va urmări transpunerea în viaţă, prin căi şi modalităţi specifice pionieriei, a sarcinilor încredinţate de partid, a îndemnurilor părinteşti adresate de către tovarăşul Nicolae Ceauşescu tinerei generaţii.

Programele de activităţi ale detaşamentelor şi unităţilor — nuclee active de educaţie patriotică, revoluţionară, socialistă a tinerei generaţii — vor reflecta hotărîrea de a înfăptui Programul educaţiei prin muncă şi pentru muncă, în spirit revoluţionar, de a respecta Codul etic al pionierului, Statutul organizaţiei. Programele vor cuprinde acţiuni menite să contribuie la cunoaşterea şi însuşirea politicii interne şi externe a partidului şi statului nostru, la formarea atitudinii înaintate faţă de muncă şi învăţătură, la stimularea interesului pentru activităţile tehnico-ştiinţifice, cultural-artistice, sportiv-turistice, de pregătire pentru apărarea patriei, la intensificarea vieţii de organizaţie.

● **ACŢIUNEA DE PROGRAMARE A ACTIVITĂŢII LA DETAŞAMENT**, începută încă în perioada de pregătire a alegerilor pionierești, **va fructifica propunerile unui număr mare de pionieri, va reflecta dorinţele, interesele şi aspiraţiile membrilor organizaţiei.** În program vor fi cuprinse **măsurile luate în adunările pionierești, sarcinile actuale şi de perspectivă ale organizaţiei, căile concrete de realizare a acestora şi răspunderile asumate.**

Proiectul programului de activităţi va fi întocmit încă înainte de alegeri şi expus de pionierul-comandant în adunarea de alegeri, **solicitînd noi sugestii şi propuneri, păreri în legătură cu proiectul prezentat**, după care, acesta va fi supus votului pionierilor.

Programul va avea o formă atractivă, sugestivă şi va fi afişat la loc vizibil pentru a fi permanent în atenţia pionierilor.

● **PROGRAMUL UNITĂŢII** va fi alcătuit de către comandamentul unităţii ţinînd seama de părerile şi propunerile celorlalţi pionieri şi va cuprinde **principalele acţiuni politico-educative** desfăşurate de unitatea de pionieri, precum şi alte **activităţi cu caracter educativ-recreativ.**

Comandamentul unităţii va avea în vedere ca **programul să nu fie o sumă a programelor de detaşament, ci să cuprindă acţiuni ce se pot organiza în întreaga unitate, cu grupuri de detaşamente sau cu reprezentanţi din toate detaşamentele.**

În conţinutul programelor trimestrului I pot fi cuprinse acţiuni legate de alegerile pionierești, pregătirea şi primirea şcolarilor clasei a II-a în organizaţie, de rostirea şi semnarea Legămîntului de către pionierii din clasele gimnaziale, acţiuni de muncă patriotică, acţiuni comune cu utecişţii, cu preşcolarii, acţiuni dedicate unor evenimente politice, social-istorice şi culturale din viaţa patriei ş.a. Programul va menţiona răspunderile şi termenele concrete la care vor avea loc acţiunile, căile de realizare a acestora.

Întrucît atît programele de la nivelul detaşamentelor cît şi cele de la nivelul unităţii se alcătuiesc trimestrial, comandamentul trebuie să urmărească îndeaproape îndeplinirea sarcinilor, continuitatea în realizarea obiectivelor politico-educative.

● **ROSTIREA ŞI SEMNAREA LEGĂMÎNTULUI PIONIERULUI** este o acţiune cu deosebite semnificaţii politico-educative în viaţa organizaţiei, conform Statutului, **în cursul clasei a V-a, pionierii rostesc şi semnează Legămîntul pionierului, act prin care ei se angajează, la nivelul posibilităţilor pe care le au la această vîrstă, să devină fii de nădejde ai patriei, credincioşi poporului şi partidului, să-şi îndeplinească exemplar sarcinile de organizaţie.** Pentru valorificarea educativă a acestui important moment din viaţa detaşamentelor şi unităţilor, din viaţa fiecărui pionier este necesară o intensă muncă de pregătire politică individuală şi colectivă.

În etapa premergătoare acestui eveniment se vor include în programele de activităţi dezbateri pe teme de politică internă şi externă a partidului şi statului nostru, acţiuni menite să explice conţinutul Legămîntului, îndatoririle pionierești, Codul etic al pionierului, Statutul Organizaţiei pionierilor — în scopul înţelegerii de către toţi pionierii a caracterului revoluţionar al organizaţiei noastre, a scopurilor acesteia, a calităţii de membru al Organizaţiei pionierilor. În această perioadă se vor programa, de asemenea, vizite în unităţi productive, la muzee şi locuri istorice pentru a da pionierilor prilejul să cunoască mai bine realităţile şi perspectivele construirii socialismului pe pămîntul românesc, acţiuni cu ajutorul cărora să dovedească prin fapte ataşamentul lor faţă de patrie şi partid. Un accent deosebit se va pune pe intensificarea activităţilor practice şi de învăţătură în vederea creşterii responsabilităţii fiecăruia faţă de propria sa pregătire pentru muncă şi viaţă.

Conform Instrucţiunilor Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor cu privire la rostirea şi semnarea Legămîntului pionierului, **în cursul trimestrului I al anului şcolar curent se vor organiza adunările de detaşament dedicate acestui eveniment la clasele VI—VIII,** urmînd ca **pionierii din clasele a V-a să rostească şi să semneze Legămîntul la adunări programate, începînd cu trimestrul al II-lea, pînă la finele anului şcolar.**

● În întreaga perioadă de pregătire, rostire şi semnare a Legămîntului pionierului, **comandamentelor pionierești le revin sarcini importante pentru mobilizarea grupelor, a detaşamentelor, a tuturor pionierilor la o intensă viaţă de organizaţie.** Ele se vor preocupa de eşalonarea celor care vor rosti şi semna Legămîntul, ţinînd seama de rezultatele obţinute de către pionieri în activitatea şcolară şi de organizaţie. De asemenea, vor urmări ca pregătirea adunărilor respective să se realizeze în aşa fel încît acestea să constituie **momente de trăire intensă şi de mobilizare responsabilă a şcolarilor pentru obţinerea de rezultate tot mai bune în activitatea pionierească.**

Comandamentele vor acorda o atenţie deosebită pregătirii informărilor asupra acţiunilor desfăşurate de către pionierii claselor anterioare care vor fi susţinute în prima adunare de detaşament consacrată rostirii şi semnării Legămîntului. Aceste informări vor evidenţia participarea pionierilor la acţiunile organizaţiei, modul în care şi-au îndeplinit îndatoririle pionierești, iniţiativele pe care le-au avut, atitudinea critică şi autocritică responsabilă faţă de muncă şi învăţătură, faţă de realizarea sarcinilor încredinţate.

În pregătirea acestor importante acţiuni, membrii consiliilor organizaţiei, fiecare pionier comandant, au datoria să mobilizeze comandamentele pionierești, pe toţi purtătorii cravatei roşii cu tricolor la o temeinică analiză a activităţilor, analiză care să ducă la angajarea conştientă a fiecărui pionier, la îndeplinirea sarcinilor puse de partid în faţa Organizaţiei pionierilor.

ELENA SEBEŞAN
activist al C.N.O.P.

Vă recomandăm lucrarea:

«EDUCAŢIA PENTRU MUNCĂ ŞI PROFESIE ÎN ORGANIZAŢIA PIONIERILOR»

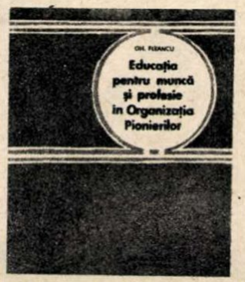
GH. FLEANCU
Educaţia pentru muncă şi profesie în Organizaţia Pionierilor

De curînd, în Editura didactică şi pedagogică a apărut volumul intitulat «Educaţia pentru muncă şi profesie în Organizaţia pionierilor». În paginile acestuia, autorul, dr. Gheorghe Fleancu, răspunde unor importante probleme referitoare la pregătirea tineretului pentru producţie, la pregătirea forţei de muncă în directă legătură cu cerinţele economiei şi vieţii sociale, în pas cu progresul tehnic, corespunzător necesităţilor formării multilaterale a omului.

Oprindu-se asupra preocupărilor unor organizaţii de copii şi preadolescenţi din lume în legătură cu educaţia pentru muncă şi profesie, asupra educaţiei pentru muncă şi profesie în mişcarea pionierească din ţara noastră, asupra formării intereselor pentru activitatea productivă şi insistînd asupra aportului pionieriei la procesul deciziei în alegerea profesiei de către elevi, autorul oferă o interesantă lectură bazată pe cercetarea unor situaţii concrete din numeroase şcoli.

Subliniind rolul activităţii extraşcolare, a acţiunilor întreprinse în cadrul Organizaţiei pionierilor în procesul educaţiei pentru muncă şi profesie, lucrarea se recomandă ca un preţios sprijin în activitatea profesorilor-comandanţi instructori, a instructorilor utecişti şi a pionierilor-comandanţi.

ÎN ACTUALITATE:

ALEGERILE PIONIEREȘTI

Grupa noastră – 12 PRIETENI

Primele săptămîni de școală, primele note... Iată-vă în plină muncă școlară, cu grijile și bucuriile ei, iată-vă în plină activitate pionierească, cu entuziasmul și frumusețea ei. Prietenii sînt iarăși împreună, își fac planuri de viitor, iau hotărîri. Se desfășoară alegerile pionierești.

Sîntem, reporter și fotoreporter, în mijlocul pionierilor din clasa a VIII-a B de la Școala generală nr. 4 din Capitală, surprinzînd tocmai un astfel de moment.

4

Diana, o fetiță blondă, cu ochi mari, luminoși, pare intimidată, emoționată. Trebuie să vorbească, în calitate de comandant de grupă despre activitatea desfășurată pînă acum, despre munca ei, a celorlalți colegi. Desigur, se gîndise din vreme la toate, rememorase zilele în care împreună avuseseră interesante discuții despre comportare, despre îndatorirea patriotică de a munci, de a se educa și învăța temeinic. Ar fi vrut, însă, acum să găsească cele mai frumoase, mai potrivite cuvinte de apreciere pentru spiritul de întrajutorare de care dăduseră dovadă Sanda, Dinu sau Dan, atunci cînd două dintre colege rămăseseră în urmă cu învățătura. Atunci, grupa se dovedise hotărîtă să facă tot ce se putea pentru ca împreună să pășească din trimestru în trimestru, pentru ca, împreună cei doisprezece prieteni, alături de întregul detașament, să mențină titlul de fruntași pe unitate. Și au reușit. Îi era proaspăt în memorie acel moment în care grupa lor a fost citată ca fruntașă în munca de înfrumusețare a cartierului, a școlii. Ar fi vrut ca acum, la sfîrșitul activității ei de comandant, să mulțumească prietenilor care au venit nu numai cu idei și propuneri, cu inițiative, ci i-au fost alături, le-au înfăptuit împreună.

Încet, încet, Diana uită emoțiile și vorbele vin de la sine, ideile se ordonează cuminte...

—Supun la vot activitatea desfășurată de pionierul-comandant de grupă Diana Simionescu, spune Nicoleta Ghement, care conduce adunarea.

Diana predă însemnul de comandant. În acest moment mandatul său se încheie

—Să-l alegem pe noul pionier-comandant de grupă, revine Nicoleta. Ce propuneri aveți?

Cu toții o privesc pe Diana. Cer, rînd pe rînd, cuvîntul. Dinu, Miruna, Rodica... «Este o bună colegă, prietenă inimoasă, își îndeplinește exemplar îndatoririle de pionieră, spun ei. S-o realegem tot pe ea».

Toate mîinile se ridică. Șnurul roșu își reia locul pe pieptul Dianei.

Bucuroasă, cu însuflețire, noua comandantă își notează propunerile grupei pentru proiectul programului de activități al detașamentului. Rodica Simionescu s-a gîndit să invite la o adunare un utecist, fost elev al școlii, care acum învață într-o școală profesională. Miruna Dumitriu propune alcătuirea de către grupa lor a unui album istoric care să evoce eroicele zile din 1877. Desigur, nu lipsesc dorințele privind vizitele la muzee, organizarea programelor artistice, munca patriotică. Toate acțiunile vor trebui bine gîndite, bine organizate. Împreună cu prietenii, cu tovarășii din grupă și din detașament, propunerile de azi vor prinde viață.

ELENA MĂNESCU
Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

1. Da, aici este foarte bine. Îndemnul poate fi citit de noi toți.
2. Fetele mai au încă ceva de zis...
3. Comandanta unității, membră a grupei, are cuvîntul...
4. Pregătirile în vederea adunării de alegeri sînt în toi.
5. În unanimitate!
6. O floare pentru Diana, comandanta grupei noastre.

5

1

2

3

6

ÎN EPOCA ZBORURILOR COSMICE, PE TERRA TRĂIESC 800 MILIOANE DE ANALFABEȚI

Printre drepturile fundamentale ale ființei umane se înscrie și accesul la învățătură. Numai descifrînd slova scrisă, omul își poate deschide calea spre cunoașterea valorilor civilizației create de umanitate, își poate aduce contribuția la îmbogățirea lor. Din păcate, nu toți locuitorii planetei se pot bucura de acest drept elementar. Astăzi, la mai bine de jumătate de mileniu de la inventarea tiparului, o mare parte din omenire nu-și poate citi nici măcar numele.

Statistici internaționale informează că acum, în epoca în care omul încearcă să afle dacă există viață pe alte planete, numărul neștiutorilor de carte se cifrează la peste 800 milioane; 88 la sută din analfabeții lumii trăiesc în țări aflate în curs de dezvoltare din Africa, America Latină și Asia.

În diferite zone din lume au fost luate în ultimii ani măsuri menite să ducă la micșorarea și, în cele din urmă, la lichidarea numărului celor ce nu știu carte. Unele țări au lansat adevărate campanii. Sînt cunoscute realizările obținute în acest domeniu în Iran, țară în care proiectele de dezvoltare economică au fost însoțite de acțiuni de cuprindere în rețeaua de învățămînt a tot mai mulți copii. Sute de mii de tineri s-au înscris voluntar în «armata de luptă împotriva ignoranței» și au plecat în cele mai îndepărtate așezări ale țării pentru a-i învăța, deopotrivă, pe copii și părinți să scrie și să citească. În Brazilia, pentru a veni în sprijinul celor 30 de milioane de analfabeți, s-a anunțat punerea în aplicare a unui program de alfabetizare anuală a 4,5 milioane adulți și 1,5 milioane copii care au depășit vîrsta școlară. În Peru, numai în doi ani au fost școlarizate 250 000 persoane, preconizîndu-se ca, pînă la sfîrșitul acestui deceniu, analfabetismul din această țară să fie lichidat.

Măsuri asemănătoare au fost luate în Mexic, Afganistan, Etiopia, Birmania, India precum și în multe țări de pe continentul african. În unele locuri, din lipsa cadrelor didactice s-a apelat la televiziune care transmite emisiuni speciale. Prin eforturile depuse la scară națională și cu sprijinul unor organizații internaționale, în ultimele două decenii 600 milioane de oameni au învățat să descifreze cuvîntul scris. Măsurile luate se dovedesc însă insuficiente, iar analfabetismul continuă să persiste la proporții îngrijorătoare. Pentru numeroase țări, principala cauză o constituie lipsa de fonduri: în unele state slab dezvoltate, suma ce revine fiecărui locuitor din bugetul alocat pentru educație este sub un dolar. Aceasta, în condiții în care, în 1975, suma medie cheltuită pentru înarmare calculată pe fiecare locuitor al planetei este de... 75 dolari.

Se apreciază că, dacă, timp de 5 ani, s-ar aloca anual cîte un miliard și jumătate de dolari, analfabetismul ar fi eliminat din întreaga lume. Suma totală ar fi echivalentă cu numai doi la sută din banii risipiți pentru arme în 1975. Căci, în timp ce 800 de milioane de oameni de pe planetă nu au trăit niciodată bucuria de a citi o carte, pentru un tanc se cheltuiește echivalentul unei școli, iar cu suma irosită pentru un portavion s-ar putea construi 4 000 săli de clasă.

Iată deci că, pentru ca toți oamenii de pe planetă să poată învăța să scrie și să citească, nu mijloacele financiare lipsesc. O cerință a contemporaneității este aceea de a schimba destinația acestor fonduri spre acele sectoare menite să ducă la lichidarea neștiinței de carte, condiție esențială a dezvoltării.

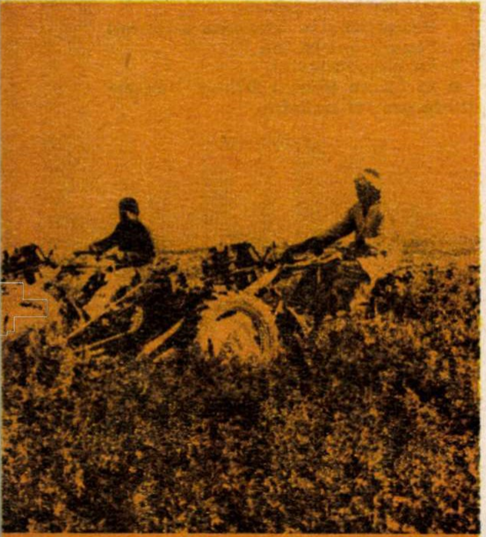

DEȘERTUL ÎNVINS

Libia, țară a cărei suprafață este egală cu cea a Franței, Italiei, țărilor scandinave, Belgiei și Olandei luate la un loc, este, în proporție de nouă zecimi, un imens deșert punctat doar la mari distanțe de oaze alimentate de izvoare subterane. Verile din această țară sînt lungi și fierbinți, iar «guelbi» — vîntul din sud — suflă violent.

Cea mai populată zonă a țării este o fîșie de cîmpie fertilă, lată de circa 40 km, ce se întinde de-a lungul țărmului mării Mediterane, de la Tobruk la Zuora, pe o lungime de aproape 2 000 km. Imensitatea de nisip a deșertului era, pînă nu de mult, domeniul pe care puteau fi întîlnite doar caravanele de cămile. În prezent, însă, agricultura își croiește drum și printre dunele de nisip. Forînd pînă la adîncimi de peste două sute de metri, omul ajutat de instalații moderne a adus apa la suprafață, făcînd ca nisipul să devină fertil. Eforturile au fost încununate de succes și, în zonele deșertice neumblate, lipsite de ploi, pot fi întîlnite astăzi plantații de măslini, portocali și lămîi, cîmpuri întinse pe care se unduiesc lanuri de grîu și orz, tarlale cu lucernă. Suprafețele care printr-o muncă perseverentă sînt smulse deșertului și sînt transformate în grădini roditoare continuă să crească.

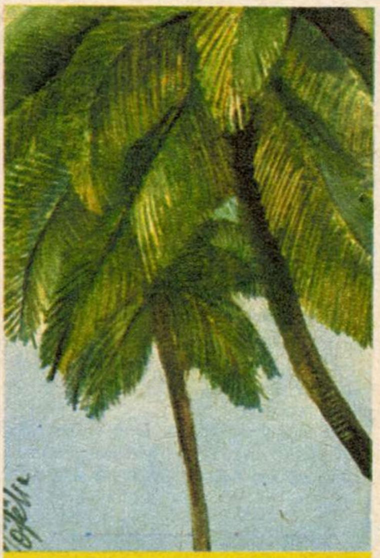

„PLANUL PALMIERILOR“

Datorită condițiilor naturale favorabile, Coasta de Fildeș este cunoscută ca una dintre țările africane cu bogate păduri tropicale (în care cresc arbori de esențe prețioase ca mahonul și teckul african) și cu întinse plantații de palmieri, cocotieri, arbori de cauciuc, cafea și cacao, bananieri și ananași.

Pe linia proceselor innoitoare care au loc în prezent în tinerele state africane pornite pe calea dezvoltării, Coasta de Fildeș a trecut la realizarea unei vaste acțiuni denumită «Planul palmierilor». Ea a fost lansată atît în vederea regenerării vechilor plantații existente în țară pentru a le face mai productive, cît și pentru crearea altora noi. În numai cîțiva ani, suprafețele plantate cu palmieri ale căror roade sînt destinate fabricării uleiului au crescut într-atît, încît Coasta de Fildeș se situează, astăzi, pe primul loc din lume, în acest domeniu.

Tot în cadrul «Planului palmierilor» este prevăzută și dezvoltarea altor culturi precum cea a arborelui de cauciuc, a ananasului, bananierilor, a arborilor de cafea și cacao. Pe suprafețe de mii de hectare plantate cu arbori de cauciuc au fost introduse sisteme de irigații, iar pe vechile plantații cu arbori de cacao și-au făcut apariția soiuri noi de arbori de mare productivitate.

SINGAPORE — PORT LA DOUĂ OCEANE

În strîmtoarea Malacca, la numai doi kilometri de țărmul asiatic se înalță din ape insula Singapore, a cărei suprafață totalizează doar 581 km p. Datorită poziției sale geografice acest oraș-insulă este cunoscut în întreaga lume ca cel mai mare port din sud-estul Asiei, și al patrulea în erarhia mondială, după Rotterdam, New York și Yokohama.

Situat la răscrucea marilor căi comerciale, Singapore face legătura între cele două oceane — Pacific și Indian — și este punctul de intersecție a circa 200 de linii maritime. Anual, în rada portului ancorează 40 000 de vase, purtînd milioane de tone de mărfuri.

Pînă în urmă cu cîțiva ani, Singapore asigura primirea și apoi revînzarea diferitelor materii prime sosite din toate colțurile lumii. Astăzi o mare parte dintre acestea sînt prelucrate în întreprinderile industriale singaporeze de unde pleacă spre toate continentele produse finite precum: anvelope, benzină, mobilă, ulei de copra, conserve ș.a.

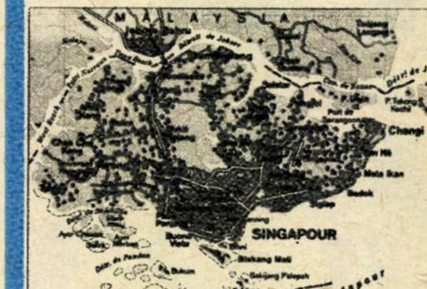

Independentă din anul 1965, Singapore depune eforturi pentru diversificarea economiei naționale și dezvoltarea unei industrii proprii. Astfel, au luat ființă noi șantiere pentru construcții navale de mare tonaj, iar în vestul insulei, la Jurong a fost creat un mare complex industrial care, în final, va număra 500 de întreprinderi.

Cei circa un sfert de milion de locuitori ai orașului-stat reprezintă un amestec de rase și etnii greu de regăsit în oricare alt loc de pe glob.

FERESTRE DESCHISE SPRE LUME

REPUBLICA SEYCHELLES, AL 145-LEA STAT MEMBRU AL O.N.U.

Încă din prima zi a noii sesiuni, Adunarea Generală a O.N.U. a aprobat, prin aclamaţii, admiterea în Organizaţie a Republicii Seychelles, ca cel de al 145-lea stat membru.

Apărută pe harta politică a lumii în acest an, la 28 iunie, Republica Seychelles este un arhipelag situat în vestul Oceanului Indian, compus din 92 de insule din care 33 locuite.

Teritoriul totalizează 376 km^2, din care 144,8 reprezintă suprafaţa celei mai mari insule, Mahè pe care este situată capitala Victoria, iar populaţia se ridică la 60 000 locuitori.

Economia slab dezvoltată a tînărului stat se bazează în principal pe agricultură, inclusiv creşterea vitelor, pescuit şi turism. În ţară nu există nici o cale ferată, iar şoselele totalizează 160 km.

Descoperite în secolul al XVI-lea de portughezi şi colonizate de francezi la jumătatea secolului al XVIII-lea, insulele Seychelles au fost ocupate în anul 1794 de Marea Britanie şi au devenit în anul 1903 o colonie separată a acesteia.

Proclamarea independenţei a marcat înscrierea tînărului stat pe calea dezvoltării.

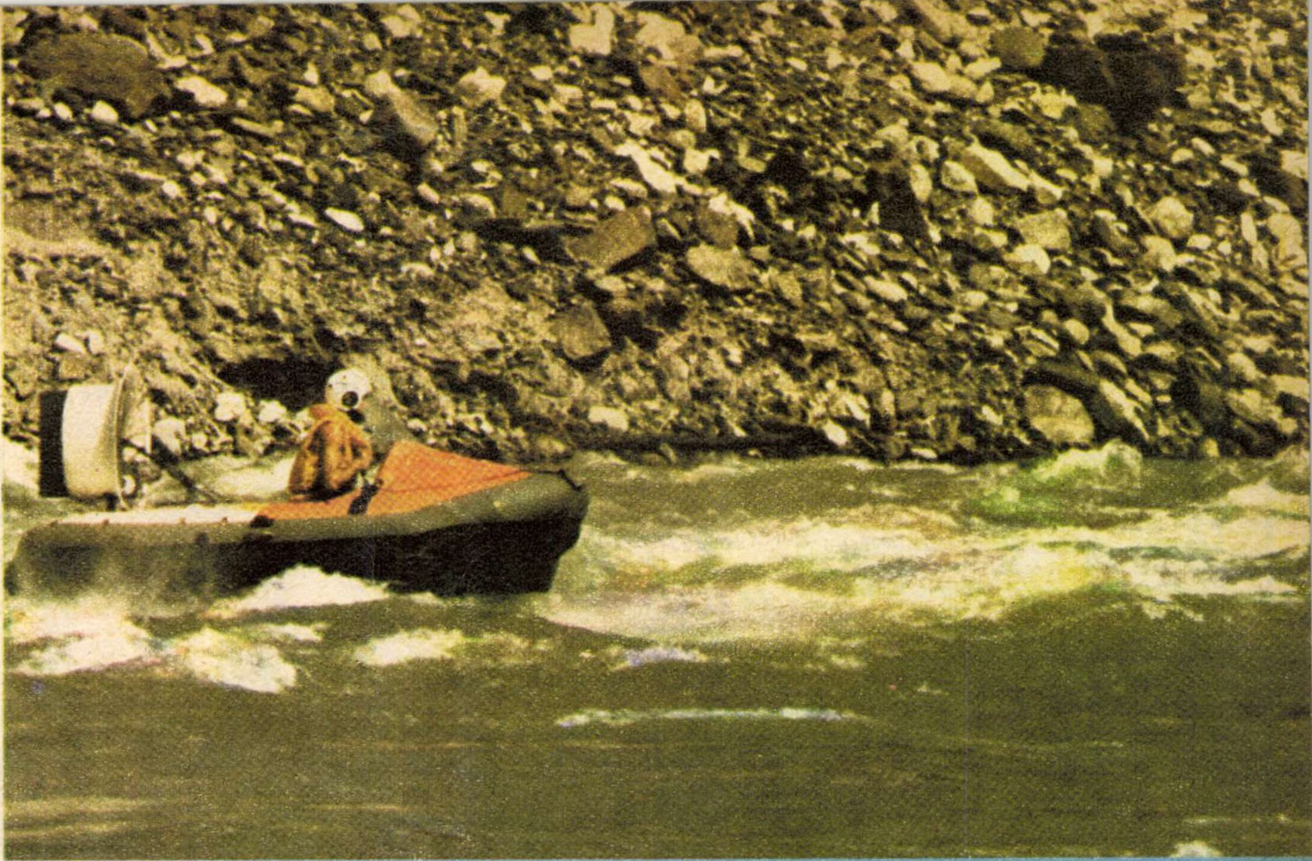

UN OM TRAVERSEAZĂ MUNȚII HIMALAIA LA VOLANUL UNUI VEHICUL CU PERNĂ DE AER

Crispat la comanda unui mic vehicul cu pernă de aer, într-o zi de iunie a anului trecut, un om ţîşnea din apele înspumate ale unui rîu din Munţii Himalaia, chiar în spatele vîrfului Annapurna — la o altitudine de aproape 4 000 m. Singurii martori oculari ai acestei scene unice, pînă atunci, erau cîţiva copii dintr-o aşezare numărînd cîteva case, care priveau cu uimire la primul vehicul din viaţa lor. Motorul rupea liniştea milenară, iar inima celui ce se afla la volanul vehiculului bătea cu putere. Francezul Michel Peissel îşi vedea împlinit un vis, despre care mulţi au fost de părere că este irealizabil: prima traversare a unui lanţ muntos, cu ajutorul unui vehicul.

Pentru a descoperi ţinuturi neumblate, ale căror nume nu fuseseră încă trecute pe hartă, timp de peste 13 ani, neobositul explorator al asprelor regiuni ale Himalaiei căutase, fără succes, să descopere locuri accesibile traversării acestor munţi, cu piciorul. Marea expediţie la care visa nu putea fi, însă, realizată, decît plutind pe repezile cursuri de apă, care-şi croiseră drumul săpînd în stîncă, timp de mii de ani. Dar, nici un vehicul cunoscut în acel timp nu putea învinge marile obstacole pe care le reprezentau stîncile, căderile de apă şi pantele înclinate.

Preocupat de găsirea unei soluţii. s-a gîndit la îmbogăţirea aparaturii vehiculului înbunătăţit după indicaţiile sale, acesta să poată trece obstacolele prin sărituri. Si, într-adevăr, cu ajutorul vehiculului îmbunătăţit după indicaţiile sale, Michel Peissel a pornit la marele asalt al Himalaiei, înfruntînd violenţa talazurilor pe distanţe de mii de kilometri, şi realizînd prima traversare a celui mai mare lanţ muntos de pe planetă, —de la sud la nord.

Pagini realizate
de ECATERINA ROŞCA

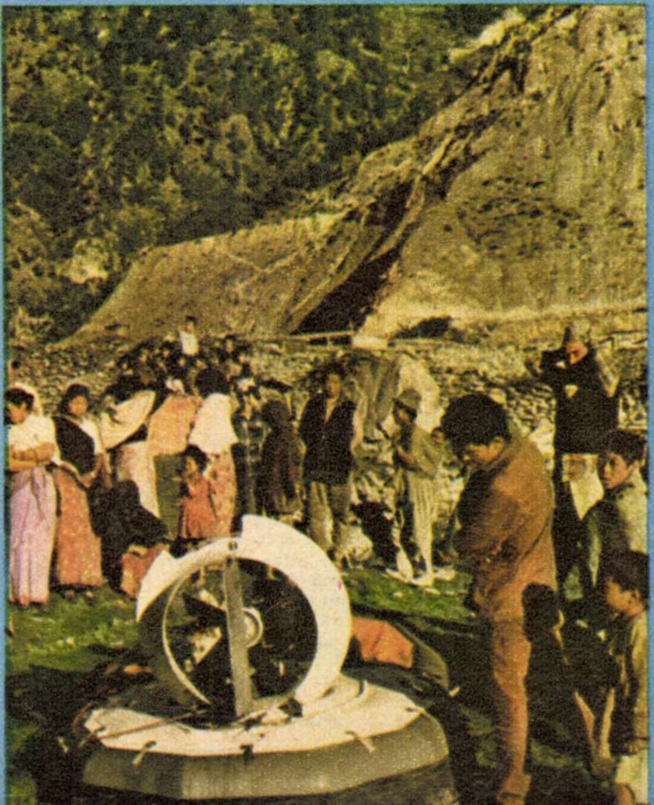

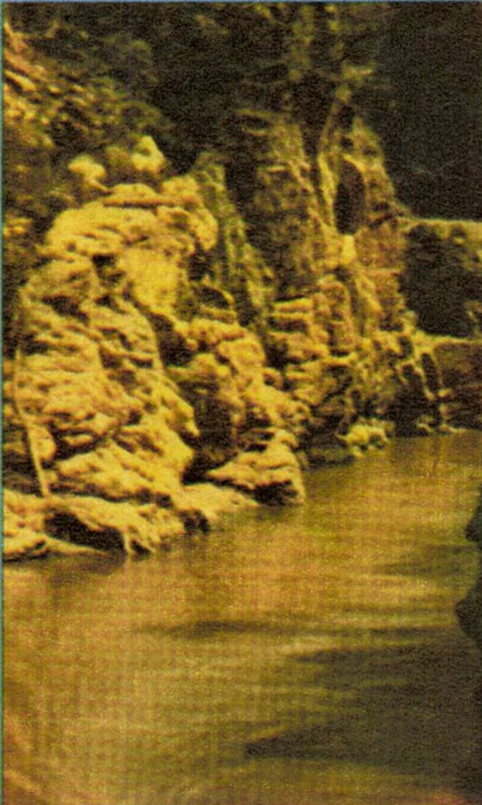

VITRINA LITERARĂ

Cutezătorul AUREL sau adolescența unui ICAR

Citită mai întîi, fragment cu fragment, în chiar paginile acestei reviste, **Copilăria unui Icar** de Ion Dodu Bălan a apărut acum într-o nouă ediție, mult îmbogățită, pînă la a deveni un adevărat roman, la Editura «Ion Creangă». Autorul și-a continuat investigațiile privind viața de excepție a celui ce avea să devină pionierul zborului aviatic românesc, și a «adăugat» șapte noi capitole mai epice, mai încărcate de poveste și, paradoxal, mai lirice, care întregesc biografia eroului său, acum adolescent: **Copilul neamului său, Oamenii au făcut pe dumnezeu și pe dracu după chipul și asemănarea lor, O întîmplare neobișnuită pe-o vreme de secetă, Tîrg la Orăștie, Biblioteca, Bună dimineața, Sibiu** etc. Iată-l, de pildă, pe liceanul Aurel, alături de părinții săi, într-o zi toridă, la secerat. «Era în dricul verii, pe la amiază» — notează scriitorul. Soarele dogorea ca un cuptor încins, pîrjolind necruțător porumbul verde, trifoiul, lucerna, măzărichea și florile de pe cîmpuri. /.../ Era o secetă cum nu mai fusese niciodată». Cum spunea și Nicolae Labiș în **Moartea căprioarei:** «Seceta a uscat orice boare de vînt/ Soarele s-a topit și a curs pe pămînt». Ieșiseră la cîmp «cu toții, cu copii și bătrîni, în lanuri...» Pe urmele părinților, să strîngă snopii, mergeau Aurel și fratele său Ion, împărtășindu-și gînduri înaripate pentru epoca aceea: cum să se capteze apa rîurilor și să se folosească la irigații sau la potolirea setei, cum să se inventeze mașini de tăiat grîul, să nu-și mai frîngă oamenii șira spinării, aplecați cu seceră după fiecare pai. Deodată, văzduhul se umple de nori și «începu un ropot nemaivăzut de ploaie». În răstimpuri, cerul se spărgea în cioburi, de fulgere și tunete. Un trăsnet se abate tocmai pe claia de grîu sub care se adăpostise Maria Iancului. Din cauza unei seceri așezate alături, femeia este carbonizată în mai puțin de o secundă. Pe o poală de grîu, la capăt, rămînea orfan de mamă un prunc de leagăn.

ION DODU BĂLAN
Copilăria unui Icar

La tîrgul de la Orăștie, între atîtea lucruri care încîntau ochiul și ațîțau dorințele. Aurel, elev la liceul din oraș, cunoaște prima umilință. El îl roagă pe tatăl său să-i cumpere o pereche de pantaloni. Dorința-i se împlinește, dar nu fără emoții.

Aurel visa tot mai mult să ajungă la universitățile din Budapesta ori München, pentru a-și continua studiile. Însă pînă acolo drumul era lung și greu și trebuia o pregătire temeinică. El se cufundă în biblioteca școlii și citește nesățios carte după carte. Ajunge la descrierea zborului lui Adam condus de Lucifer din **Tragedia omului** de Madach și-o parcurge pe nerăsuflate. Era chiar zborul pe care-l visase și el zi și noapte, cu ochii deschiși, zbor de luceafăr, ca-n poemul lui Eminescu.

Gîndurile lui Aurel se regăseau în cărți, se reîntrupau prin lectura acestora, și se oțeleau la lumina crudă a vieții, prin judecarea lucidă a faptului trăit. Viață și carte, carte și viață, topite în cuvînt sau cîntec, îi învigorau zi de zi personalitatea. Sfîrșitul tragic din acea zi de 13 septembrie 1913 a fost un simplu accident. El va însemna mai mult un început. Drumul va fi reluat continuu, iar exemplul său va deveni legendar. Pentru că «maistorașul Aurel», cum avea să-l numească un scriitor mai tîrziu, rămîne «solul unui vis milenar».

Alături de alți confrați de condei, Ion Dodu Bălan a creat un model de erou exemplar pentru tinerele generații de cutezători din România de azi, «constructori» de aeroplane infinit mai sigure și mai perfecționate tehnic, de aparate ingenioase sau de proiecte îndrăznețe pentru toate domeniile vieții, bravi urmași ai celor ce, în visurile lor irealizabile, au cioplit adesea în gînd statuia himerică a lui Făt-Frumos. Cutezătorul Aurel, personaj al romanului său, scris într-o frumoasă și curgătoare limbă românească, este un asemenea Făt-Frumos.

FĂNUȘ BĂILEȘTEANU

Fîntînile TIMPULUI „4"

Victor Kernbach

CELE DOUĂ COLUMNE

Plecînd de la școală, cei doi Calomfiri, unul evident, existînd în vremea sa curentă, celălalt ascunzîndu-se sub nume împrumutat și existînd cînd în viitor, cînd în trecut, porniră pe o stradă pe care Dan Calomfir sau Stan Frunzaru nu o cunoscuse pînă atunci. Își întrebă din ochi colegul:

— Nu ți-am spus unde ne ducem, zise Gelu Calomfir, fie pentru că am scăpat din vedere, fie pentru că aș fi vrut să-ți fac o surpriză. Cum vrei s-o iei!

Fiindcă Gelu Calomfir nu schițase măcar un surîs, Dan nu putu să-și dea seama dacă tînărul său strămoș glumea sau pregătise ceva neașteptat și serios.

Cotiră spre șoseaua largă, străjuită de copaci și parcuri, fără să intre chiar în șosea. Se opriră o clipă în fața unei intrări pe sub stîlpi solizi și eleganți.

— Aici? întrebă Dan mirat. Credeam că o să coborîm pe Calea Victoriei, spre palatul unde am văzut Columna Traiană. M-aș mai uita o dată.

Gelu rîse:

— Nu mergem acum la Columnă. Aici e surpriza.

— Ce surpriză?

— Acum nu-ți mai spun, zise Gelu Calomfir, hai să intrăm...

În niște săli, unde pătrunseră, era o expoziție bienală despre care Dan Calomfir nu știuse nimic. Îl izbiră numeroase aparate și instalații tehnice aproape de ultimă oră, unele nici nu se aștepta să le vadă în epoca pe care o vizita. Diverse sunete cînd contopindu-se, cînd parțial decantate, îmbrățișau obiectele și persoanele din săli, dar fără a isca vacarm pentru că, deși nu erau orchestrate într-o suită melodică legată, nu erau nici pe departe displăcute. În două colțuri diferite, Dan Calomfir zări două mici orgi electronice în funcțiune (una manevrată pe claviatură de o fată de vreo 13—14 ani, alta însă fără intervenție umană prezentă, cîntînd automat); ambele orgi cîntau bucăți diferite. La mijloc exista un model mecanizat al sistemului solar, supus legilor mecanicii cerești, deci în plină mișcare, iar constructorul, aflat alături, un băiețandru brun și foarte ochios, avusese ideea (se prea poate să fi fost și poet în același timp), Dan recunoscu față de sine că era o idee ingenioasă, să facă așa fel ca toate corpurile cerești miniaturale să producă în traiectoriile lor orbitale cîte un sunet propriu, foarte melodic, toate aceste sunete laolaltă trebuind să «cînte», așadar, o simfonie foarte originală, chiar dacă monotonă, și Dan nu se putu stăpîni să nu exclame:

— Asta-i muzica sferelor!

Gelu Calomfir surîse fără să spună nimic. Surîse modest, discret, deși cu anume orgoliu, neputînd totuși să-și ascundă de tot sentimentul său de gazdă în această fermecătoare expoziție a imaginației tehnice a băieților și

fetelor din Bucureștii celei de-a doua jumătăți a veacului XX.

Făcînd cîțiva pași fără orientare precisă (Gelu îl lăsase pe «Stan Frunzaru» să meargă înaintea sa), Dan se opri, țintuit de o amabilă voce sintetică, un pic poate cam pițigăiată, care ieșea din micul difuzor montat în «gura» unui robot mobil și autonom, care le venise în întîmpinare.

— Vizitatorii noștri au nevoie de o călăuză prin expoziție?! rosti sacadat robotul, construit în formă humanoidă, frumușel ca o păpușă, nu mai înalt de 120 centimetri, mișcîndu-și destul de lin articulațiile picioarelor metalice și avînd o anume mobilitate a feței lui de masă plastică, de la surîs la gravitate și invers, cam cum s-ar descompune o expresie omenească filmată cu încetinitorul. Nuanțele vocale distincte îi lipseau, așa că Dan Calomfir nu-și dete seama dacă robotul întreabă sau afirmă. Curios însă din mai multe motive și încîntat, fără a da mare importanță ușoarelor imperfecțiuni, zise la rîndul său către robot:

— Mulțumesc, eu unul aș avea nevoie de o călăuză locală.

Atunci robotul, întorcîndu-se spre o sală din stînga, zise în același ton și cu același ritm de vorbire:

— Bucuros să vă fiu util. Poftiți, vă rog, după mine.

— N-am știut că tinerii din se... și se întrerupse brusc, înghițindu-și cuvîntul «secolul» înainte de a fi făcut o gafă neiertată, din București au făcut asemenea performanțe! și adăugă rîzînd. Știi, noi, provincialii...

— Dar știu că și în provincie... începu Gelu Calomfir să protesteze cu bunăvoință, însă robotul se vede că avea un program mult mai larg, căci întrerupse și zise:

— Performanțele din București nu aparțin numai bucureștenilor. Ele sînt ale tinerilor din toată țara.

Amuzat de locvacitatea robotului, Gelu Calomfir nu observă trecerea unei scurte

POȘTA CUTEZĂTORII REDACȚIEI

UN MILION DE PRIETENI

ANCHETA

„AȘA MUNCEȘTE COLEGUL MEU”

● *Iată una din primele — și cele mai interesante! — relatări sosite la ancheta noastră pe tema* **«Așa muncește colegul meu»**. *Autor,* **Sorin Paraschiv**, *cl. a 8-a, București. S-o citim împreună!*

ANTRENORUL... DE ELECTRONICĂ!

„În atelierul nostru școlar am început să realizăm, în primăvara trecută, niște montaje electronice simple, contractate cu o întreprindere unde muncitorii le asamblează în circuitele unor instalații complexe. Spun «simple» comparîndu-le cu produsele fabricii, dar pentru mine nu erau simple deloc, deoarece mă aflam la începutul meseriei.

Colegul meu Marin Agavriloaiei este, în schimb, foarte îndemînatic, lucrează de parcă s-ar juca și toate îi ies bine! El încă din clasa a patra frecventează un cerc de electronică, participă în fiecare an la concursul «Minitehnicus». Repară cu ochii închiși o jucărie electrică sau un magnetofon, a construit tot felul de obiecte. Între altele, e autorul ceasului-sonerie electronic, care anunță automat recreațiile, și tehnicianul stației noastre de radioamplificare a școlii (noi îi spunem «studioul de radio Pionier 1»)

Totuși, am fost foarte jignit cînd Marin — fiind și controlor de calitate al atelierului nostru — mi-a respins cîteva montaje. N-am putut să rămîn calm, i-am spus niște cuvinte nu prea... gingașe. Pe scurt, ne-am certat. Aveam impresia că «se ține de capul meu»; la fiecare oră de atelier îmi făcea observații.

La începutul acestui an școlar însă, iată ce s-a întîmplat: Marin mi-a spus să rămîn după cursuri la școală. A zis, hai în atelier. Acolo mi-a explicat îndelung cum se mînuiește corect letconul, cum se realizează o lipitură corectă. Mi-a spus: «Tu ai lucra bine dar te grăbești, ești vanitos, ți-e teamă să nu rămîi în urmă. N-are rost! Ascultă-mă și ține minte: principalul e calitatea. După ce ajungi să faci perfect o anumită operațiune, atunci apare de la sine și viteza de execuție!».

Pe urmă ne-am mai întîlnit de cîteva ori, la «antrenamente», fiindcă așa îi place să spună lui Marin, că mă antrenează! Acum, montajele mele ies din ce în ce mai bine și sper că mă veți ierta dacă am să vă spun că m-a lăudat și tovarășul profesor maistru. Eu însă vreau să spun că meritul este în mare măsură al «antrenorului» meu.

● Să subliniem faptul că scrisoarea de mai sus demonstrează eficacitatea unui prețios principiu: **cine iubește cu adevărat munca și lucrează bine, simte nevoia să-i determine și pe alții să muncească la fel.** Deci, atît Sorin Paraschiv — pentru interesanta lui relatare — cît și Marin Agavriloaiei — pentru atitudinea lui care nu mai are nevoie de comentarii — **primesc o Diplomă specială** din partea redacției, așa cum vor primi și alți cititori — în calitate fie de autori, fie de eroi ai unor reportaje pe tema **«AȘA MUNCEȘTE COLEGUL MEU»**

Rubrica noastră le așteaptă în număr cît mai mare! **Pe lîngă diplome, celor mai bune zece corespondențe li se vor decerna și PREMII-SURPRIZĂ!**

Nu uitați condițiile de bază ale anchetei noastre: **relatări concise, argumentate, strict autentice!**

● *PE SCURT: Vi-l prezentăm, în fotografie, pe unul dintre cei mai vechi cititori ai revistei,* **Eugen Furdui,** *din cl. a 7-a, Timișoara. Ori de cîte ori detașamentul se pregătește în vederea unei acțiuni, Eugen discută cu colegii, pe baza colecției «Cutezătorii», despre* **cum au acționat, în cazuri similare, pionierii din alte localități** ● **Nicoletei Stăncescu** *din cl. a 6-a, Constanța: Ai reușit să pui pe note cîteva melodii populare din satul tău natal — felicitări!* ● *Doriți să jucați* **șah prin corespondență?** *Adresați-vă lui* **Nichi Cîrligeanu** *din Iași, str. Decebal nr. 24 A, bloc X 11, scara A, parter, ap. 2.*

OVIDIU ZOTTA

Scrisorile adresate acestei rubrici vor purta ca de obicei specificația «Un milion de prieteni».

OMUL ȘI NATURA

O PRIETENIE TRAINICĂ

În grădina zoologică din Moscova, o cușcă mare atrage mulți vizitatori, care discută aprig și cu multă înțelegere o prietenie de peste 20 de ani dintre un leu cu coama neagră și un cîine ciobănesc. Au crescut de mici împreună și acum nu mai pot fi despărțiți cu nici un chip!

Astfel de exemple mai există și în alte părți ale lumii. La Havana trăiesc, de exemplu, împreună o puma și un cerb.

Aceste conviețuiri — anormale, au început în tinerețea animalelor, în procesul jocului, s-au întărit mereu și s-au consolidat la adulți.

Experiențele oamenilor de știință arată că puii crescuți împreună, în joc, devin altruiști, blînzi, se apropie ușor de om și nu atacă pe nimeni dacă nu sînt atacați sau dacă nu trebuie să-și procure hrană. Ei nu sînt agresivi față de alte animale, pe cînd puii de maimuță, de exemplu, dacă sînt crescuți izolat, nu cunosc alți pui și nu se joacă, devin răi, egoiști, agresivi și se reped cu ghearele în orice vietate care se apropie.

Aceste obiceiuri ale animalelor sînt în bună parte valabile și pentru copiii noștri. Cei care cresc și se joacă împreună devin altruiști, buni, veseli și oameni de nădejde, pe cînd cei crescuți izolat, departe de alți copii, devin egoiști, răi, închiși la fire și oameni cu care e greu de trăit în societate.

La baza adevăratei prietenii stă deci conviețuirea indivizilor din fragedă copilărie. În acest fel copiii se cunosc, se joacă între ei și, împreună, își clădesc viața, așa cum vrem cu toții să fie: curată, bună, cinstită și bazată pe relații de sinceritate, prietenie și bunătate, pe umanism.

Acad. EUGEN PORA

ROMAN FOILETON

umbre pe fața lui «Stan Frunzaru», care în acest timp se gîndea cu îngrijorare: «Încă o notă rea pentru mine. Nu am dreptul să vizitez trecutul fără să fiu documentat integral asupra acestui trecut. Numai de n-ar observa Gelu, că, dîndu-mă drept provincial, habar n-am de ceea ce a spus robotul».

Dar nu mai fu nevoie de prudență excesivă, deoarece robotul se opri în fața unei mici instalații, părînd doar un simplu terminal de calculator electronic, poate ceva mai complicat în ceea ce privește claviatura și avînd un mic ecran dreptunghiular. După ce timp de un minut robotul își obținu, gradat, expresia de admirație, rosti aproape solemn:

— Aceasta este una dintre cele mai bune realizări ale prezentei bienale; această excelentă realizare tehnică a fost gîndită și obținută prin lungi eforturi de elevul Gelu Calomfir.

Gelu Calomfir roși, iar Dan, uimit, îl întrebă repede, în șoaptă, întorcîndu-se instinctiv cu spatele la robot:

— Și ai tăcut! El (și arătă spre robot) nu știe că tu ești... tu?

Gelu Calomfir clătină din cap, iar robotul, care «auzise», spuse calm:

— Dacă nu vă interesează, putem trece la alt exponat. Dar acest exponat este dintre cele mai excelente realizări tehnice ale prezentei bienale.

— Ne interesează, zise Dan Calomfir, și cer iertare călăuzei noastre pentru întreruperea nepoliticoasă.

Poate că robotul nu era programat să înțeleagă de aici altceva decît că e ascultat cu atenție din nou. Așa că urmă:

— Această miniinstalație care seamănă, la o examinare superficială, cu un terminal obișnuit, nu este de fapt un terminal, ci o instalație întrutotul autonomă pentru calculul variantelor posibile ale soluțiilor unor probleme de fizică teoretică.

— E prea mult spus! îi scăpă fără voie lui Gelu Calomfir.

ROMAN FOILETON

Robotul se opri, contrariat și, totuși, fără să ezite (roboții nu ezită) întrebă:

— Explicația mea nu e clară? Pot s-o repet.

— E foarte clară, zise Dan Calomfir. Mulțumesc, nu este nevoie să repetați.

— Să vedem, zîmbi Gelu, și alte exponate.

— Bucuros, zise robotul. Poftiți după mine.

Trecură prin săli, contemplară diverse minicalculatoare de buzunar, jucării electronice sau lucruri serioase, obiecte funcționale, care aveau un dublu farmec suplimentar: că erau unicate și că erau imaginate, gîndite și construite de oameni foarte tineri, de vîrstă încă școlară, dintre care unii mai aveau mulți ani chiar și numai pînă la vîrsta de studenți. Se opriră ba la o instalație de industrializare a proteinelor marine, ba la un dispozitiv pentru reglarea automată a irigării solului, ba în fața unei centrale solare. Neîndrăznind să-și mai trădeze încîntarea, Dan Calomfir se gîndi totuși cu mare emoție: «Copiii ăștia, care sînt strămoșii mei, sînt strămoșii mei uimitori și fascinanți, fără care eu n-aș fi putut veni aici prin tranzlație temporală! Și poate că fără ei n-aș fi fost nicăieri...»

Se opri lîngă un obiect ciudat.

— Ce-i ăsta? întrebă Dan.

Robotul rosti prompt:

— Este un nou tip de aparat fotografic în infraroșu care poate descifra imagini nevăzute cu ochiul liber.

Dan Calomfir mulțumi robotului pentru asistența de specialitate și propuse să plece. Ieșind, Gelu zise:

— Mai vrei să mergem și la Columnă?

— Deocamdată, nu! zise Dan Calomfir. Mi-am fixat în minte, ca două puncte de echilibru, Columna și-această expoziție care se profilează spre viitor tot ca o columnă.

Fără să se consulte, porniră amîndoi spre șosea, trecură în pași lini, vorbind, spre Arcul de Triumf, iar de acolo intrară în parc și se așezară pe o bancă.

— De fapt, Gelule, ce urmărești tu cu calculatorul ăsta al tău pentru variantele problemelor de fizică, pentru că îmi dau seama că urmărești ceva mai de departe! zise îngîndurat Dan Calomfir.

ROMAN FOILETON

— Ești grozav, Stane! exclamă băiatul, uimit. Cum ai putut să ghicești?

— N-am ghicit nimic, se feri celălalt. Am zis și eu așa.

— N-ai zis tu numai așa, dar în fine. Uite, zise Gelu Calomfir, pentru că, în sfîrșit, te văd curios, și-mi place, hai să-ți spun... deși nici tatii nu i-am spus, mi-e jenă. Poate că nu e nimic, deși eu cred că este... că va fi, adică, după ce am să știu destul, peste ani de zile, ca să pot vedea cum să izbutesc ceea ce mi-a intrat acum în cap.

— Ce ți-a intrat în cap? întrebă Dan, neascunzîndu-și admirația.

— Știi că pe mine mă interesează viitorul, că aș vrea să devin, cum se zice la noi, viitorolog. Asta e... și Gelu Calomfir ezită.

— Hai, spune, de ce mă ții pe jeratic? zise Dan Calomfir.

— Îți spun. Interesîndu-mă viitorul, m-am gîndit că odată și odată poate că am să izbutesc să fac un aparat mai complex pentru meseria asta pe care mi-am ales-o...

Înțelegînd deodată tot ceea ce neglijase să înțeleagă și amintindu-și că — în timpul lui, din viitor — această mașină exista, deci o făcuse nimeni altul decît acest strămoș al său, Dan Calomfir surîse enigmatic și se hotărî să riște. Spuse:

— Și acum ce-ai zice tu, Gelule, dacă eu aș fi un om din viitor?

— Am mai citit din astea! zîmbi Gelu. Literatura științifico-fantastică e doldora de asemenea exerciții. Dar, cum zice tata, cît n-am epuizat toate datele demonstrației... Și mai știi ceva? adăugă el rîzînd. Dacă ești din viitor, du-mă o dată într-o călătorie de agrement în viitorul tău.

— O să te duc! zise Dan calm, în timp ce Gelu rîdea cu hohote.

(VA URMA)

Culorile

Schiță de
LILIANA IVAN

A trecut și vacanța mare. M-am intors din tabără in aceeași zi cu Manole, cel mai bun prieten al meu. El a fost la mare. Cum am ajuns acasă, am lăsat bagajele și am alergat să-l văd. Era obosit de drum sau abătut, n-am reușit să-mi dau seama. Am schimbat cîteva impresii, în treacăt. Ne vom reintîlni și vom povesti totul la sfirșitul săptăminii. Pină atunci Manole nu are timp. Mi-a spus că se inchide în «atelier», magazia mare din fundul curții. Vrea să-și termine desenele începute la mare. Ard de nerăbdare să văd ce-a mai lucrat, dar n-am incotro. Îl cunosc bine și nu vreau să-l supăr. Cind o să isprăvească o să vină el să mă caute. Ăsta e Manole. Unii colegi. il consideră ingimfat. Dar n-au dreptate. Este adevărat că uneori e absent și grav, trece pe lîngă noi fără să ne vadă.

Țuțu strigă în urma lui «Liniște, faceți loc, maestrul are azi inspirație!» La drept vorbind, nu-l consider de loc spiritual pe Țuțu. În realitate, Manole e timid și excesiv de sensibil.

La el emoțiile, reflecțiile, sensibilitatea sînt acoperite de o mare interiorizare, ba chiar de o tăcere absurdă.

Săptămîna s-a terminat și totuși cu Manole nu m-am văzut. Nu mi-a dat nici telefon. A trebuit să-mi pun serios voința la incercare și să nu mă duc la el, deși ard de nerăbdare să-l chem măcar pentru o oră la un meci amical. Știu însă că, atunci cînd este ocupat, nu iese din casă.

Îi respect tăcerea. După astfel de împrejurări mă caută și-mi arată ce-a lucrat.

Luni m-am dus totuși. N-am mai avut răbdare. La poarta lui Manole m-am intîlnit cu Narcisa, colega noastră.

L-am găsit pe Manole in sufragerie. Pe masă avea o mulțime de cărți și blocuri de desen. Ne-a poftit, puțin uimit și foarte tăcut. În timp ce noi ne instalam comod in fotolii, el a pus cu grijă blocurile cu desene într-un scrin. Deci n-avea de gind să ni le arate. O liniște stînjenitoare plutea peste noi.

— Ce plăcut e la tine! rupse tăcerea Narcisa.

— Da, mătușa e ocupată cu treburile și eu număram... bobocii! Doar este toamnă, nu?

— Ai mulți boboci?

— Tu cîți ai, Narcisa?

— Eu, firește, mai puțini ca tine.

— Cred că invers.

— Nu ți se potrivește poza modestiei de loc. Știu cît ai realizat în vacanța aceasta. Ai citit, ai lucrat la traforaj, ai desenat, firește, destul de mult. Și mai ai și-un insectar.

Faptul că Manole avea un insectar de care alții auziseră, mă uimi. El nu-mi ascundea nimic. Cel puțin așa știam eu.

Îi priveam cum se duelau cu vorbele și privirile.

— Manole, de fapt, eu am venit să te rog să-mi arăți ce-ai desenat. Și în aceeași clipă, Narcisa scoase de sub pelerină un bloc plin cu desene.

ASALTUL CARPAȚILOR

PIONIERII BUCUREȘTENI LA ÎNĂLȚIME

Și-n vara care a trecut, mii de pionieri și elevi-uteciști au luat cu asalt Carpații, continuînd, cu aceeași vigoare și cu rezultate la fel de bune ca și anul trecut, acțiunea de marcare și remarcare de trasee turistice și de ocrotire a naturii. Printre ei s-au aflat și opt echipaje din București care nu numai că au urcat și au lucrat pe crestele munților, dar prin ceea ce au realizat, prin întreaga lor comportare s-au situat la înălțime.

Anul trecut, echipajele bucureștene, în colaborare cu cele din Săcele (județul Brașov) au marcat traseul de creastă Predeal-Pasul Bratocea. O lucrare deosebit de necesară dar care, pentru a fi pe deplin utilă, trebuia continuată, dusă mai departe, pe mulți kilometri, prin masivele Ciucaș și Siriu. Acesta a și fost, de fapt, obiectivul pe care și l-au propus să-l realizeze cei 78 de pionieri și elevi-uteciști din Capitală în marea lor expediție.

1

2

3

— Uite ce-am desenat eu!

Părea foarte încîntată. Şi avea de ce. Toată încăperea se umplu cu desene. Cromatici plăcute, chiar temerare. Cu siguranţă desenele Narcisei nu erau nişte mozaicuri pur decorative.

Nu sînt un expert în artă, însă simţeam că dozei de talent, Narcisa îi adăugase ore multe de exerciţiu. Avea siguranţă. Lucru cu care eu nu mă puteam lăuda.

— Vreau să mă înscriu la cercul de artă plastică, Manole, ce zici?

Manole privea dincolo de desene. E greu de spus ce se petrecea cu el în clipa aceea.

Talentul său era cunoscut în şcoală.

Expoziţia de anul trecut deschisă la Casa de cultură avusese un mare succes. Manole lucra în cărbune, ulei, tempera. Prefera compoziţiile. Proporţiile, cromaticile, jocurile de lumină şi umbră au rezistat criticilor.

I se recomandase perseverenţă. În lucrările lui Manole te impresiona optimismul robust şi spontaneitatea unor elemente greu de înţeles pentru noi. Motivul preferat rămînea însă soarele surprins în cele două extreme: răsăritul şi apusul. Nimeni nu-l întrecuse, şi poate nici nu încercase cineva în şcoală.

— Alege un desen, Manole, îi propuse Narcisa. Care crezi tu că este cel mai bun. Orice selecţie riguroasă alege un învingător. Este o teorie a ta şi azi mi-o însuşesc.

Alese aproape întîmplător un buchet de bujori. Nu era cel mai reuşit.

— Manole, tu ce planşe ai făcut pentru şcoală? Mai precis la ce materii?

— Ce mă tot spionaţi? Uite, să ştii că n-am făcut nici una.

— Dar apelul a fost făcut şi la tine înaintea vacanţei, la ora de dirigenţie.

— Şi trebuie să ţi le predau ţie? Aţi desenat voi şi pentru mine. Tu, Mircea Negrea, Ducu Pop.

— Spune mai bine că te pregăteşti pentru o altă expoziţie. Vrei să ne epatezi, asta este.

Narcisa îşi strînse în grabă desenele. După plecarea ei, am încercat să-l scot din muţenia în care se cuibărise. Mi-a spus că odată cu deschiderea noului an şcolar se organiza o expoziţie pe şcoală a tinerelor talente. Expoziţia avea să cuprindă lucru manual, artă aplicată şi pictură.

— Extraordinar! m-am bucurat eu.

— Nu-i deloc aşa. Narcisa m-a căutat în fiecare zi. Mi-a cerut sfaturi, i-am corectat desenele pe care le-ai văzut. Nu mi-a spus însă nimic despre expoziţie. Am aflat de la tovarăşul diriginte. Narcisa nu vrea să-şi împartă succesul cu nimeni.

Ce puteam să spun? Narcisa era o elevă bună la învăţătură. Însă avea unele reacţii considerate de colegi capricii. Acum, îmi dădeam seama că aceste capricii erau de fapt ambiţii.

— Nic, vezi tu minciuna, răutatea ei...

— Pentru jurizare vei duce şi tu lucrări, am încercat eu să-l domolesc.

Ziua vernisajului a fost sărbătorească. Au participat profesori, elevii şcolii, colegi de la alte şcoli, părinţi. Clasa noastră s-a grupat lîngă tovarăşul director.

Am observat că toate tablourile prietenului meu aveau tematici noi.

— Progresele sînt mari, a spus mîndru profesorul de desen.

Cuvîntul de deschidere l-a rostit un cunoscut pictor în oraşul nostru. Am rămas la urmă toată clasa şi fireşte, ne-au interesat mai mult lucrările celor doi colegi de clasă: Manole şi Narcisa. Profesorul de desen şi-a spus părerea asupra tablourilor. Mi-am dat seama că toate lucrările aduse de Manole impresionau prin interpretare. Lumea lor degaja o poezie discretă. Culorile aveau ceva diafan, greu de exprimat. Ne-am apropiat de cele care tratau apusurile de soare. Realul şi misterul se contopeau într-o armonie unică. Rafinatele raporturi de culoare ce redau înserarea erau filtrate ca prin ceaţă. Şi totuşi ele nu împrăştiau în jurul lor un sentiment depresiv sau melancolic. Ci o tensiune lăuntrică. Apusurile păreau o pulbere de lumină ce estompează temporar formele peisajului. Urma o suită de tablouri avînd drept motive peisajul industrial din oraşul nostru. Siluetele verticale ale fabricilor se profilau sub un cer luminos alb-verzui.

Apoi colegii urmăriră cu atenţie cele două portrete. Erau primele încercări de acest gen. Unul îl înfăţişa pe moş Tănase, grădinarul şcolii, celălalt pe mama lui Manole. Moş Tănase fusese bine surprins cu zîmbetul lui de mucalit, cu privirile de ştrengar gata de noi pozne.

Tablourile cu flori aveau o trăsătură comună: o izbucnire de gingăşie a petalelor. Profesorul de desen i-a dat lui Manole cîteva indicaţii, apoi au comentat amănunţit portretele.

Narcisa prezentase numai tablouri cu flori şi fructe. Tablourile ei aveau sensibilitate şi erau plăcute. E drept, uneori culorile păreau prea intense, poate şi pentru faptul că Narcisa folosea o pastă condensată. Am rămas mult lîngă tablourile ei. Le priveam. Ceva, n-aş putea spune ce, mă nemulţumea. Erau, cred, prea rigide.

Deodată, la uşa de la ieşire am auzit glasuri. Manole, profesorul de desen, dirigintele şi Narcisa discutau aprins. Narcisa era îmbujorată. Cînd m-am apropiat, între ea şi Manole părea că se încheiase pace. Am înţeles că Narcisa renunţase la «rivalitate».

M-am strecurat pe uşă aproape nebăgat în seamă, dar în urma mea am auzit paşi grăbiţi.

— Nic!

— Nic!

I-am aşteptat şi le-am spus:

— Mă bucur mult de succesul vostru.

— Lasă, nu mă lăuda, nu merit, a zîmbit trist Narcisa. Abia azi am înţeles că în pictură ca să poţi reda inefabilul culorilor, pe lîngă talent, îţi mai trebuie ceva. Nu ştiu ce. Poate un pic de pasiune, care nu este tot una cu ambiţia.

— Vă invit la mine pe amîndoi, artiştilor, am spus bucuros.

Şi iată-i la lucru: echipaţi ca pentru munte şi-mpovăraţi cu tot felul de materiale, marcînd noi trasee sau refăcîndu-le pe cele vechi, amenajînd poteci, refugii şi izvoare. Timp de 13 zile (între 22 august şi 3 septembrie), cei 78 au trăit şi-au muncit pe crestele munţilor, înfruntînd cu bărbăţie (de la cel mai mare pînă la cel mai mic) tot felul de dificultăţi inevitabile într-o asemenea acţiune temerară, între care ploaia, mai bine-zis vremea rea, i-a însoţit pe tot traseul. În ciuda acestor greutăţi, obiectivul propus a fost realizat, echipajele efectuînd amenajările necesare pe 69 de kilometri de trasee turistice, între Pasul Bratocea şi Vîrful Tătarul Mare din Munţii Siriului.

O expediţie grea, dificilă, dar deosebit de utilă, pe parcursul căreia cei 78 de cutezători bucureşteni, îmbinînd turismul cu munca, au realizat, în ambele domenii, performanţe remarcabile, pregătindu-se şi în acest mod original pentru muncă şi viaţă.

VICTOR CONSTANTINESCU,
profesor, coordonator al expediţiei

---

1. Gata de start pe un nou traseu turistic, de-a lungul căruia stîlpii acestia vor fi «plantati» rînd pe rînd.

2. La drum, echipaţi şi «înarmaţi» cu materialele necesare.

3. Şi masa, servită în condiţii specifice expediţionarilor şi peisajului montan.

4. O performanţă feminină pe... verticala arborilor.

5. Tuturor indicatoarelor vechi li s-a făcut «toaleta» absolut necesară.

6. Se discută planul de acţiune pe o nouă zi.

4

5

6

ÎN COMPETIŢII INTERNAŢIONALE– DOUĂ SUCCESE FEMININE DE PRESTIGIU

LA LONDRA: ÎN GIMNASTICĂ

«Şcoala» de gimnastică feminină băimăreană se impune din ce în ce mai pregnant, atît pe plan naţional cît şi internaţional. Recent, la Londra, în întîlnirea dintre echipele C.S. Baia Mare şi Leydwell, care s-a încheiat cu victoria netă a sportivelor noastre (176,50—172,25 p.), trei dintre foarte tinerele gimnaste băimărene — **Daniela Brîndescu, Amalia Cîmpan** *şi* **Iudiţa Marcu** *— evoluînd foarte bine, au ocupat, în ordine, primele trei locuri. Un succes care dovedeşte că Baia Mare a devenit, în ultimul timp, un alt centru puternic al gimnasticii feminine româneşti de unde, cu siguranţă, în viitorii ani vor răsări multe «stele».*

LA TORONTO: ÎN TENIS

Despre tînăra şi talentata noastră tenismenă **Lucia Romanov**, *membră a Clubului sportiv «Tot înainte» din Capitală, v-am mai vorbit şi cu alte prilejuri. Revenim încă o dată pentru a consemna un nou succes al campioanei de junioare a României, obţinut în prestigiosul turneu de la Toronto (Canada), competiţie rezervată tinerilor tenismeni. Învingînd, pe rînd, două jucătoare canadiene (7—6, 7—5 cu Patricia Sinclair şi 6—3, 6—3 cu Lise Senn), ea a ajuns în semifinale (unde a fost învinsă de jucătoarea cehoslovacă Hanna Strachonova), clasîndu-se astfel printre fruntaşele probei de simplu feminin. O comportare şi mai bună a avut Lucia Romanov în proba de dublu feminin unde, împreună cu jucătoarea americană Burckhart, a învins, în finală, cuplul Sauba (Australia) şi Ninna (Suedia), cucerind trofeul turneului.*

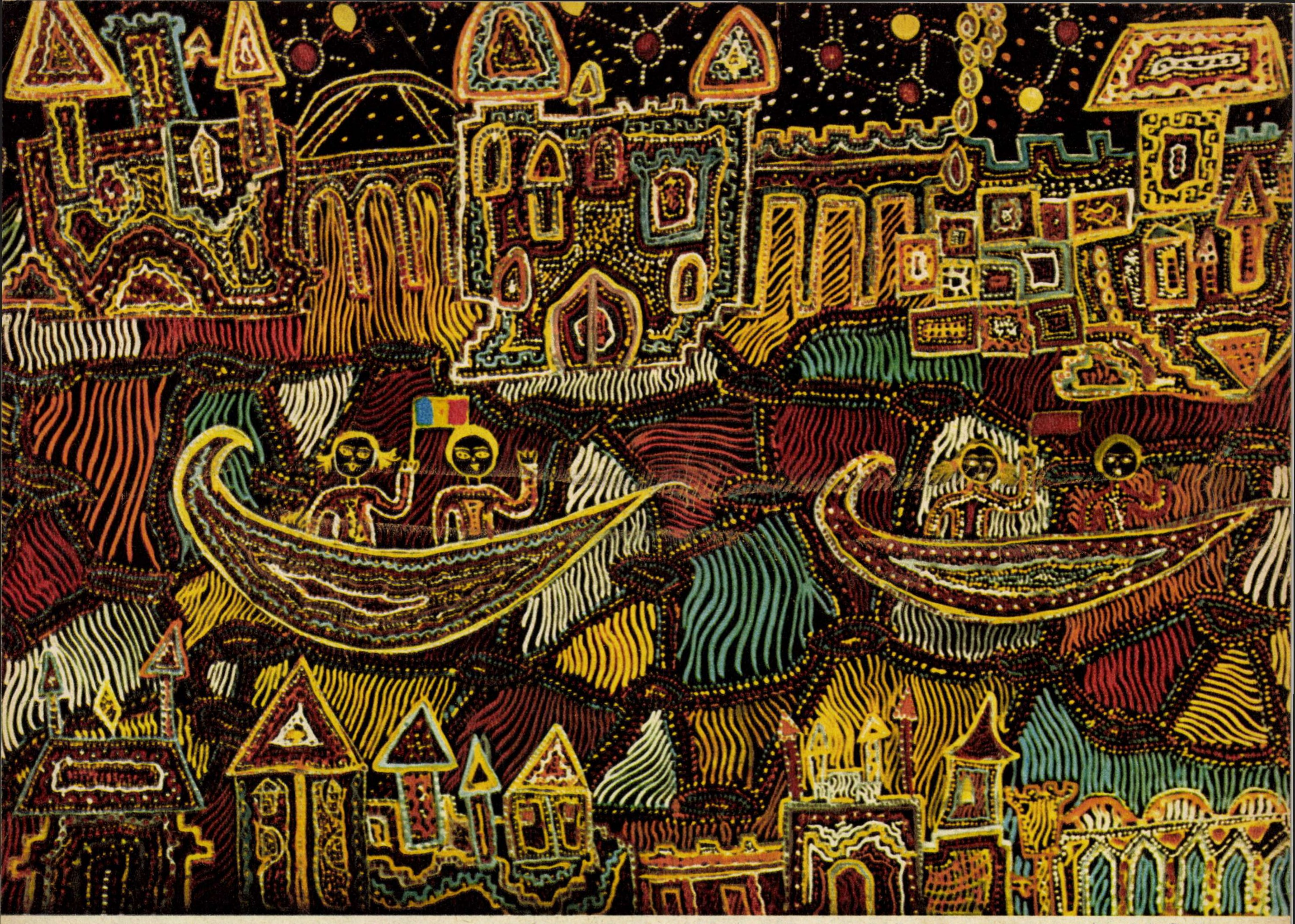

Juriul Concursului internațional de desene ale copiilor dedicate Veneției organizat de UNESCO a acordat MARELE PREMIU desenului realizat de ADRIANA MOISIN, de la Școala generală nr. 19 din Timișoara.

12 PAGINI
1 LEU

● Redactor șef: MIHAI NEGULESCU ● Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA ● Secretar responsabil de redacție: IOAN DONCA ●

PREZENTARE ARTISTICĂ: ALBIN STĂNESCU
PREZENTARE TEHNICĂ: NIC NICOLAESCU

REDACȚIA: Piața Scinteii nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10
ADMINISTRAȚIA: Editura «Scinteia» ● *TIPARUL;* C.P.C.S.

ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM — serviciul export-import presă — Calea Griviței nr. 64-66, P.O.B. 2001, telex 011226, București.

index 41033

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

42

JOI, 14 OCTOMBRIE 1976,
ANUL X (NR. 473)

FOTO: CONSTANTIN POPESCU

Pionierii fac parte dintre cei mai îndrăgiți oaspeți ai grădinițelor. Cu ajutorul lor, cei mici învață jocuri și cîntece noi, cunosc bucuria de a construi cu propriile mîini ceva frumos și util, dar mai cu seamă îi farmecă tot ceea ce află despre Organizația pionierilor.

În acest număr:

- „COLUMNĂ ÎN MILENII"
- „VIAȚA PRIN FERESTRELE ATELIERULUI"
- „ORAR CUTEZĂTORII"